

SC ๐.๗

ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องปุ่งห่มและสิงห์
ในจังหวัดนครปฐม

นางสาววรรณ ชាយนาหวยตะโก

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**Factors Affecting Compensation Strategy of Textile Business
in Nakorn Pathom Province**

Miss Wanna Chawnahuaytako

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University
2010

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจ เครื่องนุ่งห่มและถุงทองในจังหวัดนครปฐม
ชื่อและนามสกุล	นางสาววรรณษา หวาน้ำห้วยตะโภ
แขนงวิชา	บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา	วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ณรงค์ศักดิ์ บุญเลิศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ณรงค์ศักดิ์ บุญเลิศ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วินัย รังสินันท์)

(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

**ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่ม^๑
และสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม**

ผู้ศึกษา นางสาววรรณ หวานหัวย lokale รหัสนักศึกษา 2513003711 ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สมรรถ์ศักดิ์ บุญเลิศ ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การศึกษาระบบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน
ของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม (2) เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหาร
ค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามลักษณะทาง
ประชาราษฎร์ (3) เสนอแนะแนวทางการใช้กลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่ม^๒
และสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานจำนวน 135 คน จากโรงงานอุตสาหกรรม
เครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น
แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเที่ยง 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทิ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ
ทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างรายคู่

ผลการศึกษาพบว่า (1) พนักงานในธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอมีระดับความคิดเห็น
ต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน อยู่ในระดับปานกลาง และในส่วนของปัจจัยด้าน^๓
การมีความสมดุลภายในอยู่ในระดับน้อย (2) ลักษณะทางประชาราษฎร์ของพนักงาน ในเรื่อง
เพศ อายุ สถานะภาพสมรส ระยะเวลาในการทำงานในองค์การ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และ
ตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน
โดยรวม ไม่แตกต่างกัน (3) เสนอแนะให้ผู้บริหารกำหนดกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน โดย
นุ่งเนื้นที่การทำงานค่าตอบแทนให้สามารถสร้างความพึงพอใจและคุณภาพชีวิตการทำงานให้แก่
บุคลากรในองค์การ พร้อมไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การให้เป็นองค์การ
ที่มีประสิทธิภาพ ศักยภาพ และมีวัตกรรมสมัยใหม่

^๑ คำสำคัญ ปัจจัยที่มีผล กลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน ธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค่าวิถีสระบุบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและการสนับสนุนจาก
รองศาสตราจารย์สมรรถศักดิ์ นุญเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาการก้นค่าวิถีสระบุบับ และรองศาสตราจารย์
ดร.วินัย วงศิรินทร์ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ที่ได้กรุณาสละเวลาให้ความ
ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและคำปรึกษา รวมถึงติดตามและให้กำลังในการศึกษาค้นค่าวิถีสระบุบับ
ใกล้ชิดจนประสบความสำเร็จได้ ผู้ศึกษาต้องขอกราบขอบพระคุณทั้งสองท่าน มาก โอกาสหนึ่ง

ผู้ศึกษาของบุคุณทุกคนในครอบครัว ที่มีความรักและความเข้าใจ กอบสนับสนุนและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด และขอขอบคุณเพื่อนๆ นักศึกษา เพื่อนๆ ร่วมงานน้องๆ ที่เคยให้ความช่วยเหลือ คอบ้าน ได้ความคืบหน้าร่วมถึงช่วยแจกแบบสอบถาม ตลอดจนผู้ดูแลแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาของทิศประโภชน์และคุณความดีต่างๆ อันเกิดจากการศึกษารั้งนี้แล้ว ผู้มีพระคุณทุกท่านที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และผู้มีพระคุณท่านอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้

วรรณ ชานาห์วัยโภ

ມູນາຄມ 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
กิตติกรรมประกาศ	๑
สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ	๙
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์การศึกษา	๓
กรอบแนวคิดการศึกษา	๓
สมมติฐานการศึกษา	๕
ขอบเขตการศึกษา	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๗
บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๘
ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทน	๑๘
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทน	๓๐
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗๘
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๘๒
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๘๒
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๘๓
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๔
การวิเคราะห์ข้อมูล	๘๕
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๖
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	๘๖
ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจ เครื่องมือที่มีผลต่อการบริหารค่าตอบแทน	๙๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลการวิเคราะห์เบริกนเทียบความแตกต่างของข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลที่มีต่อ ปัจจัยที่มีผลกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ ^{.....}	96
บทที่ ๕ สรุปการศึกษา อกิจประโยชน์ และข้อเสนอแนะ	118
สรุปการศึกษา	118
อกิจประโยชน์	121
ข้อเสนอแนะ	127
บรรณานุกรม	130
ภาคผนวก	132
ก การหาค่าความตรงและความเที่ยง การตรวจสอบความเชื่อถือได้	133
ข แบบสอบถาม	139
ประวัติผู้ศึกษา	147

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	ความถี่และร้อยละของข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของพนักงานในกลุ่มตัวอย่าง ... 87
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลของระดับความคิดเห็นของพนักงาน ในธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องผู้ช่วยและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อ ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน 91
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลของระดับความคิดเห็นของพนักงาน ในธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องผู้ช่วยและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อ ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการมีความสมดุลภายใน 92
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลของระดับความคิดเห็นของพนักงาน ในธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องผู้ช่วยและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อ ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการแข่งขันกับภายนอก 93
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลของระดับความคิดเห็นของพนักงาน ในธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องผู้ช่วยและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อ ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการให้พนักงานทุ่มเท การทำงาน 94
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลของระดับความคิดเห็นของพนักงาน ในธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องผู้ช่วยและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อ ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการบริหารงาน 95
ตารางที่ 4.7	เปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน 97
ตารางที่ 4.8	เปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามเพศ 97
ตารางที่ 4.9	เปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามระดับการศึกษา 98
ตารางที่ 4.10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามอายุ 98
ตารางที่ 4.11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามสถานภาพการสมรส 99
ตารางที่ 4.12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงาน 100

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามระดับรายได้	101
ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามตำแหน่งงาน	102
ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามขนาดขององค์การ	103
ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามลักษณะขององค์การ	104
ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์ บริหารค่าตอบแทน โดยรวม จำแนกตามลักษณะขององค์กร	105
ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์ บริหารค่าตอบแทน ด้านการมีความสมดุลภายใน จำแนกตามลักษณะ ขององค์กร	105
ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์ บริหารค่าตอบแทน ด้านการบริหารงาน จำแนกตามลักษณะขององค์กร	106
ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การ	107
ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์ บริหารค่าตอบแทน โดยรวม จำแนกตามความสามารถในการบริหารและ การจ่ายค่าตอบแทนขององค์กร	108
ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์ บริหารค่าตอบแทน ด้านการมีความสมดุลภายใน จำแนกตามความสามารถ ในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กร	109
ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์ บริหารค่าตอบแทน ด้านการแข่งขันกับภายนอก จำแนกตามความสามารถ ในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กร	110

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน จำแนกตามความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การ	111
ตารางที่ 4.25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการบริหารงาน จำแนกตามความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การ	111
ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ	112
ตารางที่ 4.27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวม จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ	113
ตารางที่ 4.28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการมีความสมคุตภัยใน จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ	114
ตารางที่ 4.29 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการเพ่งขันกับภายนอก จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ	115
ตารางที่ 4.30 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ	116
ตารางที่ 4.31 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการบริหารงาน จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ	116

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	4
ภาพที่ 2.1 แสดงลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์	26
ภาพที่ 2.2 แสดงทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg	28
ภาพที่ 2.3 แสดงแนวคิดทฤษฎีความเสมอภาค	29
ภาพที่ 2.4 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อส่วนประสมค่าตอบแทน	35
ภาพที่ 2.5 แสดงแบบจำลองการบริหารค่าตอบแทน	37
ภาพที่ 2.6 การวางแผนกลยุทธ์วางแผนวัสดุคงไว้กับบริบทขององค์กรจาก “ค่าตอบแทนตามผลสำเร็จ”	50
ภาพที่ 2.7 กำหนดกลยุทธ์ก่อนโครงสร้างค่าตอบแทน	52
ภาพที่ 2.8 การพัฒนาโครงสร้างค่าตอบแทนประยุกต์	53
ภาพที่ 2.9 การจ่ายค่าตอบแทน	55
ภาพที่ 2.10 แสดงขั้นตอนที่สำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ค่าตอบแทนโดยรวม	63
ภาพที่ 2.11 แสดงความสัมพันธ์ของผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารในสายปฏิบัติงานและนักบริหารค่าตอบแทนในการตัดสินใจเรื่องค่าตอบแทน	65
ภาพที่ 2.12 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาค่าตอบแทน	68
ภาพที่ 2.13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ระดับบริษัทกับกลยุทธ์การปฏิบัติหน้าที่ค้านค่าตอบแทน	73

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในองค์กรธุรกิจแต่ละแห่งจะมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบออก เป็นตัวແண່ງ งานต่างๆ ดังนั้นจึงต้องหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่หลากหลาย หลายเข้ามา ทำงานซึ่งการกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้สำเร็จตำแหน่งเหล่านี้ องค์กรจะต้องพิจารณาปัจจัยใดบ้าง ที่จะทำให้พนักงานมีความพึงพอใจ และปฏิบัติงานให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่ง ค่าตอบแทนดัง กล่าวที่กำหนดให้แก่พนักงานนั้น องค์กรจะต้องพิจารณาถึงอัตราที่สามารถแบ่งขัน กันของครรภ์ที่เป็นสูตรแบ่งคิวย เนื่องจาก การบริหารภายใต้ภาระผู้ดูแลเพียงขันที่เน้นประสิทธิภาพของ ต้นทุน โดยเปรียบเทียบกับ การกำหนดค่าตอบแทนที่สูงนั้นจะทำให้องค์กรเกิดความไม่ประยัค แต่ ถ้ากำหนดค่าตอบแทนที่ต่ำอาจทำให้เกิดการสูญเสียบุคลากรเนื่องจากมีการลาออกจากไปทำงานใน องค์กรของคู่แข่งที่เสนอค่าตอบแทนที่สูงกว่า จึงเห็นได้ว่า การบริหารในเรื่องนี้มีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับลูกจ้าง ผู้ทำงานในโรงงาน พนักงานในสำนักงาน หัวหน้าระดับต่างๆ พนักงานขาย พนักงานวิชาชีพ พนักงานเทคนิคและผู้บริหาร โดยฝ่ายจัดการและฝ่ายจัดการร่วมกับลูกจ้างเป็นผู้ กำหนดค่าตอบแทนที่มีความเหมาะสมสมยุติธรรมแก่ฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง (กิงพร ทองใบ, 2545: 9)

ในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการแบ่งขันทางธุรกิจอย่างรุนแรงส่งผลให้องค์กรต้อง ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ เจริญเติบโต และมี พัฒนาการอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจัยที่จะทำให้องค์กรดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ พนักงานที่มีศักยภาพสูงที่มีความจริงรักภักดีต่องค์กร เติมใจที่จะทุ่มเทความรู้ความสามารถในการ ปฏิบัติงานร่วมกับองค์กร องค์กรทุกองค์กรจึงพยายามที่จะพัฒนาพนักงานให้มีศักยภาพสูงขึ้น เพื่อที่จะปฏิบัติงานให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับองค์กร ดังนั้น ทุกองค์กรจึงพยายามวางแผน ฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพของพนักงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่ม ผลผลิตและให้เกิดผลสำเร็จต่อเป้าหมายขององค์กร

เรื่องที่เป็นหัวใจสำคัญที่จะนำธุรกิจไปสู่ความเจริญเติบโตและประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายธุรกิจที่ได้กำหนดไว้นั้น เป็นเรื่องของการบริหารและการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ ขององค์กร และเรื่องที่สำคัญสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ก็หนีไม่พ้นเรื่องของการ บริหารจัดการค่าใช้จ่าย ค่าตอบแทน และสวัสดิการสำหรับพนักงาน

ค่าใช้จ่ายหรือเงินเดือน หรือค่าตอบแทนเป็นเรื่องสำคัญที่สุดของผู้บริหารหรือพนักงาน เพราะทุกคนทำงานก็หวังถึงรายได้หรือค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน ซึ่งเรามักจะเรียกว่า “ค่าใช้จ่ายหรือ เงินเดือน” แต่สิ่งที่ยากที่สุดของผู้บริหารคือ องค์กรควรจะกำหนดอัตราค่าตอบแทนมากน้อยแค่ ไหน เพื่อให้รัฐบาลและผู้ดูแลกฎหมายอนุมัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ให้ใช้ค่าตอบแทนเป็นสิ่งดีๆ ให้กับพนักงานที่มีความสามารถมาสู่องค์กรและอยู่เคียงข้างเรา ไปพร้อมกับการ ขยายและเติบโตของธุรกิจ

การบริหารค่าตอบแทน ครอบคลุมการของนักจะนุ่งไปที่ความสำคัญของรางวัลหรือ ค่าตอบแทนในรูปของตัวเงิน ซึ่งองค์กรให้กับผู้ปฏิบัติงานเป็นหลัก เช่น เงินเดือน ในนั้น ค่าตอบ การทำงานล่วงเวลา เป็นต้น แต่การศึกษาครั้นนี้ครอบคลุมของการบริหารค่าตอบแทนจะมุ่งเน้นที่การ บริหารค่าตอบแทน 5 ลักษณะ คือ ความเป็นธรรมในการบริหารค่าตอบแทน (ความเป็นธรรม ภายในองค์กร ความเป็นธรรมเทียบกับภายนอกองค์กร และความเป็นธรรมของบุคคล) ต้องส่งเสริม ให้พนักงานเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ต้องสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และการนำ นาให้บริหารได้อย่างเหมาะสม

การบริหารค่าตอบแทนจึงเป็นที่ศาสตร์และศิลป์ในตัวของมันเอง โดยเป็นศาสตร์ใน แห่งที่มีหลักการ แนวทาง วิธีการที่ชัดเจน สามารถศึกษาหาความรู้ได้อย่างลึกซึ้งตามที่องค์กร ต้องการขณะที่เป็นศิลป์ในแห่งที่องค์กรจะทำอย่างไร เพื่อขัดขวางองค์ประกอบของค่าตอบแทนให้ เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ลดความล้อกลบสถานภาพและทิศทางขององค์กร และผู้ปฏิบัติงานซึ่งมี ความคาดหวังที่ต่างกันไป โดยให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งในธุรกิจ และกระตุ้นให้เกิดความมุ่งมั่น ทุ่มเทของผู้ปฏิบัติงานในการทำงานเพื่ององค์กร ได้อย่างต่อเนื่องค้าย

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่มน้ำและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม

2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่มน้ำและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ตามลักษณะทางประชากรศาสตร์และลักษณะขององค์กร

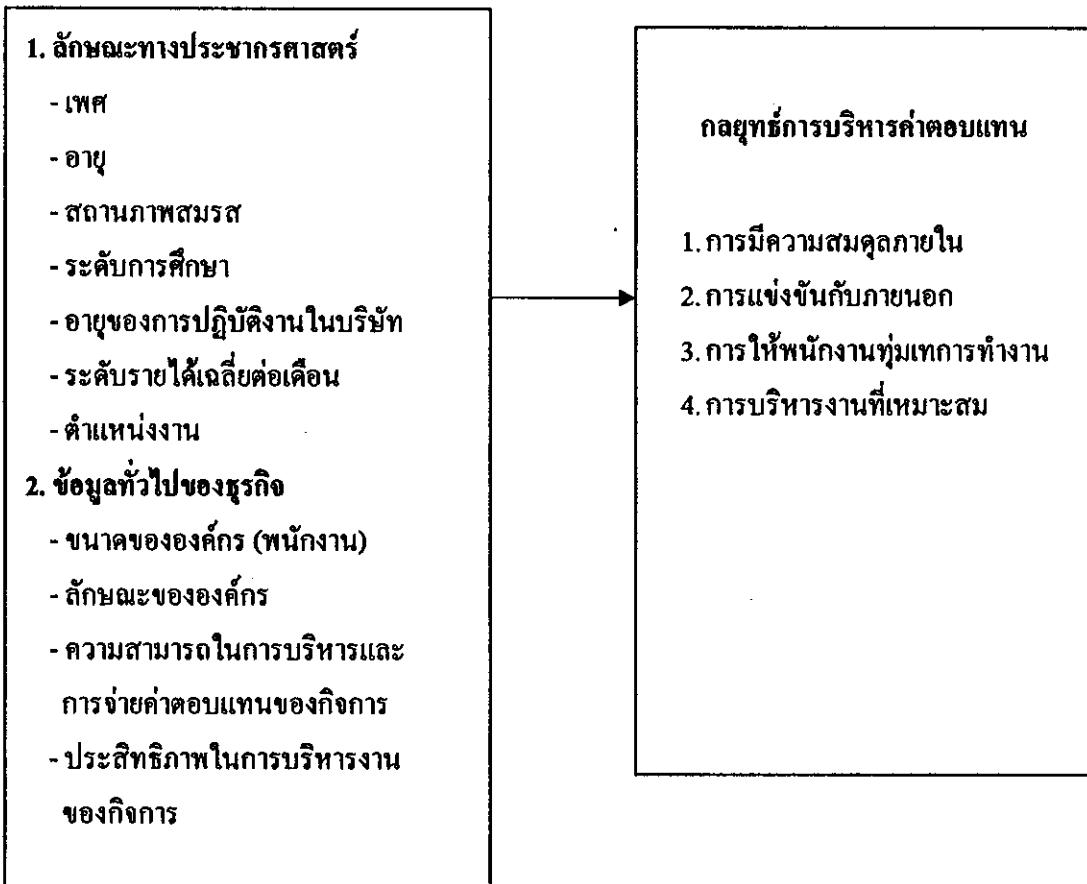
2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการใช้กลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่มน้ำและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่มน้ำและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม” ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยโดยอาศัยทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับปรัชญาพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทน ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทน ทฤษฎีค่าจ้าง ทฤษฎีพฤติกรรมของกับค่าจ้าง หลักพื้นฐานในการกำหนดค่าตอบแทนโดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยมีดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานการศึกษา

- 4.1 ระดับความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการบริหารค่าตอบแทนอยู่ในระดับค่า
- 4.2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของพนักงานที่แตกต่างกันมีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนที่แตกต่างกัน
- 4.3 ลักษณะขององค์การที่แตกต่างกันมีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนที่แตกต่างกัน

5. ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษารั้งนี้ ขอบเขตถูกถ่วงปีหนาอยคือ พนักงานของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ ในจังหวัดนครปฐม โดยจะมุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนด้านบุคลากรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และความร่วมมือในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการซึ่งจะส่งผลให้บริษัทประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของตัวแปรต่างๆ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- สถานภาพสมรส
- ระดับการศึกษา
- อายุของการปฏิบัติงานในบริษัท
- ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
- ตำแหน่งงาน

- 2) ข้อมูลที่นำไปของธุรกิจ ได้แก่
- ขนาดขององค์กร (จำนวนพนักงาน)
  - ลักษณะขององค์กร
  - ความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนของกิจการ
  - ประสิทธิภาพในการบริหารงานของกิจการ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยที่มีผลต่อ หมายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือส่งผลกระทบที่มีผลต่อการบริหารค่าตอบแทน

กลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน หมายถึง การพัฒนานโยบาย การวางแผน การจัดโครงสร้าง และการนำนโยบายในการจ่ายค่าตอบแทนการทำงานของลูกจ้างไปปฏิบัติตามที่ผู้บริหารกำหนดไว้อย่างเป็นธรรม

ธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ เป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยอุตสาหกรรมย่อยๆ หลายส่วนประกอบ ดังแต่ ด้านน้ำ คือ อุตสาหกรรมการผลิตเส้นใย ใช้เงินทุนและเทคโนโลยีระดับสูง ใช้แรงงานไม่นัก อุตสาหกรรมกลางน้ำ คือ การปั่นด้าย การทอผ้า การถักผ้า อุตสาหกรรมฟอกซื้อน พิมพ์ และตกแต่งสำเร็จ ต่อเนื่องจนถึงอุตสาหกรรมปลายน้ำ คือ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม และเสื้อผ้าสำเร็จรูป โรงงานส่วนมากร้อยละ 90 ที่เป็นโรงงานขนาดกลางและเล็ก และใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของเขตสาธารณเครื่องนุ่งห่มเพื่อการส่งออก ดังนี้

7.1 เป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารค่าตอบแทนของฝ่ายทรัพยากรบุคคล ของเขตสาธารณเครื่องนุ่งห่มและสังกัดในจังหวัดนครปฐม

7.2 เป็นแนวทางปรับปรุงและกำหนดค่าตอบแทนและรวมทั้งระบบการปฏิบัติงานต่างๆ ในองค์การให้มีประสิทธิภาพ

7.3 ทำให้ทราบระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าตอบแทนและการบริหารค่าตอบแทน เพื่อให้แก่ปัญหาได้ถูกต้องตรงประเด็นมากขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดคุณภาพบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ ในจังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้จัดทำโดยอาศัยแนวคิดเชิงทฤษฎี วรรณกรรม และเอกสารทางวิชาการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ สามารถทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ออกมามีเป็นประเด็นสำคัญได้ ดัง

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารค่าตอบแทน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการการบริหารค่าตอบแทน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในองค์กรธุรกิจแต่ละแห่งจะมีการจัดตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกัน และต้องการบุคคลที่มีคุณสมบัติหลากหลายเข้ามาทำงาน เช่น ตำแหน่งนักบริหาร วิศวกร นักบัญชี นักการเงิน นักวางแผน นักการตลาด ช่างเทคนิค พนักงานขาย พนักงานธุรการ และพนักงานเดิน เอกสาร เป็นต้น การกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งเหล่านี้ต้องพิจารณาจากปัจจัยใดบ้าง ซึ่งจะทำให้พนักงานมีความพึงพอใจและปฏิบัติงานให้อย่างบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และเมื่อ พิจารณาค่าตอบแทนที่กำหนดให้แก่พนักงานในองค์กรยังพบอีกว่าการกำหนดค่าตอบแทนต้อง พิจารณาอัตราที่สามารถแข่งขันกับองค์กรที่เป็นคู่แข่งขันด้วย เนื่องจากในสภาวะการณ์ของการ บริหารภายใต้ภาระที่เพิ่มขึ้นที่เน้นประสิทธิภาพของด้านทุน โดยเปรียบเทียบ การกำหนดค่าตอบแทนที่สูงจะทำให้องค์กรไม่ประหยัด หากแต่การกำหนดค่าตอบแทนที่ต่ำก็อาจทำให้เกิด การสูญเสียบุคลากรเนื่องจากมีการลาออกจากไปทำงานในองค์กรของคู่แข่งขันที่เสนอค่าตอบแทนที่ สูงกว่า

การบริหารค่าตอบแทนเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้องค์กรมีโอกาสเลือกบุคลากรที่มี ความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานในองค์กร และดำรงรักษาให้บุคลากรเหล่านั้นอยู่กับองค์กร ครบเท่าที่ยังพึงพอใจในค่าตอบแทน ซึ่งเป็นอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างในการทำงาน การกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสม ยุติธรรมจะทำให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนสามารถดำเนินธุรกิจ แข่งขันกับคู่แข่งขันได้

การบริหารค่าตอบแทนเป็นขั้นตอนทางเดือกที่สำคัญในกระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี และปรัชญาเกี่ยวกับค่าตอบแทน ประเภทของค่าตอบแทนและกระบวนการจัดทำโครงสร้างค่าตอบแทน เพื่อที่จะประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมต่อไป

ความหมายของค่าตอบแทน

Byars and Ure (1997: 533) ได้ให้ความหมายของค่าตอบแทน (Compensation) หมายถึง รางวัลตอบแทนทั้งหมดที่พนักงานได้รับโดยแยกเป็นส่วนกับการทำงาน ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกันกับ Milkovich and Newman (2002: 4) ที่ให้ความหมายของค่าตอบแทนไว้ว่า หมายถึงทุกรูปแบบของผลตอบแทนด้วยการเงิน บริการ หรือผลประโยชน์อื่นๆ ที่พนักงานได้รับ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน

สำหรับประเทศไทย คำว่า “ค่าตอบแทน” ในอคิตจะจำกัดอยู่เพียงค่าจ้างและเงินเดือน เป็นส่วนใหญ่ ดังจะเห็นได้จากประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการคุ้มครองแรงงาน ซึ่งประกาศ ในปี พ.ศ. 2515 ได้บัญญัติความหมายของค่าจ้างไว้ว่า หมายถึง “เงินหรือเงินและสิ่งของที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้างตอบแทนการทำงานตามปกติของวันทำงาน หรือจ่ายให้โดยการประเมินผลงานที่ลูกจ้างทำได้ หมายรวมถึง เงินหรือเงินและสิ่งของที่นายจ้างให้ในวันหยุดซึ่งลูกจ้างไม่ได้ทำงาน และในวันคลาดaway ทั้งนี้ไม่ว่าจะกำหนดคำนวณหรือจ่ายเป็นการตอบแทนในวิธีอย่างไร และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร” ตามบัญญัติดังกล่าว ค่าจ้างมีความหมายเหมือนกับเงินเดือน ต่างกันที่ฐานในการคำนวณ โดยเงินเดือนคำนวณจ่ายเป็นช่วงเวลารายเดือน หรือรายปักษ์เท่านั้น

การใช้คำว่า “ค่าจ้างและเงินเดือน” แทนคำว่า “ค่าตอบแทน” ในอคิตเป็นสิ่งที่กระทำได้เนื่องจากค่าจ้างและเงินเดือนเป็นองค์ประกอบหลักของค่าตอบแทนทั้งหมด แต่ในปัจจุบัน องค์การต่างๆ ได้มีการกำหนดรูปแบบของค่าตอบแทนอื่น นอกเหนือจากค่าจ้างและเงินเดือนทำให้การใช้คำว่า ค่าตอบแทน มีความหมายครอบคลุมกว่า ค่าจ้างและเงินเดือน

อนึ่ง ความหมายของค่าจ้างตามที่บัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ที่ว่า “ค่าจ้างหมายความว่า เงินที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงจ่ายเป็นค่าตอบแทนในการทำงานตามสัญญาจ้าง สำหรับระยะเวลาการทำงานปกติเป็นรายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือระยะเวลาอื่นๆ หรือจ่ายให้โดยคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ในเวลาทำงานปกติของวันทำงาน และให้หมายรวมถึง เงินที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้างในวันหยุดและวันเวลาที่ลูกจ้างมิได้ทำงาน แต่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามพระราชบัญญัตินี้” จะเห็นได้ว่าค่าจ้างตามบัญญัตินี้ เป็นค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินเท่านั้น

นอกจากนี้พระราชบัญญัตินี้ยังได้กำหนดให้การจ่ายค่าจ้างแก่ลูกจ้างต้องมีความเท่าเทียมกันไม่ว่าลูกจ้างจะเป็นชายหรือหญิง (มาตรา 53) และกำหนดให้เงินที่จ่ายต้องเป็นเงินตราไทย เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้างให้จ่ายเป็นตัวเงิน หรือเงินตราต่างประเทศ (มาตรา 54)

โดยสรุปความหมายของค่าตอบแทนสมัยใหม่ มีความครอบคลุมรูปแบบและประเภทของการจ่ายค่าตอบแทนการทำงาน ที่นายจ้างแลกเปลี่ยนการทำงานของลูกจ้างหรือพนักงานเพิ่มขึ้นจากค่าจ้างและเงินเดือน ที่เป็นค่าตอบแทนที่เป็นค่าเงินทางตรง เพิ่มเป็นค่าตอบแทนที่เป็นค่าเงินทางอ้อม และค่าตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงินอื่นๆ

ความหมายของการบริหารค่าตอบแทน

การบริหารค่าตอบแทน (Compensation Management หรือ Compensation Administration) หมายถึง การพัฒนานโยบาย การวางแผน การจัดโครงสร้าง และการนำนโยบายในการจ่ายค่าตอบแทน การทำงานของลูกจ้างไปปฏิบัติตามที่ผู้บริหารกำหนด ไว้อย่างเป็นธรรม การบริหารค่าตอบแทนนี้ เป็นคำที่ใช้ในความหมายเดียวกับการบริหารค่าจ้างและเงินเดือน (Wage and Salary Administration /Management) ซึ่งในอดีตคำว่าการบริหารค่าจ้างและเงินเดือนเป็นที่นิยมใช้กันมาก เนื่องจากเป็นค่าตอบแทนพื้นฐานที่บุคคลได้รับจากการทำงาน แต่ในปัจจุบันพัฒนาการทางวิชาชีพการจัดการทรัพยากรมนุษย์มีความเจริญมากขึ้น ตลอดจนค่าตอบแทนทางอ้อมหลายประเภทมีบทบาทมากขึ้น ทำให้มีการใช้คำว่าการบริหารค่าตอบแทนมากขึ้น อย่างไรก็ตามผู้ที่นิยมใช้คำว่า การบริหารค่าจ้าง และเงินเดือนก็อาจจะเดินอื่นเพิ่มขึ้นครอบคลุมค่าตอบแทนทุกประเภท เช่น การบริหารค่าจ้าง เงินเดือน สวัสดิการและประโยชน์เกือบถ้วน เป็นต้น

จากความหมายของการบริหารค่าตอบแทน จะเห็นได้ว่า การบริหารในเรื่องนี้มีความสัมพันธ์กับลูกจ้างผู้ทำงานในโรงงาน พนักงานในสำนักงาน หัวหน้างานระดับต่างๆ พนักงานขาย พนักงานวิชาชีพ พนักงานเทคนิค และผู้บริหาร โดยฝ่ายจัดการร่วมกับลูกจ้างหรือฝ่ายจัดการร่วมกับรัฐบาล เป็นผู้กำหนดค่าตอบแทนที่มีความเหมาะสมสมบูรณ์แบบแก่ฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง

ความสำคัญของการบริหารค่าตอบแทน

ในทางปฏิบัติฝ่ายบริหารหรือนายจ้างของกิจการต่างๆ ได้พยายามคิดค้นระบบและจัดทำแผนงานประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายค่าตอบแทน ทั้งนี้เพื่อให้มีระบบการจ่ายค่าตอบแทนที่มีประสิทธิภาพและยุติธรรมต่อพนักงาน แต่ในการจัดทำแผนกำหนดการจ่ายค่าตอบแทนต้องใช้คุณภาพเชิงของผู้บริหารประกอบการตัดสินใจด้วย ทำให้ลูกจ้างเกิดความสัมสัยใน

การกำหนดการจ่ายค่าตอบแทนอยู่่เสมอๆ ลูกจ้างมักจะเรียกร้องและกล่าวว่าข้างว่าดูไม่ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม เพื่อนายจ้างหรือองค์การคิดถึงแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นสำคัญ รัฐบาลจึงได้เข้าไปมีบทบาทในการกำหนดอัตราค่าจ้างขึ้นต่อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันแก่ประชาชนและผู้ใช้แรงงาน

ทั้งนี้เรื่องของการกำหนดค่าตอบแทนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญไม่เฉพาะกับนายจ้างเท่านั้นแต่มีความสำคัญต่อประเทศโดยส่วนรวมด้วย ความสำคัญของการบริหารค่าตอบแทนมีดังนี้

1. ความสำคัญต่อพนักงาน (Employees)

ค่าตอบแทนเป็นสิ่งชูงใจเบื้องต้นให้พนักงานปฏิบัติงานและพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน ค่าตอบแทนทำให้พนักงานมีอำนาจซื้อ เป็นสิ่งที่กำหนดมาตรฐานการครองชีพ ทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกมั่นคง แสดงถึงฐานะทางสังคม และเป็นเครื่องตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของพนักงาน พนักงานต้องการทราบอัตราค่าตอบแทนที่ตนเองได้รับเมื่อเริ่มทำงานและอัตราที่สูงขึ้นเมื่อทำงานต่อไป เพื่อใช้ในการวางแผนค่าใช้จ่ายและการดำรงชีพ รวมทั้งต้องการทราบถึงความก้าวหน้าในงาน ดังนั้น การบริหารค่าตอบแทนจำเป็นต้องตอบสนองความต้องการพนักงานในด้านส่วนตัว ครอบครัว และการดำรงชีวิตในสังคม

2. ความสำคัญต่อองค์กร (Organization)

ค่าตอบแทนที่มีความสำคัญต่อองค์การหรือนายจ้าง เพื่อค่าตอบแทนที่องค์การจ่ายให้แก่พนักงานเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นส่วนต้นทุนการผลิต การขาย และบริการของกิจการ จะสามารถแข่งขันกับกิจการอื่นๆ ได้ด้วยต้องมีการควบคุมด้านทุนแรงงานให้มีอัตราส่วนเหมาะสมกับผลผลิตหรือยอดขายที่ทำได้ หากการกำหนดค่าน้ำทุนแรงงานไม่เหมาะสม นายจ้างอาจได้รับการเรียกร้องจากพนักงานซึ่งมีผลต่อแรงงานสัมพันธ์ในกิจการอย่างแย่ เมื่อพนักงานไม่พอใจในเรื่องค่าตอบแทน อาจก่อให้เกิดปัญหาการนัดหยุดงาน ซึ่งอาจเป็นผลเสียหายร้ายแรงต่อ กิจการ หากองค์การหรือนายจ้างประสงค์จะให้พนักงานมีความพอใจในการทำงานอยู่กับองค์กรก็จำเป็นต้องมีการบริหารค่าตอบแทนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีทั้งค่าตอบแทนทางตรงและทางอ้อม อย่างเพียงพอ การจ่ายค่าตอบแทนไม่เหมาะสมอาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการขาดขวัญและกำลังใจของพนักงาน ปัญหาการออกจากงานสูง และการขาดงานทำให้ต้นทุนการผลิตหรือการขายต้องหน่วงสูงขึ้น งานมีปริมาณหรือคุณภาพดีลง กล่าวโดยสรุปได้ว่าความสำคัญขององค์การส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการบริหารค่าตอบแทนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความสำเร็จต่อผู้ถือหุ้น (Stockholders)

ค่าตอบแทนถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินที่สำคัญของกิจการซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อผู้ถือหุ้น กล่าวคือ หากกิจการมีการจ่ายค่าตอบแทนพนักงานเป็นจำนวนมากก็จะทำให้กำไรที่เป็นตัวเงินที่จะนำมาจ่ายเป็นเงินปันผลหรือใบอนัตให้แก่ผู้ถือหุ้นมีน้อยลง นอกจากนั้น ยังส่งผลต่อผู้ลงทุนที่จะมาซื้อหุ้นของกิจการด้วย เพราะผู้ลงทุนจะพิจารณาถึงผลตอบแทนที่จะได้รับ

4. ความสำเร็จต่อผู้จัดการ (Managers) หรือผู้บริหาร (Administrators)

ผู้จัดการหรือผู้บริหาร เป็นผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดค่าตอบแทนให้กับพนักงาน ซึ่งค่าตอบแทนนี้จะมีอิทธิพลโดยตรงต่อความสำเร็จขององค์การ 2 ประการ คือ

(1) ค่าตอบแทนถือเป็นค่าใช้จ่ายหลักขององค์การ ดังนั้น ผู้จัดการจึงต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดอัตราค่าตอบแทนตามความสามารถของพนักงาน โดยต้องคำนึงถึงอิทธิพลจากภายนอกของอัตราค่าแรงงาน โดยทั่วไปรวมถึงอัตราของคู่แข่งด้วย

(2) ผู้จัดการต้องพิจารณาการจ่ายค่าตอบแทนที่จะมีอิทธิพลหรือสูงไปพุ่มพุ่ม ของพนักงาน และการปรับปรุงการปฏิบัติงานของพนักงานในเรื่องทักษะที่มีต่อลูกค้า ความเต็มใจที่จะเรียนรู้ทักษะและนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำงาน

5. ความสำเร็จต่อสังคมโดยส่วนรวม (Society)

ค่าตอบแทนมีความสำคัญของสังคมโดยส่วนรวมในด้านต่างๆ ดังนี้

(1) ทางเศรษฐกิจ ค่าตอบแทนที่กิจการจ่ายให้พนักงานจัดเป็นคืนทุนของกิจการ ค่าตอบแทนมีความสัมพันธ์กับคืนทุนของสินค้า การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าตอบแทนจะมีผลกระทบทำให้คืนทุนของสินค้าเพิ่มสูงขึ้น มีผลทำให้ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้น ถ้าอัตราค่าตอบแทนสูงขึ้นมากกว่าการเพิ่มผลผลิตของพนักงานแล้วจะทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นได้ หรืออีกด้านหนึ่งค่าตอบแทนมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจก็ถือว่าให้เกิดการลงทุนการซื้อขายและทำให้รายได้ประชาชนเพิ่มขึ้น

(2) ทางสังคม ค่าตอบแทนที่ลูกจ้างได้รับจะถือให้เกิดอำนาจซื้อ โดยลูกจ้างสามารถนำค่าตอบแทนที่ตนได้รับมาซื้อจ่ายใช้สอยเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของตน การที่ลูกจ้างมีสภาพการครองชีพที่ดีได้นั้นจึงอยู่กับการได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอ แต่ถ้าเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำนายจ้างอาจต้องปลดคนงานออกหรือเลิกจ้าง ทำให้เกิดปัญหาการว่างงานขึ้น ลูกจ้างบางส่วนก็ขาดรายได้ ทำให้มีอำนาจซื้อน้อยลง ถ้าความต้องการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นของผู้ว่างงานยังคงมีอยู่ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้นได้

(3) ทางการเมือง ผู้ใช้แรงงานนับเป็นกลุ่มกดดันที่สำคัญทางการเมืองกลุ่มนี้จึงการเรียกร้องของกลุ่มนี้อาจมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและกฎหมายขึ้นได้ เนื่องจากผู้ใช้แรงงานมีจำนวนมากหากพรรคการเมืองได้ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มผู้ใช้แรงงานก็ จะมีเสถียรภาพสูง เพราะมีฐานกำลังที่มั่นคง

ความสำคัญของค่าตอบแทนทั้ง 5 ประการนี้ ส่วนเป็นเหตุผลสำคัญในการแสวงหา ความรู้และการทำความเข้าใจในเรื่องการบริหารค่าตอบแทน เพื่อจะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม ตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง ได้อย่างเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางต่อไป

วัตถุประสงค์ของการบริหารค่าตอบแทน

การบริหารค่าตอบแทนเป็นเรื่องที่ละเอียดและซับซ้อน ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการที่ หรือฝ่ายจัดการมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้ค่าตอบแทนเป็นเครื่องมือทางการบริหารในการกำหนด ความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างให้เป็นที่พึงพอใจร่วมกันในระดับหนึ่ง โดยฝ่ายนายจ้างมัก ต้องการให้เกิดความสัมพันธ์ในด้านความร่วมมือในอันที่จะกระตุ้นให้ลูกจ้างทำงานอย่างมี ประสิทธิภาพและเติมความสามารถเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

วัตถุประสงค์หลักของการบริหารค่าตอบแทน 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อชูโรงให้ลูกจ้างปฏิบัติงานเต็มความสามารถ เป็นที่ทราบกันว่าโดยปกติแล้วมี ลูกจ้างน้อยคนที่จะทำงานให้แก่นายจ้างอย่างเต็มความสามารถ นักอุดสาหกรรมเชื่อว่ามีลูกจ้าง บางส่วนเท่านั้นที่รู้จักการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ดังนั้นฝ่ายนายจ้าง จำเป็นต้องหารือที่จะชักจูงและให้กำลังใจแก่ลูกจ้างในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของเขาอย่างเต็มความสามารถและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของเขาด้วย

2. เพื่อควบคุมต้นทุนทางด้านแรงงาน ในกรณีที่กิจการอยู่ในสภาพที่มีการแข่งขันกับ กิจการอื่นๆ ภายในระบบเศรษฐกิจ การควบคุมต้นทุนของกิจการเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากต่อ กิจการ เพราะกำไรสุทธิของกิจการจะมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับว่ากิจการสามารถควบคุมต้นทุนได้ ดีเพียงใด และในบรรดาต้นทุนต่างๆ ของกิจการ ต้นทุนที่เกิดจากการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ลูกจ้าง เป็นต้นทุนที่มีจำนวนสูงมากอย่างหนึ่ง ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนโดยนายและแนวปฏิบัติในการจ่าย ค่าตอบแทนแก่ลูกจ้างอย่างเหมาะสม เพื่อให้กิจการได้รับผลประโยชน์คุ้มค่าจากต้นทุนด้านแรงงาน ที่จำกัด

3. เพื่อเป็นฐานสำหรับการว่าจ้าง การใช้ประโยชน์ และการเลื่อนขั้น ในการบริหาร ค่าตอบแทนจะมีขั้นตอนเกี่ยวกับการวิเคราะห์งาน ประเมินค่าจ้าง และมีการกำหนดมาตรฐานการ ปฏิบัติงานที่จะใช้สำหรับวัดผลการปฏิบัติงานให้แก่องค์การ และเป็นสิ่งที่จะสื่อสารให้ลูกจ้างเข้าใจ

ถึงหน้าที่ของคนเองเพื่อปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์แก่ กิจการ รวมทั้งเป็นฐานสำหรับพิจารณาเลื่อนขึ้น ตำแหน่งและค่าตอบแทนสำหรับลูกจ้างที่ปฏิบัติงานดี

4. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง การบริหารค่าตอบแทน ที่ดีจะส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง เพราะการบริหารค่าตอบแทนให้แก่ ลูกจ้างอย่างเป็นธรรม ย่อมก่อให้เกิดความพอใจทั้งฝ่ายลูกจ้างและนายจ้าง การทำงานก็เป็นไปอย่าง ราบรื่น แต่ในทางตรงกันข้ามหากการบริหารค่าตอบแทนเป็นไปอย่างไม่เป็นธรรม จะทำให้ลูกจ้าง เกิดความไม่พอใจ และอาจมีการนัดหยุดงานได้ สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดความเสียหายแก่นายจ้างทั้ง ในด้านการผลิต การบริหาร และชื่อเสียงขององค์กร

ความเป็นมาของการบริหารค่าตอบแทน

องค์ความรู้ของการบริหารค่าตอบแทนที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้เป็นองค์ความรู้ที่ได้มีการ สั่งสมมานาจากเหตุการณ์ต่างๆ ในอดีต ดังนั้นการที่จะเข้าใจถึงการบริหารค่าตอบแทนอย่างถูกต้อง ความต้องศึกษาประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง วิวัฒนาการของการ จ่ายค่าตอบแทนแรงงาน รวมทั้งเหตุและผลที่นำมาซึ่งองค์ความรู้ของการบริหารค่าตอบแทนใน ปัจจุบัน

การบริหารค่าตอบแทนในช่วงเวลาต่างๆ ในอดีตมีลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ยุค คือ

1. ยุคแรกเริ่มก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรม

การเปลี่ยนแปลงครั้งแรกในฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงานเกิดขึ้นจากการ เปลี่ยนระบบทาส (Slavery) มาเป็นระบบเจ้าแผ่นดิน (Serfdom) ซึ่งทำให้ผู้ใช้แรงงานมีสิทธิมากขึ้น กว่าเดิม กล่าวคือ ผู้ใช้แรงงานที่เป็นข้าแผ่นดิน ตลอดจนครอบครัวของเขายังสามารถจัดหาอาหาร ที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่มนิ่ม ได้อย่างน้อยก็พอเพียงกับการยังชีพ โดยข้าแผ่นดินจะต้องทำงานให้กับ เจ้าของแผ่นดินที่ตนอาศัยอยู่และส่งผลประโยชน์ส่วนหนึ่งให้กับเจ้าของที่ดิน โดยยึดตามประเพณี ที่สืบทอดกันมาเป็นเกตุที่ และส่วนที่เหลือก็นำมาจัดหารบือดำเนินการชีพของตนและครอบครัว

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองเข้าสู่ยุคของประชาธิปไตย ทำให้ระบบ ทาสและข้าแผ่นดินสูญเสียไป ในด้านแรงงานผู้ใช้แรงงานก็ได้รับอิสระมากขึ้น และได้กลับเป็น กลุ่มช่างอาชีพ (Craft Guilds) และกลุ่มพ่อค้า (Merchant Guilds) รายได้กลุ่มนี้จะมีมากขึ้น มีการ มุ่งหวังกำไรงจากการลงทุน โดยจะมีการซื้องศักดิ์ มาเป็นลูกมือในการทำงาน ค่าตอบแทนหลักที่ ลูกจ้างได้รับจากการทำงานคือค่าจ้าง ซึ่งนายจ้างพยายามที่จะประหยัดค่าจ้าง โดยที่ค่าจ้างในสมัยนี้ จะเป็นไปตามทฤษฎีค่าจ้างพอยต์ฟังชันได้เท่านั้น

ในช่วงปลายของยุคแรกเริ่มนี้เป็นช่วงที่มีผู้ประกอบการ (Entrepreneur) เกิดขึ้น พากนี้จะเป็นนักลงทุนโดยมีการนำเอาเครื่องจักรเครื่องมืออย่างง่าย ตลอดจนวัสดุคุณต่างๆ มาให้กัน ในครอบครัวหรือหมู่บ้านทำการผลิตสินค้าตามที่ตนชำนาญ ซึ่งมีลักษณะที่เรียกว่าเป็นอุดสาหกรรมใน ครัวเรือน (The Cottage-trade Systems) การจ่ายค่าจ้างในช่วงนี้จะเป็นจ่ายตามจำนวนผลผลิตที่ผลิต ได้เป็นรายชิ้น (Piece-rate) ลักษณะของอุดสาหกรรมในครัวเรือนนี้ในปัจจุบันยังคงมีอยู่บ้างในชนบท บางแห่งของประเทศไทยต่างๆ เช่น เมอร์มัน สวิตเซอร์แลนด์ รวมทั้งประเทศไทยด้วย

2. ยุคหลังการปฏิวัติอุดสาหกรรมจนถึงสมัยโนยครั้งที่สอง

ผลการปฏิวัติอุดสาหกรรมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจ มีการนำเครื่องจักรต่างๆ มาใช้ในการผลิต ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากระบบอุดสาหกรรมใน ครัวเรือนมาเป็นระบบอุดสาหกรรมที่มีการทำงานในโรงงาน ความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและ ลูกจ้างเริ่มเปลี่ยนแปลงไปมีการตั้งโรงงานอุดสาหกรรมแยกออกจากบ้าน กลุ่มช่างอาชีพที่เคยเป็นที่ รวมของช่างฝีมือกำหนดสภาพการทำงานและความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างของงานกับช่างฝีมือ และช่างฝีหัด ไว้ตลอดจนมีการกำหนดสภาพการทำงานและความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของงานใน สมาคมอาชีพเดียวกันแต่กลุ่มช่างอาชีพก็อยู่ได้ไม่นาน ในที่สุดก็ถลายตัวไป การเปลี่ยนแปลงที่ สำคัญในระยะนี้คือ

2.1 ตลาดขยายตัวกว้างขวางมากขึ้น

2.2 มีการใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคนมากขึ้นเพื่อผลิตสินค้าให้ได้ปริมาณเพิ่มขึ้น ปัญหาการผลิตเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยเป็นปัญหาด้านเทคโนโลยีมากขึ้น

2.3 การเป็นเจ้าของงานเป็นไปได้ยาก เพราะต้องมีทุนมาก

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของงานกับลูกจ้างห่างเหินกันมากขึ้น เพราะมี กฏเกณฑ์และข้อกำหนดคามากขึ้นทำให้ขาดความเป็นกันเอง

2.5 ลูกจ้างเปลี่ยนแปลงทัศนคติ แบ่งฝ่ายกับนายจ้างอย่างชัดเจน และมีความรู้สึก ว่าลูกเอารัดเอาเบริก นิการตั้งสภาพแรงงานและองค์การของลูกจ้างมากขึ้น เพื่อเจรจาต่อรองกับ นายจ้าง

2.6 นายจ้างพยายามใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆ ที่จะดึงดูดและซักจูงให้ลูกจ้าง ทำงานกับองค์กรอย่างเต็มใจ ทางด้านค่าจ้างและเงินเดือน เริ่มนิการให้ผลประโยชน์และสวัสดิการ อื่นๆ เพิ่มขึ้นเพื่อยูงให้ลูกจ้างมากขึ้น

การกำหนดค่าตอบแทนในยุคนี้ เป็นผลมาจากการเจรจาต่อรองระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง โดยพิจารณาให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทั้งสองฝ่าย ค่าจ้างหรือเงินเดือนที่ลูกจ้างได้รับต้องเพียงพอในการสร้างอำนาจซื้อสั่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของลูกจ้าง ขณะเดียวกันก็ต้องอยู่ในระดับที่นายจ้างสามารถที่จะจ่ายได้ด้วย

3. ยุคแห่งสังคมไร้ลูกครึ้งที่ส่องจนถึงปัจจุบัน

หลังสังคมไร้ลูกครึ้งที่ส่องเป็นต้นมาเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารค่าจ้างและเงินเดือนมากที่สุด เพราะในช่วงนี้เป็นช่วงที่มีเหตุการณ์ซึ่งกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาวิธีปฏิบัติในการบริหารอย่างเป็นระบบมากขึ้น และในช่วงนี้เองเป็นช่วงที่รัฐบาลเข้ามายังการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการจัดการค่าจ้างและเงินเดือนของธุรกิจเอกชนอย่างมากด้วย

ในช่วงแรกของสังคมไร้ลูกครึ้งที่ส่อง มีการนัดหยุดงานของลูกจ้างบ่อยครั้ง เนื่องมาจากเหตุผลเดียวกับความไม่พอใจในค่าจ้างและเงินเดือน ซึ่งเป็นค่าตอบแทนพื้นฐานในการทำงาน การนัดหยุดงานเร้นนี้ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม จึงทำให้ฝ่ายจัดการพิจารณาที่จะแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับค่าจ้างและเงินเดือน โดยรวมรวมข้อมูลที่ได้มาจากการเจรจาต่อรองกับสหภาพแรงงาน และนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้พิจารณาปรับปรุงเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนแบบงูงไข การกำหนดค่าจ้างตามระบบคุณธรรมและการประเมินค่าจ้าง ซึ่งเป็นหลักการที่ได้มีการศึกษาร่วมไว้ก่อนยุคนี้มาใช้อย่างเป็นระบบในการบริหารค่าจ้างและเงินเดือนทั่วๆ ไป และสืบเนื่องจากการนัดหยุดงานดังกล่าว ทำให้รัฐบาลเข้ามามีส่วนในการช่วยเหลือลูกจ้างไม่ให้เสียเบริกแก่นายจ้าง โดยการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ (Minimum Wage) ให้ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติในการจ่ายค่าจ้างให้กับลูกจ้างทุกคน เพื่อให้บังคับธุรกิจทั่วๆ ไป

ประวัติความเป็นมาของการบริหารค่าตอบแทนในประเทศไทย

สำหรับความเป็นมาของการบริหารค่าตอบแทนในประเทศไทย ต้องมองย้อนกลับไปในสมัยอยุธยาและต้นรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีการปกครองแบบสมบูรณ์ราษฎริยะ กษัตริย์เป็นพระเจ้าแผ่นดิน หมายถึงเจ้าของแผ่นดินทั้งสิ้นในอาณาจักร ซึ่งนับรวมถึงข้าแผ่นดิน ที่เป็นรายภูร์ทั้งหลาย ไม่มีการจ้างงานโดยจ่ายค่าตอบแทนเป็นเงิน แต่จะใช้เงินที่แรงงานทำงานถือเป็นการตอบแทนคุณ แผ่นดิน ข้าราชการจะถูกจ่ายค่าตอบแทนเป็นศักดินา คือ ที่ดิน และแรงงานคิดที่ดินนั้น คนไทยทุกคนจะมีสังกัดตามที่ดิน ศักดินา และถูกเกณฑ์เป็นไฟร์เลช ไฟร์สน มีชาวต่างประเทศท่านนั้นที่ถูกเกณฑ์แรงงาน ชาวต่างประเทศเหล่านี้ เช่น พากขุน จิน ขอบ ชาหาน้ำที่ค้าขายเรื่อง

แรงงานรับจ้างในประเทศไทยเกิดขึ้นตั้งแต่รัชกาลที่ 3 เป็นแรงงานรับจ้างในไร่อ้อย และโรงงานหันอ้อย แรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นชาวจีน นอกจากนั้นก็เป็นคนงานตามอู่ต่อเรือ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมในยุคหนึ่น แรงงานไทยที่อยู่ในภาคบริการ คือเป็นเสมือนตามห้างฟรัง แต่ก็จำนวนน้อยอยู่

การจ้างแรงงานครั้งสำคัญที่มันทึกไว้เกิดขึ้นเมื่อไทยเปิดประเทศการค้ากับตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 4 ไทยเป็นอยู่ส่งออกข้าวสู่ต่างประเทศ จากการที่ขายข้าวเป็นจำนวนมาก รัฐ (คือพระเจ้าแผ่นดิน) จึงต้องทำนาแปลงใหญ่ เพื่อให้ได้ข้าวพอเพียงสำหรับการส่งออก มีการบุกเบิกทุ่งรังสิต ซึ่งเป็นที่รากว่างใหญ่ที่เป็นนาข้าวขนาดใหญ่ และเริ่มนิการจ้างแรงงานต่างชาติในการปลูกข้าว ข้าวเปลือกลงเรื่อยซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีนซึ่งแรงงานกุลลีjin เหล่านี้ถือเป็นแรงงานพากแกรของไทย เมื่อรัชกาลที่ 5 ทรงประกาศเลิกทาส ทาสส่วนหนึ่งก็เข้าสู่แรงงาน รวมทั้งรัชกาลที่ 5 ทรงปรับปรุงระบบราชการครั้งใหญ่ มีการกำหนดเงินเดือนให้ข้าราชการแทนศักดินา มีธุรกิจเอกชนเกิดขึ้นธุรกิจรายใหญ่จะเป็นของชาวต่างชาติ เช่น อังกฤษ มีการจ้างคนไทยเป็นพนักงานรายเดือน แต่ยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวกับค่าจ้างเงินเดือน/แรงงาน อกณาโดยเฉพาะ นายจ้างเป็นผู้กำหนดแต่ฝ่ายเดียว

มีมันทึกเกี่ยวกับการสถาตรัคของคนงานในปี 2465-66 จากระบบสมบูรณ์ภูษាសิทธิราช มาสู่การปกครองระบบประชาธิปไตย มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหลายครั้ง ครั้งสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทนคือในเดือนกุมภาพันธ์ 2516 ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง ค่าจ้างขั้นต่ำขึ้นเป็นครั้งแรก มีพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ฉบับ 2518 ออกใช้ในช่วงนั้น ถูกจ้างได้มีบทบาทอย่างมากในการเรียกร้องค่าตอบแทน สภาพแรงงานหลายสหภาพได้เดินโตในช่วง 2516-2518 เช่นสหภาพแรงงานแห่งประเทศไทย (ในปี 2516 เป็นปีที่หดงานมากครั้งที่สุด ในประวัติศาสตร์ไทยคือหดงานถึง 501 ครั้ง มีคนงานที่ทำงานหดงานถึง 177,877 คน)

การคุ้มครองค่าจ้าง และแรงงานสัมพันธ์อยู่ในความรับผิดชอบของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย จนกระทั่งได้แยกรวมกรมแรงงานออกเป็นกระทรวงแรงงาน และตั้งกรมขึ้นมาดูแลการจ้างงานต่างๆ โดยเฉพาะในปัจจุบัน

สำหรับการบริหารค่าตอบแทนในธุรกิจ ไทยได้รับอิทธิพลจากแนวคิดการจ่ายค่าตอบแทนจากคลังเงินเดือนมาก เช่นเดียวกับแนวคิดค้านการจัดการ บริษัทใหญ่ๆ หลายแห่งใช้วิธีดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนของการบริหารค่าตอบแทน เช่น การประเมินค่าจ้าง เป็นต้น มีการสำรวจโครงสร้างค่าจ้าง โดยสมาคมวิชาชีพต่างๆ เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการจ่ายค่าตอบแทน และขณะนี้ธุรกิจไทยก็ถูกกระทบจากกระแสโลกภัยต่างๆ ให้ปรับตัวเพื่อความอยู่รอดท่ามกลางสถานการณ์ขั้นในสังคมโลก เช่นเดียวกัน ทำให้การบริหารค่าตอบแทนแผลงคุมมีความคิดหลากหลายขึ้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทน

ทฤษฎีในความหมายอ้างกว้าง หมายถึง ครอบความคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบขององค์ความรู้ในลักษณะของตัวแบบต่างๆ โดยมุ่งเน้นความสำคัญที่ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระในทฤษฎี ส่วนทฤษฎีในความหมายเฉพาะเจาะจง หมายถึง กลุ่มของข้อทฤษฎีซึ่งเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ในรูปของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลหรือ เพื่อพรรณนาหรือพยากรณ์ ปรากฏการณ์นั้นๆ ด้วย ในการศึกษาทฤษฎีโดยเฉพาะทฤษฎีเกี่ยวกับ การบริหารค่าตอบแทนนั้นมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. เพื่อความกระจ่ายชัดในเรื่องเกี่ยวกับสาเหตุของความสัมพันธ์ระหว่างค่าตอบแทน กับปัจจัยอื่นๆ
2. เพื่ออธิบายว่าค่าตอบแทนควรกำหนดอย่างไร

คงได้กล่าวแล้วว่า ค่าตอบแทนเป็นเรื่องที่มีรายละเอียดและมีความซับซ้อน การพิจารณากำหนดค่าตอบแทนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยหลายประการ ดังนี้ นักทฤษฎีเกี่ยวกับ ค่าตอบแทนจึงต้องเผชิญกับงานใหญ่ งานดังกล่าววนนี้ คือ การพิจารณาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ ค่าตอบแทน และวิธีการกำหนดค่าตอบแทน การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับค่าตอบแทน เป็นความ พยายามของนักวิชาการหลายด้าน คือ 1) นักเศรษฐศาสตร์เป็นนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎี ค่าจ้าง (Wage Theory) ต่อเนื่องกันมายาวนาน 2) นักจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับแรงงานใจและ พฤติกรรมองค์การที่มีผลกระทบต่อค่าตอบแทน 3) นักสังคมวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับงานและ ความสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยน (Work and Exchange Relationships) การศึกษาของนักวิชาการ 3 ประการนี้ มีจุดสนใจที่แตกต่างกัน ไม่อาจกล่าวได้ว่าแนวทางทฤษฎีของนักวิชาการประเภทใดมี ความสำคัญยิ่งหย่อนไปกว่ากัน หากแต่นักวิชาการทั้ง 3 ประเภทเห็นพ้องต้องกันว่า จุดสนใจร่วม ในการศึกษาเรื่องค่าตอบแทนก็คือ เรื่องความสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยนระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ซึ่งเรียกว่า การแลกเปลี่ยนในการว่าจ้าง (An Employment Exchange) (กิตติพงษ์ ทองใบ, 2545: 27 ข้างต้นจาก Belcher & Atchison, 1987: p. 50-57)

นโยบายและการปฏิบัติเกี่ยวกับค่าตอบแทน มีรากฐานมาจากทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่ กำหนดค่าตอบแทนและความสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยน ไม่ว่าผู้กำหนดคน นโยบายและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับค่าตอบแทนจะให้ความสนใจต่อทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้น ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีค่าจ้างจึงเป็นสิ่งที่มี ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่าตอบแทนทั้งยังทำให้การต่อสู้สารและ

การทำความเข้าใจระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างเป็นเรื่องง่ายขึ้น ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทน จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ 1) ทฤษฎีค่าจ้างของนักเศรษฐศาสตร์ 2) ทฤษฎีพฤติกรรมของค่าจ้าง (Behavioral Theories of Wages) ของนักจิตวิทยาและนักสังคมวิทยา

ทฤษฎีค่าจ้าง

ทฤษฎีค่าจ้างมีระยะเวลาพัฒนาการมาประมาณ 200 ปีมาแล้ว นักทฤษฎีค่าจ้างได้ศึกษาถึงปัจจัยและมาตรฐานต่างๆ ในการกำหนดค่าจ้าง ทฤษฎีค่าจ้างเป็นแนวความคิดที่อธิบายถึงอัตราค่าจ้างที่เป็นอยู่ในวงการอุตสาหกรรมทั่วไป ว่าทำไนอัตราค่าจ้างซึ่งเป็นเท่านั้นหรืออยู่ในระดับนั้นระดับนี้ ซึ่งนักเศรษฐศาสตร์สำนักต่างๆ ได้ทำการศึกษาวิจัยและตั้งทฤษฎีค่าจ้างไว้มากมาย ทฤษฎีเหล่านี้ในปัจจุบันเรียกว่า ทฤษฎีค่าจ้างแบบเดิม (Historical Theories)

เมื่อไม่นานมานี้นักเศรษฐศาสตร์มีความสนใจตลาดแรงงาน มีผลทำให้เกิดแนวการศึกษาเกี่ยวกับค่าจ้างใน 3 แนวทาง คือ 1) แนวทางของเศรษฐศาสตร์แรงงาน (Labor Economics) 2) แนวทางของอุตสาหกรรมสัมพันธ์ (Industrial Relation) และ 3) เศรษฐศาสตร์สถาบัน (Institutional Economics) ดังนั้น ทฤษฎีค่าจ้างในที่นี้จะแยกเป็น 3 ประเภทคือ

1. ทฤษฎีค่าจ้างแบบเดิม (Historical Theories)

2. ทฤษฎีค่าจ้างตามทางเศรษฐศาสตร์แรงงาน (Contemporary Labor Economics

Theories)

3. ทฤษฎีค่าจ้างตามแนวทางเศรษฐศาสตร์สถาบัน (Contemporary Institutional Economics Theories)

1. ทฤษฎีค่าจ้างแบบเดิม (Historical Theories)

ทฤษฎีค่าจ้างประเกณ์มีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะยกล่าวเฉพาะบางทฤษฎีที่มีความสำคัญเท่านั้น ได้แก่

1) ทฤษฎีค่าจ้างพอประทังชีพได้ (Subsistence Wage Theory) ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมาเป็นช่วงที่อุตสาหกรรมเริ่มขยายตัวไปในยุโรป ระบบช่างฝีมือลดความสำคัญและเปิดทางให้แก่ระบบโรงงานเข้ามาระบบที่ ประกอบกับความคิดเห็นทางปรัชญา การเมืองและเศรษฐกิจในยุคนั้นเป็นแนวคิดแบบเสรีนิยม ซึ่งเห็นว่าฐานะไม่ควรเข้ามาแทรกแซงเศรษฐกิจโดยไม่จำเป็น ดังนั้น ค่าจ้างจึงถูกปล่อยให้กำหนดคืนอ่างค่อนข้างเต็รี โดยตลาดแรงงาน

นักเศรษฐศาสตร์ชาวฝรั่งเศส กลุ่มฟิชิโอแครท (Physiocrats) คือ เทอร์โกร์ (Turgot) และเกสเนย์ (Quesney) เป็นผู้วางรากฐานทฤษฎีค่าจ้างระดับพอสำรองชีพ โดยกล่าวไว้ว่า สรุปได้ว่า “ค่าจ้างแรงงานในสังคมอุตสาหกรรม จะมีแนวโน้มที่จะอยู่ในระดับไม่ต่างไปจากระดับพอประทังชีพเสมอ คือ ถูกจ้างมีแนวโน้มจะได้รับค่าจ้างเพียงจำนวนเท่าที่จำเป็นสำหรับการเลี้ยงคุ้มครองตัวเอง”

ตนเองและครอบครัว ให้สามารถมีลูกหลานสืบต่อไปได้หรับเป็นกำลังแรงงานที่เพียงพอแก่สังคม ในอนาคตเท่านั้น เมื่อใดที่ค่าจ้างเกิดสูงกว่าระดับพ่อประทังชีพ ขนาดของครอบครัวจะขยาย ออกไป ชนชั้นแรงงานก็จะเพิ่มขึ้น ทำให้บริษัทเสนอขายแรงงานที่มีมากขึ้นค่อยๆ สูงขึ้นมาถึง ระดับพ่อประทังชีพอีก”

แนวคิดเรื่องค่าจ้างระดับพ่อประทังชีพได้แพร่เข้ามายังอังกฤษ ได้ถูกปรับปรุง และแก้ไขเพิ่ม โดยนักเศรษฐศาสตร์คนสำคัญๆ เช่น อdam Smith (Adam Smith) โทมัส าร์ มัลทัส (Thomas R. Malthus) และผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดคือ เดวิด ริคาโร่ (David Ricardo)

2) ทฤษฎีกองทุนค่าจ้าง (Wages Fund Theory) ทฤษฎีนี้นักเศรษฐศาสตร์ในสมัยกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ได้อธิบายไว้ว่า ค่าจ้างถูกกำหนดโดยเงินทุนหมุนเวียนซึ่งเจ้าของธุรกิจได้กันเอาไว้ก่อนหนึ่งสำหรับค่าจ้างเงินทุนหมุนเวียนนี้ ได้มาจากเงินที่ผู้ประกอบการได้สะสมไว้ตั้งแต่ปัจจุบันฯ และจะต้องนำมาใช้ในด้านต่างๆ เช่น การจัดซื้อวัสดุ จ่ายค่าตอบแทนเบี้ยและค่าเช่า นอกจากนี้จะกันไว้ส่วนหนึ่งสำหรับเป็นค่าจ้างแรงงาน

แนวความคิดที่ว่า ค่าจ้างขึ้นอยู่กับเงินทุนหมุนเวียนของกิจการนี้ เป็นประโยชน์สำหรับลูกจ้างและนายจ้างที่ไม่เห็นด้วยกับการเจรจาต่อรอง เพราะถ้านายจ้างเชื่อตามแนวความคิดนี้ก็จะกันเงินจำนวนหนึ่งไว้เป็นกองทุนค่าจ้าง นักเศรษฐศาสตร์ที่มีบทบาทสำคัญในทฤษฎีนี้ คือ จอห์น สจวร์ มิลล์ (John Stuart Mill)

ทฤษฎีกองทุนค่าจ้างของมิลล์ได้รับทั้งการโภมดีและการสนับสนุนจากนักทฤษฎีอื่นๆ เช่น วิลเลียม โทมัส ธรร์顿 (William Thomas Thornton) ได้โภมดีว่า ทฤษฎีนี้ไม่สมบูรณ์ เพราะไม่สามารถบอกได้ถึงปริมาณแรงงานที่ต้องการ และในทางปฏิบัติจริงๆ ก็ไม่มีธุรกิจใดที่จะกำหนดคงของทุนค่าจ้างเอาไว้ล่วงหน้าก่อนการจ้างแรงงาน ทั้งเงินส่วนที่จ่ายเป็นค่าจ้างก็นี้ได้เป็นจำนวนคงที่และคงเพิ่มหรือลดได้ตามกำหนด ข้อโต้แย้งของธรร์顿ดันนำเรื่องถืออกจนมิลล์ ขอมรับและเกิดแนวคิดของกองทุนค่าจ้างไป อย่างไรก็ตามปรากฏว่าซึ่งมีผู้เห็นด้วยกับทฤษฎีกองทุนค่าจ้างและพยายามหาเหตุผลมาสนับสนุนคลอดจนมีการปรับปรุงขึ้นใหม่ บุคคลสำคัญที่มีส่วนในการเรื่องนี้คือ นัส索ร์ ซีเนียร์ (Nassau Senior) ผู้มองเห็นว่ากองทุนค่าจ้างควรมองในลักษณะการเพิ่มผลผลิตกล่าวคือ ส่วนที่จะถูกจัดสรรมาให้แก่แรงงานผู้ทำการผลิตควรถูกกำหนดโดยประสิทธิภาพของแรงงานในการผลิต และจำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตซึ่งทฤษฎีดังกล่าวมีลักษณะคล้ายกับค่าจ้างสมัยใหม่

3) ทฤษฎีผลผลิตหน่วยสุดท้ายของแรงงาน (Marginal Productivity Theory)

ทฤษฎีนี้ได้รับความสนใจอย่างมากในศตวรรษที่ 20 และขยายปรับปรุงเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกัน จอห์น เบทส์ คลาค (John Bates Clark) เป็นผู้พิจารณาเรื่องนี้เป็นคนแรก สาระของทฤษฎีนี้เน้นหนักในด้านอุปสงค์ของแรงงาน คือ นายจ้างยังคงจ้างคนงานหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้นจนกระทั่งหน่วยสุดท้าย ซึ่งมูลค่าของผลผลิตที่ได้จากการที่จ้างคนงานหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้นเท่ากับค่าจ้างคนงานคนนั้นเองหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ค่าจ้างที่นายจ้างจ่ายให้คนงานเท่ากับค่าของผลผลิตที่คนงานคนนั้นผลิต และเมื่อถึงจุดนี้แล้วนายจ้างจะไม่จ้างคนงานเพิ่มขึ้นอีก เพราะจะทำให้ค่าจ้างสูงกว่าคุณค่าของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ เมื่อค่าจ้างสูงขึ้นก็จะทำให้นายจ้างพยายามลดจำนวนคนงานลง โดยอาจจะนำเครื่องจักรมาใช้แทนคนงาน เป็นต้น

ผู้สนับสนุนทฤษฎีผลผลิตหน่วยสุดท้ายของแรงงานหลายคน ได้พยายามใช้แนวคิดทฤษฎีนี้ ตอบปัญหารือการว่างงานที่เกิดขึ้นในเศรษฐกิจเป็นระยะๆ ว่า เกิดขึ้นเนื่องจากลูกจ้างตั้งราคาค่าจ้างของตนเอง ไว้สูงกว่าระดับมูลค่าผลผลิตที่แรงงานก่อให้เกิดขึ้นนั่นเอง ดังนั้น นักเศรษฐศาสตร์เหล่านี้จึงเสนอแนะให้ค่าจ้างมีการเปลี่ยนแปลง ได้ เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้าดุลยภาพที่มีการจ้างงานเต็มที่โดยเร็ว กล่าวคือ เมื่อค่าจ้างลดลงมาเท่ากับมูลค่าผลิตหน่วยสุดท้ายของแรงงาน การว่างงานก็จะหมดไป

แนวความคิดของทฤษฎีนี้ยกจะนำอาณาไปได้ เพราะในทางปฏิบัติไม่มีการแบ่งขั้นที่สมบูรณ์ระบบเศรษฐกิจ ยิ่งกว่านั้นยังเป็นการยากที่จะวัดมูลค่าผลผลิตของคนงานคนหนึ่งๆ ได้ในกระบวนการผลิตที่เป็นไปอย่างลับซับซ้อน

4) ทฤษฎีการต่อรองค่าจ้าง (Bargaining Theory of Wage) เป็นการอธิบายถึงการกำหนดค่าจ้างที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับคุณภาพนิ่งหรือคุณภาพของนายจ้างแต่ฝ่ายเดียว แต่เป็นอัตราค่าจ้างที่ลูกกำหนดโดยการเจรจาต่อรองกันระหว่างฝ่ายจัดการและฝ่ายผู้แทนของลูกจ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดและความสามารถในการเจรจาของสถาบันทั้งสองฝ่าย จะสังเกตได้ว่า วิธีการนี้ลูกจ้างจะต้องเสียกับการว่างงาน และเมื่อเกิดการว่างงานขึ้นก็ทำให้ลูกจ้างต้องสูญเสียรายได้ ส่วนฝ่ายนายจ้างก็ต้องเสียกับการสูญเสียลูกจ้างที่มีความชำนาญในการทำงานหากมีเหตุการณ์ขัดแย้งเกิดขึ้น และจะมีผลทำให้กิจการต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายในการคัดเลือกบรรจุคนงานใหม่ซึ่งกว่าคนงานใหม่จะเป็นงานก็ต้องใช้เวลานาน นอกจากนี้ถ้าเป็นโรงงานที่มีเครื่องจักรมาก่อนไม่สามารถที่จะปล่อยให้เครื่องจักรต้องปิดอยู่เฉยๆ เป็นการเสียโอกาสที่จะมีกำไรเพิ่มขึ้น นักเศรษฐศาสตร์ผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างทฤษฎีนี้ได้แก่ จอห์น เดวิดสัน (John Davidson) เปียทริกส์ เวบส์ (Beatrice Webbs) และจอห์น คลาค เป็นต้น

แนวความคิดตามทฤษฎีนี้มีที่ใช้ในทางปฏิบัติกันอยู่ทั่วไปในยุโรป และ สหรัฐอเมริกา อย่างไรก็คือในการต่อรองกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง อัตราสูงสุดที่นายจ้างจะ กำหนดขึ้นอยู่กับปัจจัยทางประการคือ ความมั่นคงของสถานประกอบการ อำนาจในการ แข่งขันและการเสียดสีที่จะเสียตลาด ส่วนอัตราค่าสูดก็ขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งในการต่อรองของ กันงานและจำนวนเงินทุนที่มีไว้ใช้จ่ายในการผลิตเกิดการนัดหยุดงาน

5) ทฤษฎีว่าด้วยอำนาจในการซื้อ (Purchasing Power Theory) ทฤษฎีนี้เห็นว่า พลผลิตส่วนใหญ่ของอุตสาหกรรม ลูกจ้างและครอบครัวของอุตสาหกรรมนั้นเองที่เป็นผู้บริโภค ถ้า ค่าจ้างแรงงานสูงก็ย่อมมีความต้องการซื้อสินค้ามาก แต่ถ้าค่าจ้างต่ำก็จะทำให้เกิดการว่างงาน ดังนั้น การลดค่าจ้างในระหว่างที่ภาวะตลาดตกต่ำ จะทำให้ความต้องการซื้อสินค้าลดลง และทำให้ภาวะ การค้าตกต่ำยิ่งขึ้น ขณะนั้นในภาวะเช่นนี้จึงควรรองอัตราค่าจ้างไว้เพิ่มประโยชน์ทดแทนให้ มากขึ้นและลดภาระภาษีลงเพื่อเร่งให้มีอำนาจซื้อมากขึ้น

เป็นที่น่าสังเกตว่า ทฤษฎีนี้ไม่อ้างใช้ได้ในกรณีที่เกิดภาวะเงินเฟ้อเพราเดีย ตลาดในต่างประเทศ เนื่องจากต้นทุนในการผลิตและราคาขายสูงเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ผลิต รายอื่นๆ

จากทฤษฎีค่าจ้างที่กล่าวมาแล้วนี้ จะเห็นได้ว่า แต่ละทฤษฎีแสดงให้เห็นถึง แนวคิดเกี่ยวกับค่าจ้างในทัศนะที่แตกต่างกัน แต่ก็ไม่มีทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งจะสามารถอธิบายได้ว่า ควรจะกำหนดค่าจ้างและเงินเดือนอย่างไรและเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร ค่าจ้างและเงินเดือนควรเป็น เท่าไหร่ จึงจะใช้ได้ในทุกสถานการณ์ เพราะปัจจัยที่กระทบต่อค่าจ้างและเงินเดือนมีอยู่มากหลายชน อาจกล่าวได้ว่าปัญหาเรื่องค่าจ้างและเงินเดือน มีส่วนเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับระบบเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมของประเทศตลอดจนแนวคิดของสังคม ทฤษฎีค่าจ้างที่ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับ กิจการหนึ่งอาจใช้ไม่ได้กับกิจการหนึ่งซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีการนำเอาทฤษฎีเหล่านี้ไปประยุกต์ให้ เหมาะสมกับสภาพของแต่ละกิจการเป็นสำคัญ

2. ทฤษฎีค่าจ้างตามแนวเศรษฐศาสตร์แรงงาน (Contemporary Labor Economics Theories)

นักเศรษฐศาสตร์มีความเห็นว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจในตลาดแรงงานมีผลกระทบ ต่อการกำหนดค่าจ้าง ดังนั้นในการกำหนดค่าจ้างต้องมีการศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ของ ตลาดแรงงานในแต่ละช่วงเวลา ทฤษฎีค่าจ้างแนวเศรษฐศาสตร์แรงงาน ประกอบด้วยข้อมูลเชิง ประจักษ์ที่เกี่ยวกับอุปทานแรงงาน อุปสงค์แรงงาน การเจรจาต่อรองร่วมโครงสร้างค่าจ้างและ ระดับของค่าจ้างโดยทั่วไป

อุปสงค์แรงงาน (Labor Demand) หมายถึง ระดับการจ้างงานที่องค์กรต้องการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าจ้างทำให้เกิดอุปสงค์แรงงาน หรือความต้องการจ้างงานของนายจ้างในอัตราค่าจ้างที่ต่างกัน หรือหมายถึงระดับการจ้างงานที่องค์กรต้องการ หากมีการเพิ่มอัตราค่าแรงขึ้นจะทำให้ความต้องการแรงงานลดลง โดยให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ (Milkovich and Newman, 2002: 661) ทฤษฎีที่อธิบายอุปสงค์แรงงาน ได้แก่ ทฤษฎีผลผลิตหน่วยสุดท้ายของแรงงาน กล่าวคือ นายจ้างยังคงต้องการจ้างลูกจ้างเพิ่มขึ้นจนกระทั่งถึงหน่วยสุดท้าย ซึ่งมูลค่าของผลผลิตที่ได้จากการจ้างงานเพิ่มขึ้นเท่ากับค่าจ้างของลูกจ้างนั้นเอง

อุปทานแรงงาน (Labor Supply) หมายถึง จำนวนประชากรวัยแรงงานที่ประสงค์จะทำงานและยังไม่มีงานทำ จากนิยามนี้จะเห็นได้ว่า อุปทานแรงงานในประเทศหนึ่งๆ นั้นขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรวัยทำงาน จำนวนชั่วโมงที่ประชากรวัยทำงานต้องการทำงาน จำนวนความพယายานที่พนักงานใช้ในการทำงาน และระดับของการฝึกอบรม ทักษะในการทำงาน การศึกษาในองค์ประกอบอย่างเหล่านี้ จะพบว่า มีความสัมพันธ์กับการกำหนดค่าจ้าง เช่น ผู้ที่ประสงค์จะเป็นกำลังแรงงานต้องได้การจูงใจเป็นตัวเงิน และผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมสูงมักไม่ประสงค์จะเกี่ยวข้องอาชีว์ เป็นต้น

การเจรจาต่อรองร่วม (Collective Bargaining) หมายถึง การเจรจาระหว่างนายจ้างกับสหภาพแรงงานในการกำหนดอัตราค่าจ้าง ซึ่งโดยทั่วไปข้อเรียกร้องของสหภาพในเรื่องค่าจ้างมักจะมาจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราค่าครองชีพมีผลทำให้ค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่เหมาะสมจึงยื่นข้อเรียกร้องให้นายจ้างได้มีการเจรจากคลังเรื่องค่าจ้างกันใหม่ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้อัตราค่าจ้างมิได้ขึ้นอยู่กับเฉพาะอุปสงค์และอุปทานแรงงานเท่านั้น

โครงสร้างค่าจ้าง (Wage Structure) ทฤษฎีโครงสร้างค่าจ้าง ได้พยากรณ์อธิบายถึงโครงสร้างค่าจ้างที่แตกต่างกันไปในแต่ละอาชีพ อุตสาหกรรม เอกชนิศาสตร์และกลุ่ม

ระดับของค่าจ้างโดยทั่วไป (The General Level of Money Wage) ระดับค่าจ้างโดยทั่วไปมีความสัมพันธ์กับวัฏจักรเศรษฐกิจ กล่าวคือ ในระยะที่เศรษฐกิจดีอยู่อัตราค่าจ้างย่อมต่ำกว่าในระยะที่เศรษฐกิจรุ่งเรือง ระดับของค่าจ้างโดยทั่วไปมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์และอุปทานแรงงานตลอดจนการเจรจาต่อรองร่วม

3. ทฤษฎีค่าจ้างตามแนวเศรษฐศาสตร์สถาบัน (Contemporary Institutional Economics Theories)

เศรษฐศาสตร์สถาบันก็สนใจศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจในตลาดแรงงาน เช่นเดียวกับเศรษฐศาสตร์แรงงาน จุดที่ต่างกันก็คือ เศรษฐศาสตร์สถาบันจะศึกษาวิเคราะห์ในขอบเขตที่กว้างขวางกว่าและจำกัดเงื่อนไขปัจจัยที่วิเคราะห์หักล้าวคือ การศึกษาอิทธิพลของสภาพเศรษฐกิจ การเมือง จิตวิทยา สังคม และจริยธรรมที่มีผลต่อการกำหนดค่าจ้าง

แนวทางของนักเศรษฐศาสตร์สถาบันเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมาก โดยสนใจวิเคราะห์รายละเอียดของความสัมพันธ์ของค่าจ้างกับปัจจัยอื่นๆ ซึ่งผู้กำหนดค่าจ้างต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงว่า อัตราค่าจ้างที่กำหนดขึ้นต้องพิจารณาถึงช่วงเวลา จำนวนและการกระจายของค่าจ้าง การยอมรับของสหภาพแรงงาน ประสิทธิภาพของแรงงาน การต่อรองค่าจ้าง ปัญหาในการจ้างงาน ซึ่งเสียงของกิจการ การนัดหยุดงาน การควบคุมตามกฎหมาย และแนวโน้มเกี่ยวกับงาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังสนใจศึกษาอิทธิพลของฝ่ายนายจ้างที่มีต่อการกำหนดค่าจ้างด้วยปัจจัยที่มิใช่ทางเศรษฐกิจ เช่น วัตถุประสงค์ขององค์การ หัศนศติของลูกจ้าง ความสัมพันธ์ของลูกจ้างและนายจ้าง นโยบายอาชญากรรมที่กำหนดโดยนายจ้าง ฯลฯ ที่มีผลต่อการกำหนดค่าจ้าง

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีค่าจ้างตามแนวเศรษฐศาสตร์สถาบัน มุ่งที่จะอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าจ้างอย่างกว้างขวาง ทั้งที่เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยที่มิใช่ทางเศรษฐกิจ เพื่อที่จะใช้ในการกำหนดโครงสร้างค่าจ้างขององค์การ ทฤษฎีค่าจ้างในกลุ่มนี้ เช่น ทฤษฎีช่วงของค่าจ้างที่แตกต่างกัน (Anticompetitiveness) ปัจจัยอุปสรรค (Impediment) และปัจจัยการแข่งขัน (Competitiveness) ทฤษฎีของดันล็อป (Dunlop's theory) ซึ่งอธิบายถึงกลุ่มงาน (Job cluster) และอัตราค่าจ้างหลัก (Key rates) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้ในการสำรวจค่าจ้างและการประเมินค่าจ้าง เป็นต้น

ทฤษฎีพฤติกรรมของค่าจ้าง

ทฤษฎีพฤติกรรมของค่าจ้าง เป็นผลจากการศึกษาวิจัยของนักจิตวิทยาและนักสังคมวิทยาในเรื่องการจ้างงาน ซึ่งเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนระหว่างการทำงานกับค่าตอบแทนที่ได้รับ โดยนักจิตวิทยามีทัศนะต่อการจ้างงานว่าเป็นพฤติกรรมการแลกเปลี่ยน โดยใช้เงินและสิ่งของอื่นที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจระหว่าง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง ส่วนนักสังคมวิทยามีทัศนะว่าการจ้างงานเป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) และผลผลิต (Output) ระหว่างบุคคลซึ่งเกิดจากอิทธิพลทางพฤติกรรมที่ขึ้นอยู่ระหว่างกันของกลุ่มนบุคคลในสังคม

ทฤษฎีพฤติกรรมของค่าจ้างที่พัฒนาโดยนักกิจวิทยา ได้แก่ ทฤษฎีจูงใจ (Motivation Theory) สำหรับทฤษฎีที่พัฒนาโดยนักสังคมวิทยา ได้แก่ ทฤษฎีประจำตน (Self Theory) ทฤษฎีประจำตนอธิบายความแตกต่างของกลุ่ม โดยชี้ให้เห็นว่า บุคคลสามารถเรียนรู้ ความหมายของเหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ โดยใช้ภาษา ความหมายจะเด่นชัดขึ้นจากการสัมพันธ์ของ บุคคลกับกลุ่มการ群 ใจจะมีผลต่อการสร้างเสริมทัศนคติ คุณค่า และบทบาทของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ค่าตอบแทนเป็นสิ่งจูงใจที่นายจ้างใช้ในการเสริมสร้างทัศนคติ คุณค่า และบทบาทของบุคคลต่อ งานที่เข้าทำ

สำหรับทฤษฎีจูงใจที่สำคัญและมักนำมาใช้ในการพิจารณาค่าตอบแทนของบุคคล ต่องานที่เข้าทำ

1. ทฤษฎีลำดับขั้นตอนความต้องการ (Maslow's Hierarchy of Needs)

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) ได้กล่าวถึงความต้องการว่า เป็นสาเหตุ ในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ บุคคลมีความต้องการหลายประการและไม่มีสิ้นสุด ความ ต้องการของบุคคลมีความสำคัญแตกต่างกันและสามารถจัดลำดับได้โดยบุคคลจะแสวงหาความ ต้องการที่มีความสำคัญที่สูงก่อน เมื่อความต้องการนั้นได้รับการบำบัดแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจอีก ต่อไป บุคคลจะเริ่มสนใจในความต้องการขั้นอื่นๆ ต่อไปอีก ลำดับขั้นความต้องการแบ่งได้เป็น 5 ระดับ จากสูงไปต่ำ (ดังภาพที่ 2.1) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐาน เพื่อความ

- อุ่นร้อนของชีวิต ความต้องการในขั้นนี้ได้แก่ ความต้องการในปัจจัยสี่ ความ ต้องการพักผ่อน เป็นต้น

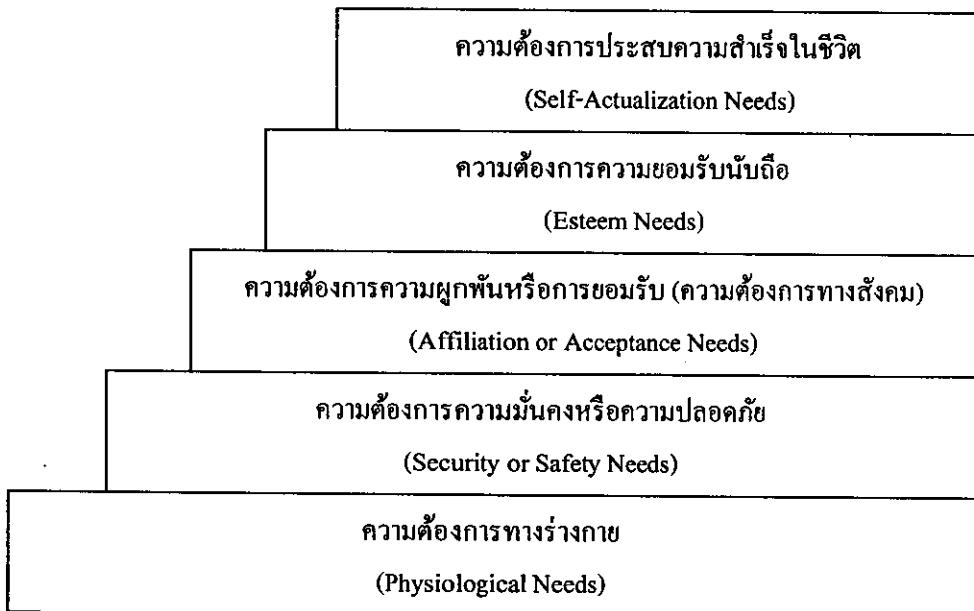
- ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการด้าน ความมั่นคงในหน้าที่การงาน และความต้องการที่จะได้รับความคุ้มครองจากอันตรายที่จะมีต่อ ร่างกาย เช่น อุบัติเหตุ หรือความไม่ปลอดภัยจากการทำงาน

- ความต้องการการยอมรับและความรัก (Social Needs) เป็นความต้องการให้ สมาชิกในกลุ่มทำงานยอมรับว่ามีความสำคัญต่อกลุ่ม รวมทั้งการได้รับความรักจากสมาชิกในกลุ่ม

- ความต้องการความนับถือและสถานะทางสังคม (Esteem Needs) เป็นความ พยายามที่จะมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับบุคคลอื่น รวมทั้งความต้องการมีอำนาจ และชื่อเสียง เกียรติยศ

■ ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการขึ้นสูงสุดของแต่ละบุคคลที่ต้องการได้รับการยกย่องเป็นพิเศษหรือประสบความสำเร็จสูงสุดในการทำงานหรือการดำรงชีวิต

แนวความคิดเรื่องลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ สามารถประยุกต์ใช้ในการพิจารณากลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน กล่าวคือ ในการกำหนดค่าตอบแทนต้องกำหนดให้เพียงพออย่างความต้องการของลูกจ้าง กล่าวคืออย่างน้อยก็ต้องเพียงพอในการดำรงชีพตามความต้องการขึ้นพื้นฐานของร่างกาย ในกรณีที่เป็นงานทั่วๆ ไป หากเป็นงานที่มีความเสี่ยงสูงก็ต้องกำหนดค่าตอบแทนที่สูงขึ้นด้วย

ภาพที่ 2.1 แสดงลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs)

2. ทฤษฎีคาดหวังในการจูงใจ: ทฤษฎี Vroom (Vroom Theory)

วิคเตอร์ เอช วูรุม (Victor H. Vroom) กล่าวไว้ว่า บุคคลจะประพฤติหรือกระทำเมื่อรู้ว่าการกระทำนั้นจะนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ แรงจูงใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ที่มีอยู่ รางวัลจะถูกใช้เป็นสิ่งจูงใจหรือบุคคลให้ปฏิบัติงาน

ทฤษฎีความคาดหวังนี้มีประโยชน์ในการอธิบายพฤติกรรมของคนในการทำงาน ทั้งยังให้แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนการทำงานของพนักงาน โดยค่าตอบแทนการทำงานของพนักงานที่กำหนดจะต้องมีจำนวนที่เหมาะสมกับความคาดหวังของลูกจ้างหรือพนักงานที่ทำงานในองค์กร

3. ทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg (Herzberg's Two-Factor Theory)

เฟเดอริก เฮอร์เซอร์เบิร์ก (Federick Herzberg) กล่าวว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์มี 2 อย่าง คือ

▪ **ปัจจัยสุขอนามัย (Hygiene Factors)** ปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จำเป็นต้องมีในองค์การ หากไม่มีจะทำให้ลูกจ้างหรือพนักงานเกิดความไม่พอใจในการทำงาน ได้แก่ เงินเดือน การควบคุมบังคับบัญชา สภาพแวดล้อมขององค์การและความมั่นคงในงาน เป็นต้น หากขาดการกำหนดสิ่งเหล่านี้ให้แก่ลูกจ้างหรือคนงานอย่างเหมาะสมอาจเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการละทิ้งงานหรือการเลือกทำงานได้

▪ **ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors)** เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการจูงใจในการทำงานอย่างแท้จริง ได้แก่ ความรับผิดชอบในงาน การเลื่อนขั้นตำแหน่ง การยอมรับนับถือ และโอกาสที่จะก้าวหน้าในการทำงาน

ตามแนวคิดของเออร์เบิร์ก จะเห็นได้ว่า “เงินเดือน” เป็นสิ่งที่สามารถใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานของคนงานได้ หากการกำหนดเงินเดือนไม่เป็นไปอย่างเหมาะสมหรือบุตรธรรม จะทำให้เกิดความไม่พอใจในการทำงานได้ แต่เงินเดือนก็ไม่ใช่สิ่งเดียวที่จะทำให้คนเต็มใจทำงาน จำเป็นต้องมีปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น โอกาสที่จะก้าวหน้าความรับผิดชอบ การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น

ภาพที่ 2.2 แสดงทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg (Herzberg's Two-factor Theory)

4. ทฤษฎีแรงจูงใจทางค้านความสำเร็จ

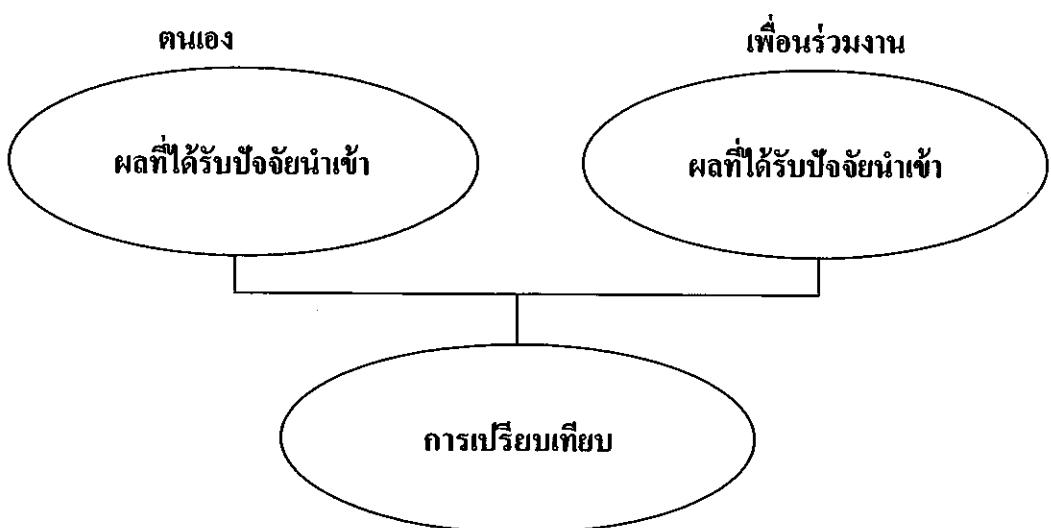
เดวิด เมคเคลันด์ (David McClelland) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ พบว่า มนุษย์มีความต้องการจำแนกได้เป็น 3 อย่าง คือ

- ความต้องการบรรลุผลสำเร็จ (Need for Achievement (n-Ach))
- ความต้องการทางสังคม (Need for Affiliation (n-Aff))
- ความต้องการอำนาจ (Need for Power (n-Pow))

แมคเคอลันค์เน้นความต้องการบรรลุผลสำเร็จโดยกล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการทางด้านความสำเร็จต่างกัน ลิ่งที่มีอิทธิพลต่อ (*n-Ach*) คือ สภาพแวดล้อมทางสังคม ครอบครัว วัฒนธรรม และการฝึกอบรม เมื่อพิจารณาตามแนวความคิดของแมคเคอลันค์พบว่า การที่บุคคลทำงานในกิจการที่มีความมั่นคงได้รับค่าตอบแทนสูง จัดเป็นผลสำเร็จอย่างหนึ่งของคน จะเห็นได้ดังคำสั่งสอนในวัฒนธรรมที่สอนให้ “คนทำงานหาคิน” “มืออาชีพเป็นหลังเหล็ก” “หากินเลี้ยงปากเลี้ยงห้อง” ดังนั้น หากมีธุรกิจการบริหารค่าตอบแทนที่มี สามารถตอบแทนการทำงานได้อย่างเหมาะสมและมีส่วนให้คนงานสามารถบรรลุผลสำเร็จตามความต้องการของเข้าได้ ก็ย่อมจะทำให้คนงานมีกำลังใจดีและเต็มใจในการทำงานให้กับองค์กรได้ความรู้ความสามารถของเข้า

5. ทฤษฎีความเสมอภาค (*Equity Theory*)

สเตซี่ เจ. ออดัมส์ (Stacy J. Adams) เสนอแนวคิดว่าคนเราทุกคนมีแนวโน้มที่จะประเมินความสามารถในสิ่งที่ควรได้รับเสมอ คือ จะคุ้ว่าระหว่างผลที่ตนเองได้รับเป็นอัตราส่วนอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับความพยายามซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าของคน เมื่อได้รู้อัตราส่วนของตนเองแล้วจะนำไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ที่ทำงานเหมือนๆ กัน เพื่อให้รู้ว่าสิ่งตอบแทนที่ได้รับมีความเสมอภาคกันหรือไม่ แนวความคิดของทฤษฎีความเสมอภาคนี้แสดงดังภาพที่ 3

ภาพที่ 2.3 แสดงแนวคิดทฤษฎีความเสมอภาค

ในการเปรียบเทียบถ้าพบว่า สิ่งตอบแทนไม่มีความเสมอภาค คนงานก็จะทำในสิ่งที่คิดว่าเป็นข้อแลกเปลี่ยนที่บุตธรรมหรือเหมาะสม เช่น ถ้าพบว่าคนเองได้เปรียบโดยได้รับค่าตอบแทนมากกว่าก็อาจจะเพิ่มปัจจัยนำเข้า คือ การทำงานเพิ่มขึ้น ในทางตรงข้ามหากพบว่า คนเองเสียเปรียบก็จะลดการทำงานของตนเองหรืออาจเรียกร้องค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น

ทฤษฎีความเสมอภาคนี้ เป็นประโยชน์ในการกำหนดค่าตอบแทนของฝ่ายบริหาร คือ ทำให้รู้ว่าการกำหนดค่าตอบแทนไม่เสนอภาระให้กับคน ภายในองค์การทำให้มีการแสวงหาความยุติธรรม ดังนั้น ฝ่ายบริหารจึงควรสร้างกฎเกณฑ์หรือวิธีการที่จะสร้างความเสมอภาคในการจ่ายค่าตอบแทนแก่พนักงานของตน

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทน

หลักการพื้นฐานในการกำหนดค่าตอบแทน

ทฤษฎีที่เป็นที่ยอมรับและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย จัดเป็นทฤษฎีที่มีความแกร่งและคงทนต่อการพิสูจน์เชิงประจักษ์ จนทำให้ต้องปฏิบัติตามแนวคิดทางทฤษฎี 俗aly เป็นกฎ (Rule) หรือหลักการ (Principle) ที่ปฏิบัติกันโดยทั่วไป (ประเทศไทย พ.ศ. 2548)

รูบナル สมาคมการค้า และองค์การค่างก็เป็นสถาบันที่มีหน้าที่ในการกำหนดค่าตอบแทนให้กับลูกจ้างหรือพนักงานที่อยู่ในสังกัดของตน ในปัจจุบันค่าตอบแทนที่กำหนดขึ้นในองค์การแต่ละแห่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้องค์การมีโอกาสในการเลือกงานที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานในองค์การได้ด้วย กล่าวคือ องค์การที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่าอยู่ในจังหวะที่ดี ดังนั้นเรื่องของการบริหารค่าตอบแทนจึงถือว่าเป็นเครื่องมือในการแข่งขันอย่างหนึ่งระหว่างองค์การ อย่างไรก็ตาม การกำหนดค่าตอบแทนขององค์การต่าง ๆ ก็มีลักษณะพื้นฐานพอสรุปเป็นหลักการได้ 4 ประการ คือ

1. กำหนดค่าตอบแทนให้เพียงพอที่คนงานสามารถเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวได้

หลักกำหนดค่าตอบแทนให้เพียงพอแก่ลูกจ้างหรือคนงานในการเลี้ยงชีพตนเอง ตามควรแก่อัตราภานุ นับได้ว่าเป็นหลักการเด่นแก่ที่เห็นได้ชัดเจนในการกำหนดค่าตอบแทนสำหรับการทำงานของคนงาน การกำหนดค่าตอบแทนในลักษณะนี้ต้องอาศัยการพิจารณาถึงระดับค่าครองชีพโดยทั่วๆ ไปของคนงานประกอบด้วย นอกจากนี้แล้วอาจต้องคำนึงถึงจำนวนคนที่จะต้องเลี้ยงดูในครอบครัวด้วย ซึ่งในการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนให้จ้างขึ้นต่ำในประเทศไทยฉบับแรก (ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2516) ได้กำหนดอัตราค่าจ้างขึ้นต่ำไว้ให้เพียงพอแก่การที่คนงานจะเลี้ยงชีพตนเองและ

สมาชิกในครอบครัวอีก 1 คน และในที่สุดก็เหลืออัตราที่เพียงพอแก่การเลี้ยงชีพตามควรแก่ตัวภาพของคนงานเท่านั้น ซึ่งการที่ไม่ได้กำหนดถึงจำนวนคนในครอบครัวที่จะต้องเลี้ยงดูนี้ทำให้การกำหนดค่าจ้างสำหรับคนงานที่เป็นโสดกับคนงานที่แต่งงานแล้วไม่แตกต่างกัน ซึ่งสำหรับคนงานที่แต่งงานแล้วและมีบุตรซึ่งมีปัญหาว่า ควรจะได้อัตราค่าจ้างเท่าใด จึงเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพตามอัตราภาพ ปัญหาเช่นนี้สำหรับองค์กรธุรกิจในต่างประเทศ เช่น ฝรั่งเศส อังกฤษ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ได้อีกจำนวนคนในครอบครัวที่ต้องดูแลรับผิดชอบ ซึ่งปัญหานี้ในทางราชการไทยก็ใช้วิธีการให้เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตรเป็นรายหัวต่อเดือนแก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำอยู่แล้ว

ในการกำหนดอัตราค่าตอบแทนให้เพียงพอแก่การเลี้ยงชีพยังมีปัญหาต่อไปอีกว่า “ค่าจ้างที่พอจะดำเนินชีพอยู่ได้” มีความหมายเพียงใด แนวทางกำหนดค่าจ้างควรเป็นเท่าใด จึงจะเป็นการ “สมควรแก่อัตราภาพ” ทั้งนี้ เพราะความจำเป็นของบุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ออกไป ซึ่งในเรื่องนี้ได้มีความพยายามในการสำรวจรายรับรายจ่ายของครอบครัว แต่ก็ยังมีปัญหาที่ไม่ค่อยปั๊บได้รับความร่วมมืออย่างแท้จริง เพราะปกติที่ไม่ค่อยมีการสนับสนุนใจดับนักกว่าวันๆ ใช้จ่ายอะไรมาก อะไรมากเป็นสิ่งจำเป็น อะไรมากเป็นสิ่งไม่จำเป็น และบางคนก็เกรงว่าจะถูกเก็บภาษีเพิ่มจึงทำให้ผลการสำรวจไม่ได้ผลที่แท้จริงเท่าไนก แม้กระทั่งภาระจ่ายมากกว่ารายได้อยู่เสมอ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าหลักการกำหนดค่าตอบแทนให้เพียงพอแก่การเลี้ยงชีพที่แท้จริงยากจะกำหนดได้แน่นอน แต่หลักการดังกล่าวเป็นพื้นฐานได้อย่างกว้างๆ ที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการเจรจาต่อรองระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง สำหรับการกำหนดอัตราค่าตอบแทนหรือในการกำหนดโดยคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน (ในไทยเรียกว่าคณะกรรมการค่าจ้าง) หรือการกำหนดโดยอนุญาโตตุลาการที่จะพิจารณาวินิจฉัยข้อเรื่องค่าจ้าง

2. การกำหนดค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงหลักความเป็นธรรม

การกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่แตกต่างกันสำหรับงานที่มีค่าเท่ากันๆ กันย่อน ก่อให้เกิดปัญหาความไม่พอใจแก่คนงานและมักจะมีการเรียกร้องให้มีการเพิ่มค่าตอบแทนให้เท่าๆ กัน สำหรับงานที่มีค่าเท่ากัน ซึ่งหลักการเช่นนี้ถือว่าเป็น “หลักความเป็นธรรม” ในการกำหนดค่าตอบแทน

ในการปฏิบัติการเคลื่อนย้ายของแรงงานเป็นไปโดยเสรีและสะดวก หลักการจ่ายค่าตอบแทนเท่ากันสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่ากันย่อนให้ได้ผล เพราะถ้าหากคนงานในโรงงานแห่งหนึ่งได้ค่าจ้างวันละ 200 บาท แต่โรงงานอื่นๆ คนงานที่ทำงานอย่างเดียวกันได้ค่าจ้างวันละ 160 บาท คนงานที่ได้ค่าจ้างวันละ 160 บาท ก็ย่อมจะหาทางโดยย้ายไปทำงานในโรงงานที่จ่ายค่าจ้างให้วันละ 200 บาท หากมีโอกาสหรืออาจเรียกร้องให้นายจ้างขึ้นค่าจ้างสูงเท่ากัน โดยเฉพาะตัวในอุตสาหกรรมใดมีสภาพแรงงานและมีผู้แทนสภาพแรงงานที่เข้มแข็ง ที่จะสามารถเจรจาให้เพิ่ม

ค่าจ้างได้มากกว่าหรือย่างน้อยก็เท่ากันที่อื่นได้ หากเกิดการเรียกร้องของฝ่ายลูกจ้างแต่ไม่สามารถตกลงกับฝ่ายนายจ้างได้ และลูกค้ามต่อเนื่องจนเกิดเป็นข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ ลูกจ้างนัดหยุดงานหรือฟ่ายนายจ้างปิดงานงดข้าง ก็จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศโดยส่วนรวมได้ แต่ถ้าสามารถตกลงได้ ฝ่ายนายจ้างยินยอมเพิ่มค่าตอบแทนให้แก่ลูกจ้างตามที่เรียกร้อง แต่คนงานไม่อาจเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นได้ด้วยก็ย่อมจะเป็นผลให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้นซึ่งผลกระทบให้ระดับราคาสินค้าโดยทั่วๆ ไปในท้องตลาดสูงขึ้น ก็จะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อในประเทศได้ด้วย

หลักการจ่ายค่าตอบแทนเท่ากันสำหรับงานที่มีค่าเท่ากัน (Equal Pay for Equal Work) นี้สามารถใช้กับคนงานทุกระดับทั้งชายและหญิง แต่ปัญหาของการใช้หลักการนี้ก็มีอยู่ว่า การประเมินคุณค่าของงานที่ใช้เป็นพื้นฐาน สำหรับการกำหนดค่าตอบแทนแบบนี้ก็มีความเป็นมากน้อยแค่ไหน นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องของอุปสงค์และอุปทานในตลาดแรงงานด้วย กล่าวคือ ถ้าแรงงานในอุตสาหกรรมใดขาดแคลนมากก็ย่อมจะทำให้อัตราค่าตอบแทนสูงต่างจากอุตสาหกรรมที่มีแรงงานมาก ล้วนงานก็จะทำให้อัตราค่าตอบแทนต่ำได้

เป็นที่น่าสังเกตว่าในการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทย แม้จะอาศัยหลักการจ่ายค่าตอบแทนเท่ากันสำหรับงานที่มีค่าเท่ากัน เท่านั้น ได้ว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับชายและหญิงเท่ากันแต่เมื่อพิจารณาถึงอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในแต่ละจังหวัดหรือแต่ละภูมิภาคแล้วก็จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันกล่าวคือ อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำสำหรับงานที่มีค่าเท่ากัน (หรืองานชนิดเดียวกัน) ที่กรุงเทพมหานครกับบุรีรัมย์ มีอัตราที่แตกต่างกัน โดยอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของกรุงเทพมหานครสูงกว่า ทั้งเนื่องจากการพิจารณาค่าครองชีพในกรุงเทพมหานครสูงกว่าบุรีรัมย์ ประกอบด้วย

หลักความเป็นธรรมนี้อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า หลักความเสมอภาค (Equity) ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประการ คือ

1) ความเสมอภาคภายใน (Internal Equity) การจ่ายค่าแรงให้กับพนักงานตามลักษณะงานที่ทำ โดยเปรียบเทียบกับพนักงานคนอื่นๆ ภายในองค์การเดียวกันที่มีระดับความรับผิดชอบและความยากง่ายของงานเทียบได้ในระดับเดียวกัน ก็ควรได้รับค่าตอบแทนที่เท่ากัน (Byars and Rue, 1997: 536) ตามหลักการ “งานเท่ากันจ่าย (เงิน) เท่ากัน” (Equal Pay for Equal Work)

2) ความเสมอภาคภายนอก (External Equity) หมายถึง การจ่ายค่าจ้างให้กับพนักงานภายในองค์การโดยเปรียบเทียบกับพนักงานในองค์การอื่นตามลักษณะของงานที่เหมือนกัน (Byars and Rue, 1997: 535) นอกจากความเสมอภาคภายในแล้ว ความเสมอภาคกับ

องค์การภายนอกก็เป็นสิ่งที่จำเป็น กล่าวคือ การกำหนดค่าตอบแทนต้องสอดคล้องกับค่าจ้างในตลาดแรงงานด้วย อุปสงค์และอุปทานในตลาดแรงงานมีผลต่อการกำหนดค่าตอบแทนในตลาดแรงงาน แรงงานในสาขาที่มีอุปสงค์หรือความต้องการอย่างมากในตลาดแรงงาน ค่าตอบแทนย่อมสูงกว่าแรงงานในสาขาที่มีความต้องการน้อย หรือมีจำนวนแรงงานล้นเหลือ ดังนั้น การกำหนดค่าตอบแทนจำเป็นต้องมีการสำรวจค่าตอบแทนในตลาดแรงงาน แล้วกำหนดค่าตอบแทนให้สามารถแข่งขันกับองค์การอื่นได้

3) ความเสมอภาครายบุคคล (Individual Equity) หมายถึง การสนับสนุนพนักงานเป็นรายบุคคล โดยการให้รางวัลสำหรับการปฏิบัติงาน และจะสัมพันธ์กับการจ่ายค่าตอบแทนตามผลงานที่สร้างขึ้น (Byars and Rue, 1997: 536) ซึ่งการกำหนดค่าตอบแทนต้องพิจารณาให้ความเป็นธรรมรายบุคคลด้วย เช่น ในระหว่างผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และทำงานในระดับความรับผิดชอบที่เท่าเทียมกัน ผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดีกว่าบุคคลอื่นได้รับค่าตอบแทนที่สูงกว่า หรือกล่าวได้ว่า การพิจารณาค่าตอบแทนต้องพิจารณาจากการปฏิบัติงานด้วย (Pay for Performance) นอกจากนี้ความเป็นธรรมรายบุคคลยังพิจารณาจากระยะเวลาในการทำงานด้วย ผู้ที่ทำงานนานกว่าบุคคลอื่นต้องได้ค่าตอบแทนสูงกว่าผู้ที่เพิ่งเริ่มบรรจุเข้าทำงาน หรือหากมีประสบการณ์มากบรรจุเข้าทำงานก็ย่อมควรที่จะได้รับค่าตอบแทนสูงกว่าผู้ที่บรรจุเข้าทำงานโดยไม่มีประสบการณ์ เป็นต้น

3. การกำหนดค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงความสามารถในการจ่ายขององค์การ (*Ability to Pay*) หมายถึง ความสามารถของบริษัทในการจ่ายค่าจ้างให้ตามที่พนักงานต้องการจากกำไรส่วนที่เหลือ โดยความสามารถในการจ่ายค่าตอบแทนนี้จะถูกจำกัด โดยความสามารถของการแข่งขันในตลาดผลิตภัณฑ์นั้นๆ (Milkovich and Newman, 2002: 653) การจ่ายค่าตอบแทนถือเป็นต้นทุนที่นายจ้างต้องจ่ายให้กับแรงงานที่มาช่วยในการผลิต หากอัตราค่าตอบแทนสูง ต้นทุนการผลิตก็สูง ซึ่งจะมีผลให้กำไรที่นายจ้างควรจะได้รับลดลงไป หากกำไรน้อย ฝ่ายนายจ้างก็ขาดการลงทุนในกิจการ ซึ่งเป็นเหตุผลบางประการที่ทำให้อัตราค่าจ้างเพิ่มขึ้นไปอย่างเรื่องช้าในองค์การบางแห่ง

องค์การแต่ละแห่งย่อมมีฐานการเงินไม่เหมือนกัน ความสามารถในการจ่าย (*Ability to Pay*) ขององค์การแต่ละแห่ง จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะกำหนดอัตราค่าตอบแทนในองค์การนั้นๆ กิจการที่มีความมั่นคงจะสามารถจ่ายค่าตอบแทนได้สูงกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในตลาดแรงงาน ทำให้สามารถเลือกจ้างคนงานที่มีความสามารถสูงได้ ซึ่งจะได้ประโยชน์จากคุณภาพของงานที่ดีกว่า ส่วนกิจการที่มีความสามารถในการจ่ายต่ำก็มักจะจ่ายอัตราค่าตอบแทนในระดับต่ำ ซึ่งจะมีผลให้ได้แรงงานที่ไม่มีฝีมือเข้ามาทำงาน คุณภาพของงานที่ทำย่อมต่ำด้วย ปัญหาอย่างหนึ่ง

ในเรื่องการกำหนดอัตราค่าตอบแทนโดยยึดหลักความสามารถในการจ่ายของแต่ละองค์กรก็คือ ควรจะให้แต่ละองค์กรมีอิสระในการกำหนดอัตราค่าตอบแทนขึ้นต่าของคนอย่างเสรี ภายใต้กลไกของอุปสงค์และอุปทานในตลาดแรงงานและความสามารถในการจ่ายขององค์กรหรือไม่ เพื่อที่จะ มีการแข่งแรงงานมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ โดยกิจการที่มีความสามารถในการจ่ายสูงก็จะจ่ายค่าตอบแทนในอัตราที่ต่าเหล้าได้แรงงานที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่ากว่าไปทำงาน ในทางปฏิบัติ พบว่า แม่องค์การบางแห่งสามารถจ่ายค่าจ้างได้มากกว่าถูกแผงถึงร้อยละ 20-25 แต่ก็จะไม่มีใครทำ เช่นนี้ โดยทั่วไปมักจะจ้างคนงานในอัตราที่เท่ากันหรือมากกว่าเพียงเล็กน้อย ดังนั้น หากการกำหนดอัตราค่าตอบแทนเป็นไปอย่างเสรีแล้ว อัตราค่าตอบแทนจะอยู่ในระดับที่ต่าโดยองค์การ ต่างๆ จะกล่าวอ้างว่าตนเองมีความสามารถในการจ่ายเด่นนั้น ซึ่งจะมีผลให้แรงงานได้รับความเดือนร้อน ทางแก้ไขในเรื่องนี้ก็คือหน่วยงานของรัฐควรเข้ามาช่วยเหลือแรงงานโดยการกำหนดอัตราค่าจ้างขึ้นต่าซึ่งเป็นอัตราที่เหมาะสมและอยู่ในความสามารถของธุรกิจที่จะจ่ายได้แต่ก็ต้องยอมรับความจริงในเรื่องนี้ว่า การกำหนดอัตราค่าจ้างขึ้นต่าโดยรัฐเช่นนี้อาจทำให้เกิดปัญหาการว่างงานในระบบเศรษฐกิจได้

ดังที่กล่าวมานี้อาจมีข้อสงสัยว่า จะใช้อะไรเป็นหลักพิจารณาว่า ความสามารถในการจ่ายของแต่ละองค์การเป็นเท่าใด เรื่องนี้ตามปกติแล้ว ความสามารถในการจ่ายของหน่วยงานธุรกิจสามารถดูได้จากการเงินของกิจการ โดยต้องอาศัยการวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบคอบ นอกจากนี้อาจพิจารณาสถิติการจ้างงาน สถิติการผลิต แนวโน้มการขาย ตลอดจนเศรษฐกิจของประเทศประกอบด้วย

4. การกำหนดค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงเหตุผลอื่นๆ

นอกจากการกำหนดค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงความสามารถเพียงพอ ความเป็นธรรม และความสามารถในการจ่าย ซึ่งเป็นเหตุผลหลักแล้ว ยังมีหลักเหตุผลอื่นๆ ที่อาจนำมาพิจารณาในการกำหนดค่าตอบแทนได้ คือ

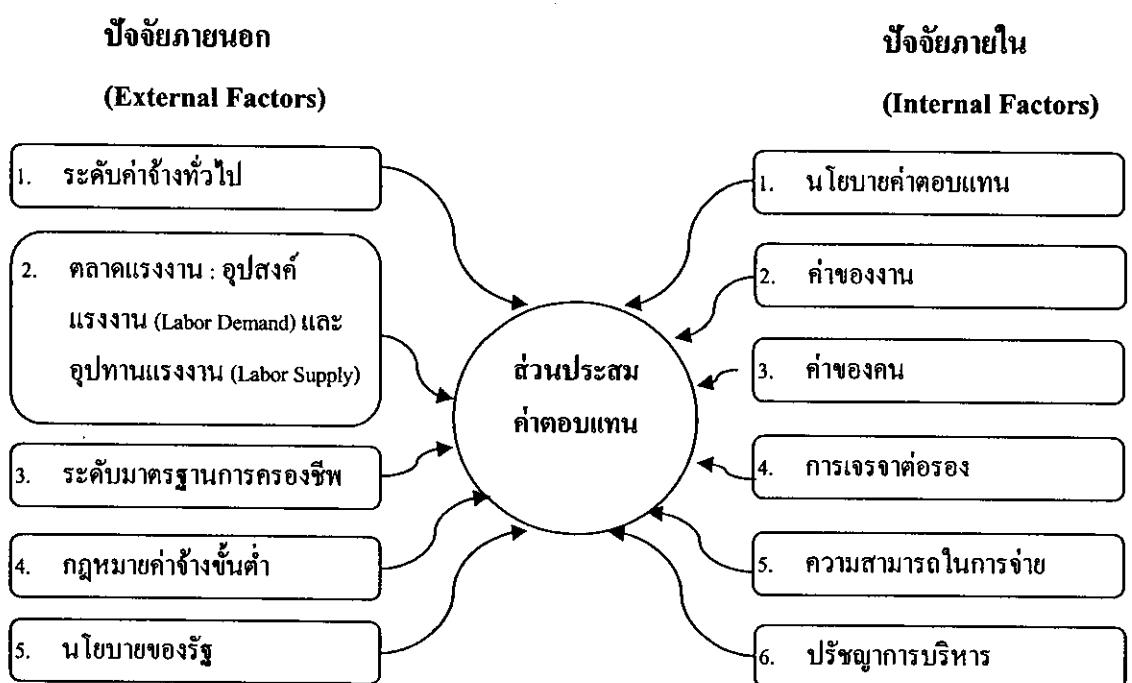
1) หลักความสมดุล (Balance) การกำหนดค่าตอบแทนให้สมดุล พิจารณาได้ หลายประการ เช่น ความสมดุลระหว่างสัดส่วนของรายจ่ายด้านบุคคลกับรายจ่ายด้านอื่นๆ ความสมดุลระหว่างค่าตอบแทนทางตรงและทางอ้อม และความสมดุลระหว่างงานกับเงิน เป็นต้น

2) หลักความมั่นคง (Security) การกำหนดค่าตอบแทนต้องคำนึงถึงความมั่นคงในการดำรงชีวิตซึ่งรวมถึงสุขภาพ ความปลอดภัย หรือความเสี่ยงในการทำงานของพนักงานด้วย เช่น การกำหนดค่าตอบแทนเพิ่มพิเศษสำหรับงานที่เสี่ยงภัย การกำหนดสวัสดิการที่จำเป็น เช่น การประกันอุบัติเหตุ ประกันชีวิต ประกันสุขภาพ เป็นต้น

3) หลักการจูงใจ (Incentive) การกำหนดค่าตอบแทนต้องคำนึงถึงการจูงใจให้พนักงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มความรู้ความสามารถและเติ่มใจ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ การกำหนดค่าตอบแทนทางอ้อมในรูปสวัสดิการต่างๆ ที่เป็นรางวัลหรือตัวเงิน เช่น โบนัสเบี้ยขัน ตลอดจนแผนการจ่ายค่าตอบแทนแบบจูงใจเป็นสิ่งที่นายจ้างควรพิจารณาจัดให้มีความเหมาะสม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อส่วนประสมค่าตอบแทน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารค่าตอบแทนจำแนกตามความสามารถในการควบคุมของฝ่ายบริหาร ได้เป็น 2 ประเภท ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อส่วนประสมค่าตอบแทน

จากภาพที่ 2.4 จะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อส่วนประสมค่าตอบแทนที่องค์การหนึ่งกำหนดขึ้นนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

- **ปัจจัยภายใน (Internal Factors)** เป็นปัจจัยด้านภายในกิจการที่ฝ่ายบริหารสามารถควบคุมได้ ได้แก่ นโยบายค่าตอบแทน ค่าของงาน ค่าของคน และความสามารถในการจ่ายของกิจการ การเจรจาต่อรอง ประสิทธิภาพการผลิต การตลาด และปรัชญาของฝ่ายบริหาร

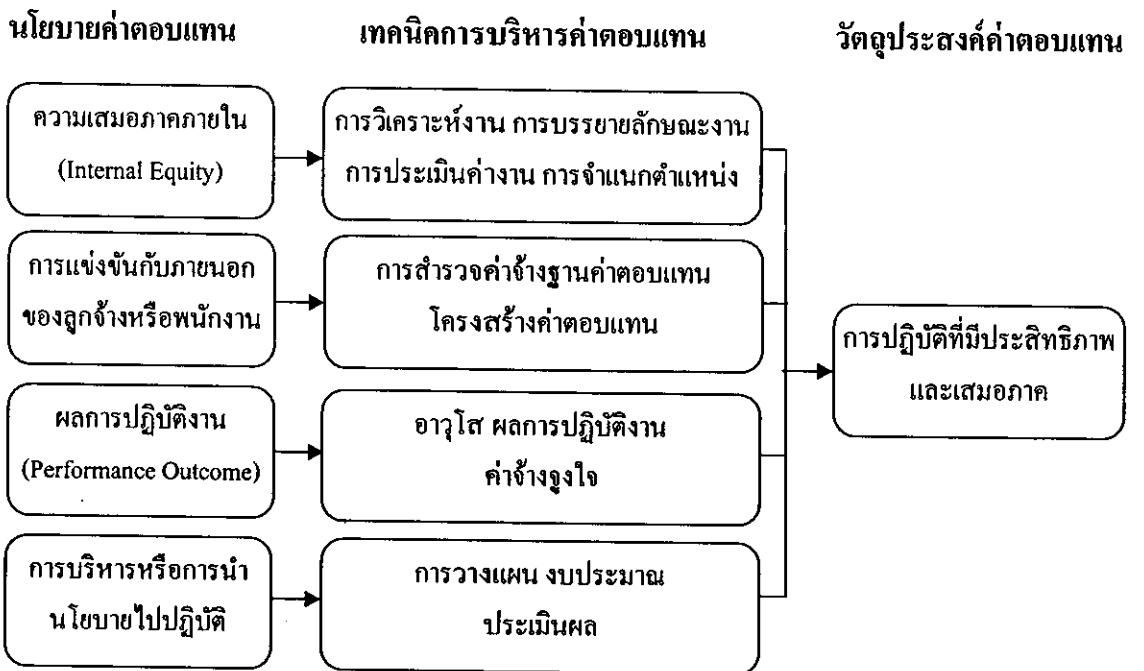
▪ **ปัจจัยภายนอก (External Factors)** เป็นปัจจัยแวดล้อมภายนอกกิจการที่ฝ่ายบริหารไม่สามารถควบคุมได้ ได้แก่ ระดับค่าใช้จ่ายทั่วๆ ไป อุปสงค์และอุปทานแรงงาน ระดับมาตรฐานการครองชีพ กฏหมายค่าจ้างขั้นต่ำ นโยบายของรัฐบาล ปัจจัยภายนอกนี้ແນ່ฝ่ายบริหาร ไม่สามารถควบคุมได้ แต่ก็ต้องทำการกำหนดค่าตอบแทนให้เหมาะสมสอดคล้องกับอิทธิพลของปัจจัยกลุ่มนี้ด้วย

ปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อส่วนประสบค่าตอบแทน

ปัจจัยภายในองค์การที่มีอิทธิพลต่อส่วนประสบค่าตอบแทน ประกอบด้วยปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านลักษณะองค์การ พิจารณาจากนโยบายค่าตอบแทนและความสามารถในการจ่าย (Ability to Pay) 2) ปัจจัยด้านลักษณะงาน อาทิ การพิจารณาจากการวิเคราะห์และประเมินค่างาน และ 3) ปัจจัยด้านพนักงาน พิจารณาจากลักษณะของบุคคล 8 ประการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. นโยบายด้านค่าตอบแทน (Compensation Policy) ขององค์การ

ในกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดทางการจัดการสมัยใหม่ การกำหนดกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรมนุษย์จะต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์ร่วมขององค์การ ดังนี้ นโยบายขององค์การซึ่งเป็นปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณาว่าองค์การมีนโยบายจ่ายค่าตอบแทนอย่างไร มีส่วนประสบของค่าตอบแทนทางตรงและทางอ้อมเป็นสัดส่วนอย่างไร กำหนดระดับการจ่ายค่าตอบแทนว่าจะเป็นผู้นำในการจ่ายค่าตอบแทนของตลาดแรงงาน หรืออยู่ในระดับแข่งขันกับตลาด หรือต่ำกว่าตลาด มีการพิจารณาขึ้นค่าตอบแทนปีละกี่ครั้งเป็นต้น ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 แสดงแบบจำลองการบริหารค่าตอบแทน

จากภาพที่ 2.5 จะเห็นได้ว่า นโยบายค่าตอบแทนที่สำคัญมี 4 ประการ ได้แก่ (1) ความเสมอภาคภายใน (2) แข่งขันกับภายนอก (3) ผลการปฏิบัติงานของลูกจ้างหรือพนักงาน (4) การบริหารหรือการนำนโยบายไปปฏิบัติ ส่วนเทคนิคการบริหารค่าตอบแทนหรือวิธีการในการดำเนินงานด้านค่าตอบแทนเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายแต่ละด้าน เช่น นโยบายความเสมอภาคภายในเทคนิคที่ใช้เพื่อดำเนินนโยบายนี้ ได้แก่ การวิเคราะห์งาน การบรรยายลักษณะงาน การประเมินค่างาน และการจำแนกตำแหน่ง นโยบายค่าตอบแทนและเทคนิคค่าตอบแทนเป็นสิ่งที่ฝ่ายจัดการต้องกำหนดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารค่าตอบแทน โดยอาศัยกระบวนการทางการบริหารประกอบด้วยการวางแผนค่าตอบแทน การกำหนดงบประมาณ การสื่อสาร และการประเมินผลโครงการค่าตอบแทน

ในการบริหารค่าตอบแทนอย่างมีประสิทธิผล นโยบายค่าตอบแทนจะถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารค่าตอบแทนที่ตั้งไว้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าตอบแทนที่สำคัญ มีดังนี้

1) ความเสมอภาคภายใน (Internal Equity) หมายถึง การจ่ายค่าตอบแทนให้กับพนักงานตามลักษณะงานที่ทำโดยเปรียบเทียบกับพนักงานคนอื่นๆ ภายในองค์การเดียวกันที่มีระดับความรับผิดชอบและความยากง่ายของงานเปรียบได้ในระดับเดียวกัน ที่ควรได้รับค่าตอบแทนที่เท่ากัน (Byars and Rue, 1997: 536) ตามหลักการ “งานเท่ากันจ่ายเท่ากัน” (Equal Pay Equal Work)

2) การแข่งขันกับภายนอก (External Competition) หมายถึง การจ่ายค่าจ้างให้กับพนักงานภายนอกองค์การ โดยเปรียบเทียบกับพนักงานองค์กรอื่นตามลักษณะของงานที่เหมือนกัน (Byars and Rue, 1997: 535) โดยนำการจ่ายค่าตอบแทนที่ต้องคำนึงถึงการแข่งขันกับองค์การภายนอก โดยอัตราค่าตอบแทนที่จัดทำขึ้นต้องพิจารณาให้มีความเท่าเทียมกับอัตราของกิจการอื่นๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกัน เทคนิคที่ทำให้สามารถกำหนดค่าตอบแทนแข่งขันกับกิจการอื่นได้ คือ การสำรวจค่าตอบแทน หรือการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลอัตราจ้างในตลาดแรงงาน และนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำโครงสร้างค่าตอบแทน

3) ผลการปฏิบัติงานของลูกจ้างหรือพนักงาน (Performance Outcome) การกำหนดค่าตอบแทนต้องให้ความยุติธรรมแก่ลูกจ้าง ด้วยการกำหนดค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานที่ลูกจ้างทำได้ หรือการมีส่วนร่วมของลูกจ้างพนักงาน ตลอดจนมีการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างฐานไปที่อาศัยมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นที่ยอมรับของพนักงานโดยทั่วไป

การกำหนดนโยบายค่าตอบแทนต้องครอบคลุมปัจจัยสำคัญ 3 ประการ ดังกล่าว ข้างต้นและเมื่อได้กำหนดนโยบายค่าตอบแทนขึ้นแล้ว การนำนโยบายค่าตอบแทนไปปฏิบัติให้บรรลุผลต้องอาศัยกระบวนการทางการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย (1) การวางแผนค่าตอบแทนด้านต่างๆ (2) การกำหนดงบประมาณค่าตอบแทนเพื่อเป็นเครื่องมือในการวางแผน (3) การประสานงาน (4) การควบคุมการบริหารค่าตอบแทน (5) การจัดให้มีการสื่อสารนโยบายค่าตอบแทนให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับทราบเข้าใจ และยอมรับ (6) การดำเนินการในการประเมินผลการบริหารค่าตอบแทน เพื่อทำให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานจริงกับวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

2. การประเมินค่าของงาน (Job Evaluation)

หมายถึงขั้นตอนการออกแบบที่เป็นระบบ เพื่อช่วยในการกำหนดค่าแรงที่แตกต่างกันของนายจ้างแต่ละคน รวมถึงการจำแนก การเปรียบเทียบคุณค่างาน เพื่อให้สอดคล้องกับอิทธิพลภายในและภายนอกของตลาด ซึ่งประกอบด้วยการวัดค่างาน การมีส่วนร่วมของพนักงาน และถูกต้องตามกฎหมาย (Milkovich and Newman, 2002: 661) การกำหนดค่าตอบแทนต้องคำนึงถึงค่าของงานโดยการจัดให้มีระบบประเมินค่างาน ศึกษาค่าของงานตำแหน่งต่างๆ เปรียบเทียบกัน

ภายในองค์การ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมตามหลักความเสมอภาคภายใน เมื่อได้ค่าตอบแทนแล้วก็ นำมายึดในการทำงาน จัดกลุ่มเงินเดือน และกำหนดเงินเดือนหรือค่าตอบแทนสำหรับ แต่ละกลุ่มต่อไป

3. ค่าของคน

ปัจจัยด้านพนักงานที่ถูกนำมาพิจารณาในการกำหนดอัตราค่าตอบแทน ประกอบด้วยปัจจัย 8 ประการ ดังนี้ (1) ผลการปฏิบัติงาน (Performance) (2) ความอาวุโสในงาน (Seniority) (3) ระดับทักษะ (Skill-based Pay) (4) ประสบการณ์ (Experience) (5) สมาชิกภาพใน องค์การ (Membership in the organization) (6) ศักยภาพ (Potential) (7) อิทธิพลทางการเมือง (Political Influence) (8) ความมีโชค (Luck) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีแนวทางพิจารณาดังนี้

1) การจ่ายตามผลการปฏิบัติงาน การที่จะทำให้พนักงานมีพฤติกรรมการทำงาน ตามที่ฝ่ายบริหารต้องการ เช่น มีความยั่น ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้มีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำงานที่ผู้บริหารได้รับตอบกลับมาเช่นเดียวกัน อุปสรรคในการ บริหารงานในปัจจุบันเกิดจากภาระที่ฝ่ายบริหารไม่ได้จัดให้มีร่างวัลตอบแทนการปฏิบัติงานตามที่ พนักงานปรารถนาอย่างเหมาะสม จึงไม่สามารถทำให้พนักงานมีพฤติกรรมในการทำงานตาม เป้าหมายที่ฝ่ายบริหารต้องการ

อนึ่งในปัจจุบันระดับการแข่งขันทั่วโลกในและภายนอกประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของลูกจ้างและพนักงานเป็นสิ่งจำเป็น ด้วยเหตุนี้ของการพิจารณา กำหนดอัตราค่าตอบแทนโดยจ่ายตามผลการปฏิบัติงาน (Pay for Performance) เป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้ อย่างกว้างขวางและรวดเร็วในตำแหน่งงานตั้งแต่ระดับกลางลงมาถึงตำแหน่งพนักงานผู้ปฏิบัติ การ จ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานนี้อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการจ่ายค่าตอบแทนแบบคุณธรรม (Merit Pay) การจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานนี้เป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายถึงร้อยละ 70 ขององค์กรประเทศต่างๆ ในสหรัฐอเมริกา แรงกดดันจากการแข่งขันทางการค้าทั้งในและ ต่างประเทศมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในวิธีการทำงานเป็นกลุ่ม จึงมีการเปลี่ยนแปลงการ กำหนดอัตราค่าตอบแทนมาเป็นระบบการจ่ายผลการปฏิบัติงานแทน

รูปแบบการจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงาน สำหรับงานแต่ละระดับอาจ แตกต่างกันได้ตามความเหมาะสม เช่น ตำแหน่งงานบริหารระดับสูง เน้นที่จะใช้รูปแบบการให้ ส่วนแบ่งกำไร (Profit Sharing) ซึ่งการพิจารณาส่วนแบ่งกำไรจะคิดจากผลการปฏิบัติงานของ กิจการโดยรวม ส่วนรูปแบบการจ่ายค่าตอบแทนสำหรับตำแหน่งบริหารระดับกลางและระดับศูนย์

รวมถึงพนักงานระดับปฏิบัติการメニューที่จะใช้รูปแบบการจ่ายโบนัส ซึ่งพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานประจำปีรายบุคคล การพิจารณารูปแบบการจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานนี้แบ่งได้ 3 แนวทาง คือ

- การจ่ายตามผลงานของกิจการโดยรวม (Overall performance)
- การจ่ายตามผลงานของหน่วยงาน (Business unit performance)
- การจ่ายตามผลงานของพนักงานแต่ละบุคคล (Individual performance)

ในการปฏิบัติอาจพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนโดยใช้แนวทาง 3 แนวโน้มสมมูลกันก็ได้รูปแบบการจ่ายค่าตอบแทนผลการปฏิบัติงานที่นิยมใช้กันมากที่สุดอีกธันที่นี่คือการจ่ายค่าตอบแทนแบบบุญจงใจ (Incentive Pay) ซึ่งเป็นการจ่ายค่าตอบแทนสำหรับผลการปฏิบัติงานที่สูงเกิดกว่ามาตรฐานการปฏิบัติงานที่ตั้งไว้ การจ่ายค่าตอบแทนแบบบุญจงใจให้พนักงานผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในงานมากกว่าการขึ้นเงินเดือน ทำให้ค่าตอบแทนหลักในแต่ละปีลดลงในขณะที่ประสิทธิภาพการทำงานเพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม การจ่ายค่าตอบแทนแบบบุญจงใจอาจมีผลทำให้ค่าตอบแทนหลักเพิ่มขึ้นได้ กรณีที่พนักงานมีผลการปฏิบัติงานเด่นจนได้รับการเลื่อนตำแหน่งและเลื่อนขั้นเงินเดือน

ประโยชน์ของการจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนมี 5 ประการ ได้แก่ (1) เพิ่มความพึงพอใจในงานแก่พนักงาน (2) เพิ่มผลผลิตขององค์การให้สูงขึ้น (3) ลดการขาดงาน (4) ลดการลาออกจากงาน (5) ทำให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพของพนักงาน

2) การจ่ายตามอายุส (Seniority) หมายถึง ระยะเวลาในการทำงานในหน่วยงาน หรือการดำรงตำแหน่งงาน หรือการปฏิบัติงานในหน่วยงาน การจ่ายตามอายุสในงานมักเป็นวิธีการจ่ายที่พนักงานเรียกร้อง และมีความพึงพอใจมากกว่าการจ่ายตามผลงาน ซึ่งเป็นวิธีการที่ฝ่ายบริหารพอใจ การที่ฝ่ายพนักงานพึงพอใจการจ่ายตามอายุส เพราะฝ่ายพนักงานหรือสหภาพแรงงานมักมีความเห็นว่าการจ่ายตามผลการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งยังนิยมประเมินค่าของบริหารย่อมมีความเป็นอัตลักษณ์ของผู้บริหารและอาจมีอคติความลับอีกด้วย ได้ในขณะที่การจ่ายตามอายุสในงานเป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่เห็นได้ชัดตามจำนวนปีที่ปฏิบัติงาน ซึ่งพนักงานได้สร้างผลงานสะสมไว้กับองค์กร

อย่างไรก็ตาม เป็นที่เห็นพ้องกันว่า การจ่ายตามอายุสในงานสามารถจ่ายค่าตอบแทนได้ที่ระดับปานกลางหรือระดับเฉลี่ยเท่านั้น การจ่ายค่าตอบแทนในอัตราที่สูงกว่าระดับปานกลางยังคงต้องขึ้นอยู่กับผลการปฏิบัติงานของพนักงานเป็นรายบุคคล

3) การจ่ายตามระดับทักษะ (Skill-based Pay) เป็นการพิจารณากำหนดอัตราค่าตอบแทนระดับความรู้ความสามารถของพนักงาน โดยต้องเป็นความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานนั้นๆ วัตถุประสงค์ของการจ่ายค่าตอบแทนตามระดับทักษะ คือ เพื่อส่งเสริมให้กำลังใจพนักงานในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานจะทำให้องค์การมีสมรรถนะการผลิตในระดับที่แข็งขันกับคู่แข่งได้

ปัจจุบันการลดขนาดกิจการและการยุบตำแหน่งบริหารระดับกลางลง ทำให้โอกาสในการเดือนตำแหน่งจำกัดลง การจ่ายตามระดับทักษะจึงเป็นช่องทางสำหรับตอบสนองความต้องการของพนักงาน เมื่อจากเป็นการจ่ายตามลำดับทักษะการทำงานโดยตัวของงานเองเป็นสำคัญ อนึ่งการจ่ายตามระดับทักษะ ทำให้พนักงานตระหนักร่วมกับงานมีความสัมพันธ์กับระดับทักษะ อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อพนักงาน โดยได้รับค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินจากระดับทักษะที่ตนมีอยู่ ก้าวต่อไป การเพิ่มขึ้นของระดับทักษะทำให้พนักงานได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น มีความมั่นคงในงานเพิ่มขึ้น มีความคล่องตัวในการเคลื่อนย้ายงาน และมีความพึงพอใจในงานสูงขึ้น เป็นต้น

การจ่ายค่าตอบแทนระดับทักษะนี้สามารถนำไปใช้ได้กับงานที่มีลักษณะการทำงานเป็นกุญแจของการขยายงานตามแนวคิ่ง และมีการพัฒนาบุคลากร ซึ่งวิธีการจ่ายค่าตอบแทนตามทักษะนี้มีประโยชน์ทั้งต่อฝ่ายบริหารและฝ่ายพนักงาน

4) การจ่ายตามประสบการณ์ (Experience) ประสบการณ์เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสามารถในการทำงานของบุคคล ความรู้ ความสามารถตามวุฒิการศึกษาเป็นเพียงปัจจัยขั้นต้น ที่ทำให้บุคคลสามารถทำงานได้ แต่ประสบการณ์จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดยเฉพาะตำแหน่งงานในระดับบริหาร ซึ่งการทำงานต้องใช้ทักษะสตร์และศิลป์ผู้บริหารต้องมีประสบการณ์ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับคน เกี่ยวกับงาน และการติดต่อสื่อสาร การจ่ายตามประสบการณ์จึงเป็นเรื่องที่ควรพิจารณาเป็นอย่างยิ่งสำหรับงานในระดับบริหาร

5) สมาชิกภายในองค์การ (Membership in the organization) เป็นการพิจารณา ความแตกต่างของบุคคล โดยระเบียบอีกประการหนึ่ง บุคคลที่มีตำแหน่งขั้นต้นแต่เป็นสมาชิกขององค์การมาหลายนาน ควรได้รับค่าตอบแทนทางอ้อมหรือสิทธิบางประการที่มากกว่าบุคคลที่มีตำแหน่งสูงแต่เพิ่งเริ่มมาเป็นสมาชิกขององค์การ การจ่ายตามบทบาทสมาชิกภายในองค์การมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านจำนวนบุคลากรขององค์การและส่งเสริมความจริงกักษัติ์ขององค์การ

6) การจ่ายตามศักยภาพ (Potential) ศักยภาพของบุคคลก็เป็นข้องบัญชี ความสามารถที่จะทำงานที่ไม่เคยทำมาก่อน การพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนสำหรับพนักงานที่ไม่เคยทำงานมาก่อนต้องพิจารณาจากปัจจัยที่แสดงถึงศักยภาพ เช่น การพิจารณาจากผลการศึกษา เป็นต้น โดยมีการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลการศึกษาของบุคคลกับศักยภาพในการทำงาน ก่อรากือ คนที่มีผลการศึกษาดีจะมีศักยภาพในการทำงานสูงด้วย เป็นต้น

7) อิทธิพลทางการเมือง (Political Influence) เราจะได้ยินอยู่เสมอว่า “ค่าของคนอยู่ที่เป็นคนของใคร” ซึ่งมีความหมายในทำนองเดียวกันกับสำนวนภาษาอังกฤษที่ว่า “It's not what you know, it's who you know” (มันไม่สำคัญว่าคุณรู้อะไร มันสำคัญที่ว่าคุณรู้จักใคร)

ปัจจัยเรื่องอิทธิพลทางการเมืองเป็นเรื่องที่ไม่อาจปฏิเสธได้ และการไม่พิจารณาถึงปัจจัยนี้ อาจทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในทางปฏิบัติไม่อาจหลีกเลี่ยงความจริงที่ว่า บังคับมืออิทธิพลของระบบอุปถัมภ์ในการพิจารณาสรรหาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการกำหนดค่าตอบแทน เป็นเรื่องธรรมชาติที่ผู้บริหารที่มีอำนาจในเรื่องคังกล่าวจะพิจารณาอย่างมีอิทธิพลสูงที่เป็นพวกพ้องของตน หรือบุคคลที่เขารู้จักคุ้นเคยกับบุคคลอื่น ในส่วนของการกำหนดค่าตอบแทนอาจเป็นไปตามผลของการกำหนดค่าตอบแทนในระดับสูงกว่าระดับเริ่มต้น หรือการพิจารณาให้ขึ้นเงินเดือนในอัตราที่สูงกว่าผลการปฏิบัติงานจริง เป็นต้น

8) ความมีโชค (Luck) เรื่องของความมีโชค หรือความแห่งที่เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลได้รับค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นด้วย ขอเพียงให้อู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องและในเวลาที่ถูกต้องเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ศักดิ์เป็นพนักงานในแผนกจัดซื้อ ซึ่งทำงานในแผนกนี้มาได้ 5 ปี หลังจากที่จบการศึกษาปริญญาตรีทางบริหารธุรกิจ นอกจากนั้นบุญอนันต์ซึ่งเป็นผู้จัดการแผนกจัดซื้อและทำงานตำแหน่งนี้นานาถึง 20 ปี พนักงานคนอื่นๆ ในแผนกจัดซื้อล้วนแล้วแต่เป็นพนักงานใหม่เพียงมืออาชีวาน 1-2 ปี และไม่มีประสบการณ์ในงานจัดซื้อมาก่อน เมื่อบุญอนันต์ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต จึงนับเป็นโชคดีของศักดิ์ที่มีความเหมาะสมที่สุดที่จะได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้จัดการแผนกจัดซื้อ อย่างที่ไม่เคยคาดฝันมาก่อนว่าจะได้รับเป็นผู้จัดการแผนกที่อายุน้อยที่สุด คือ 27 ปี เท่านั้น นอกจากระดับการณ์ดังกล่าวแล้วยังมีสถานการณ์อื่นๆ เช่น ช่วงโศกนาฏกรรม จังหวะในการปรับเงินเดือน ก็ทำให้บุคคลที่เข้ามาใหม่มีค่าตอบแทนสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นต้น

1. การเจรจาต่อรอง (Collective Bargaining)

โดยปกติสหภาพแรงงานจะมีบทบาทในการแสวงหาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ในการจ้างแทนคนงาน หรือลูกจ้างที่เป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน การเรียกร้องของสหภาพแรงงานส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับค่าตอบแทน ดังนั้น ในการพิจารณาค่าตอบแทนต้องพิจารณาถึงบทบาทของสหภาพแรงงานในการเจรจาต่อรองด้วย กระบวนการเจรจาต่อรองระหว่างลูกจ้างหรือสหภาพแรงงานกับฝ่ายจัดการ ต้องเป็นไปตามขั้นตอนในพระราชบัญญัติแรงงาน สมพันธ์ซึ่งจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย การเจรจาต่อรองเพื่อขอเปลี่ยนแปลงค่าตอบแทน ในอดีตมีแต่การขอขึ้นค่าตอบแทน โดยฝ่ายลูกจ้างหรือสหภาพแรงงานเป็นผู้เรียกร้องโดยอ้างความจำเป็นตามอัตราค่าครองชีพที่สูงขึ้น แต่ในสภาพเศรษฐกิจที่ถดถอย เช่น ในปัจจุบัน ฝ่ายนายจ้างพยายามลดต้นทุนการจ้างแรงงานด้วยวิธีต่างๆ เช่น การชะลอการจ้างงานใหม่ การเกย์บล้ออุกต่อนกำหนด (Early Retirement) รวมถึงการเลิกจ้าง (Lay Offs) ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะมีผลต่ออัตราการว่างงานที่สูงขึ้น จนกลายเป็นปัญหาสังคมของประเทศไทย วิธีการหนึ่งที่ควรจะนำมาใช้ในสถานการณ์เช่นนี้ คือ การที่ฝ่ายนายจ้างควรเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณค่าตอบแทนของกิจการ เพื่อเจรจาต่อรองเปลี่ยนแปลงค่าตอบแทนลดลงให้สามารถรักษาจำนวนบุคลากรไว้ได้แทนการเลิกจ้าง ซึ่งจะทำให้สามารถลดปัญหาสังคมอันเนื่องมาจากการว่างงานของประเทศไทยได้

2. ความสามารถในการจ่าย (Ability to Pay)

ความสามารถในการจ่ายของกิจการขึ้นอยู่กับขนาดของเงินทุน ประสิทธิภาพของการผลิตและประสิทธิภาพทางการตลาดของกิจการ กิจการที่มีเงินทุนและรายได้มากก็ย่อมมีความสามารถในการจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นศักดิ์สิทธิ์ แต่ก็ต้องคำนึงถึงความสามารถค่าตอบแทนของกิจการ เพื่อเจรจาต่อรองเปลี่ยนแปลงค่าตอบแทนลดลงให้สามารถรักษาจำนวนบุคลากรไว้ได้แทนการเลิกจ้าง ซึ่งจะทำให้สามารถลดปัญหาสังคมอันเนื่องมาจากการว่างงานของประเทศไทยได้

3. ปรัชญาการบริหาร (Management Philosophy)

ความเชื่อและทัศนคติของฝ่ายบริหารย่อมมีอิทธิพลโดยตรงต่อการกำหนดค่าตอบแทนในองค์การ ปรัชญาทางการบริหารค่าตอบแทนมี 2 แนวคิด คือ

- จ่ายให้น้อยที่สุด เพื่อนำมาใช้เป็นภาระค่าใช้จ่ายต่อต้นทุนการผลิตที่สูงเกินไป อันเป็นอุปสรรคต่อการแข่งขัน ความอ่อนแอก และความเจริญเติบโตขององค์การ
- จ่ายให้มากพอ เพื่อยังใจคนดีมีความสามารถให้ทำงานอยู่กับองค์การด้วย ความพึงพอใจและสร้างความเจริญแก่องค์การต่อไป

การกำหนดค่าตอบแทนขององค์การเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีทักษะดี และความเชื่ออย่างใด ผู้บริหารที่เชื่อในแนวคิดแรกย่อมกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่ต่ำกว่าตลาดซึ่งประสบปัญหาในการจ้างงานและการดำรงรักษาบุคลากร ส่วนผู้บริหารที่เชื่อในแนวคิดที่สองย่อมพยายามกำหนดค่าตอบแทนให้อยู่ในคุณภาพอันเหมาะสมกับความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารที่มีต่อผู้ถือหุ้น ลูกจ้าง พนักงาน และรัฐบาล

ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อส่วนประสมค่าตอบแทน

ในธุรกิจอุตสาหกรรมภาคเอกชนนั้นอยู่ในลักษณะการแข่งขันเสรี และการแข่งขัน เป็นไปอย่างรุนแรงรวดเร็ว ไม่เฉพาะทางด้านการผลิต การขาย และการบริการเท่านั้น แต่ยังรวมทั้ง ในด้านการนิวัติและใช้แรงงานทรัพยากรมนุษย์อีกด้วย

สำหรับในด้านการใช้คนทำงานนั้น ในทุกองค์การโดยเฉลี่ยจะมีการค่าแรงที่ต่ำกว่ามาตรฐานมาก ทำให้คนที่มีความสามารถสูงเข้ามาร่วมงาน โดยค้องการคนที่มีคุณภาพทั้ง ด้านฝีมือความชำนาญ และความประพฤติดี ปฏิบัติตามระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ จริงใจ กตัญญู และ ขยันหมั่นเพียร เพื่อจะได้ลดปัญหาความยุ่งยากทางการปักครองบังคับบัญชา และลดค่าใช้จ่าย ทางด้านการฝึกอบรมและการพัฒนาศักยภาพความก้าวหน้าของบุคคล โดยเหตุแห่งขาดแคลนบุคคลที่มีคุณภาพทั้ง ด้านฝีมือความชำนาญ และความประพฤติดี ปฏิบัติตามระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ จริงใจ ให้คนที่มีความสามารถมีความ ประพฤติดีมาสมัครงาน เพื่อจะได้คัดเลือกคน “ใจซื่อมีอคติ” ที่เหมาะสมที่สุด ไว้ทำงานตามประสงค์ ต่อไป

1. ระดับค่าจ้างทั่วไป

เมื่อนักศึกษาจะต้องเดินทางกลับบ้านการศึกษาระดับหนึ่งๆ ที่พร้อมจะทำงานได้แล้ว ก็จะเริ่มวางแผนชีวิตว่าจะเข้าทำงานกับองค์การใด บางคนต้องการงานที่มีเกียรติและมั่นคง เช่น เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าการเริ่มขึ้นบุคคลเริ่มต้นนั้น มีอัตราค่าตอบแทนการทำงานตามคุณภาพศึกษาซึ่งอาจไม่เป็นมาตรฐาน ส่วนบางคนต้องการทำงาน กับองค์กรธุรกิจภาคเอกชน โดยมุ่งหวังที่จะมีรายได้และงานที่ท้าทายความสามารถ โดยจะ เปรียบเทียบค่าตอบแทนการทำงานที่จะได้รับจากองค์กรภาครัฐกับทางราชการ ส่วนใหญ่แล้ว ธุรกิจอุตสาหกรรมภาคเอกชนจะมีการทำงานตามอัตราชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์มากกว่างาน ของข้าราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ดังนั้น การให้ค่าตอบแทนการทำงานก็ย่อมต้องสูงกว่าอัตราการจ้าง เริ่มนั้นของทางราชการที่กำหนดไว้ตามระดับคุณภาพศึกษาต่างๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคคล หันเหความสนใจมาทำงานกับภาคเอกชนให้มากขึ้น แต่เดิมมานี้คำกล่าวว่า “สิบพ่อค้าไม่เทาหนึ่ง พระยาเดี้ยง” คือทำงานกับราชการนั้นดีกว่าทำงานกับพ่อค้าวนิชภาคเอกชน แต่ปัจจุบันความคิด

ดังกล่าวเปลี่ยนไปมาก เพราะความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของธุรกิจอุตสาหกรรมภาคเอกชน และการมีรายได้ดี จึงมีกำลังแรงงานกับสมัยเดิมๆ เป็นว่า “สิบพระยาเลี้ยวไม่เท่านั่งพ่อค้า” โดย บุญของเบรียบเทียบรายได้ที่ได้จากการเอกชนที่สูงกว่าที่ทางราชการกำหนด

ในการที่ผู้จัดการศึกษาระดับต่างๆ ส่วนใหญ่ผู้มาทำงานภาคเอกชนนั้น ก็จะมอง เบรียบเทียบรายได้และผลประโยชน์ตอบแทนการทำงานที่จะได้รับจากองค์การแต่ละแห่งแต่ละ ประเภทด้วยเช่นเดียวกัน ในลักษณะเช่นนี้บุคคลยอมเลือกองค์กรนิยมห้างร้านที่ให้ค่าตอบแทน การทำงานที่สูงกว่าแห่งอื่นๆ

องค์กรนิยมห้างร้านภาคเอกชน จึงต้องปรับปรุงอัตราการจ้างเริ่มต้นให้สูงกว่า ทางราชการ และสูงกว่าบุริษัทห้างร้านอื่นๆ หรืออย่างน้อยต้องสูงกว่าค่าจ้างขั้นต่ำที่ทางการกำหนด ไว้ในแต่ละช่วงเวลา และอยู่ในระดับเดียวกันกับบุริษัทห้างร้านอื่นๆ เช่นนี้ในธุรกิจอุตสาหกรรม ประเภทเดียวกัน จึงสามารถดึงดูดคนดีมีความสามารถให้มาร่วมทำงานได้

ในวิธีการเช่นนี้องค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมภาคเอกชนบางแห่ง จึงต้องมีอัตรา ค่าตอบแทนการทำงานในการเริ่มข้างบุคคลผู้มีคุณภาพศึกษาระดับต่างๆ ไว้สูงกว่าแห่งอื่น โดยเป็น การให้เป็นตัวเงินสด และบางแห่งให้เป็นตัวเงินเท่าๆ กันแห่งอื่น แต่มีสวัสดิการผลประโยชน์อื่นๆ เสริมให้มากขึ้น เช่น ให้พาหนะ ค่าอาหารกลางวัน มีบริหารรับส่ง ออกภายในได้ให้ลูกจ้าง พนักงานอย่างไรก็ตามการให้ค่าตอบแทนการทำงานสูงกว่าแห่งอื่นหรือเท่าๆ กันนั้นไม่เป็นการ พอกเพียง ฉะนั้นนางกิจการยังต้องใช้วิธีจ้างในวิธีการจ่ายค่าตอบแทนการทำงานด้วย เช่น จ้างราย เดือนแทนที่จะจ้างเป็นรายชั่วโมงหรือรายวัน เพื่อทำให้ผู้มาสมัครงานรู้สึกมีความมั่นคงในการที่จะ ได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือน และมีความภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีอันเป็นเกียรติศักดิ์ของนุษย์ใน เบื้องต้นไปพร้อมๆ กันด้วย เป็นต้น

2. ตลาดแรงงาน (Labor Market)

หมายถึง พื้นที่ด้านภูมิศาสตร์ซึ่งลูกจ้างได้รับการสรรหาสำหรับงานชั้นใดชั้นหนึ่ง (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2543: 547) หรือเป็นสถานที่ซึ่งประกอบด้วยแรงงานที่มีความ หลากหลายในด้านทักษะ ฝีมือ รวมถึงองค์การต่างๆ ที่มีความต้องการจ้างแรงงานเพื่อปฏิบัติงาน โดยเฉพาะซึ่งสามารถแยกส่วนประกอบของตลาดแรงงานออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1) อุปสงค์แรงงาน (Labor Demand) หมายถึง ระดับการซ้างงานที่องค์การต้องการถ้าอัตราค่าจ้างสูงขึ้นจะทำให้อุปสงค์แรงงานลดลง หรือหมายถึง ระดับการซ้างงานที่องค์การต้องการหากเพิ่มอัตราค่าแรงขึ้นจะทำให้ความต้องการแรงงานลดลง โดยไปปัจจัยอื่นคงที่ (Milkovich and Newman, 2002 : 661) ทฤษฎีที่อธิบายอุปสงค์แรงงาน ได้แก่ ทฤษฎีผลผลิตหน่วยสุดท้ายของแรงงาน กล่าวคือ นายจ้างยังคงต้องการจ้างลูกจ้างเพิ่มขึ้นจนกระทั่งถึงหน่วยสุดท้าย ซึ่งมูลค่าของผลผลิตที่ได้จากการซ้างงานเพิ่มขึ้นเท่ากับค่าจ้างลูกจ้างนั้นเอง

อุปสงค์แรงงานขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วๆ ไป หากภาวะเศรษฐกิจเจริญรุ่งเรืองมีภาวะความต้องการสินค้าบริการมากจะทำให้ธุรกิจต่างๆ มีความต้องการซ้างแรงงานเพิ่มขึ้นตรงกันข้ามหากภาวะเศรษฐกิจฟื้นเติบโต ผลด้อยจะทำให้มีภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่เรียกว่าฟองสบู่ แตกของไทยในช่วงปี 2540-43 ความต้องการซ้างแรงงานก็ลดลง

2) อุปทานแรงงาน (Labor Supply) หมายถึง จำนวนประชากรวัยแรงงานที่ประสงค์จะทำงานแต่ยังไม่มีงานทำ จากนิยามนี้จะเห็นได้ว่าอุปทานแรงงานในประเทศไทยนั่งๆ นั่น ขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรวัยทำงาน จำนวนชั่วโมงที่ประชากรวัยทำงานต้องการทำงาน จำนวนความพยายามที่พนักงานใช้ในการทำงาน และระดับของการฝึกอบรมทักษะในงาน การศึกษาในองค์ประกอบย่อยเหล่านี้พบว่ามีความสัมพันธ์กับการกำหนดค่าจ้าง เช่น ผู้ที่ประสงค์จะเป็นกำลังแรงงานมากต้องการการจูงใจเป็นตัวเงิน และผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมสูงมากไม่ประสงค์จะเกี้ยบอาชีวะ เป็นต้น

อนึ่ง ความตื่นตัวและความนิยมในความก้าวหน้าของแรงงาน ด้วยการศึกษาให้มีวุฒิการศึกษาสูงขึ้น โดยเฉพาะสาขาวางคอมพิวเตอร์และผู้มีความชำนาญเฉพาะด้านทางคอมพิวเตอร์สูงขึ้นอย่างมาก ประกอบกับสถาบันการศึกษาต่างๆ ไม่อาจปรับหลักสูตรการสอนให้สอดคล้องทันกับความต้องการของตลาดแรงงาน อุปทานจึงมีน้อยกว่าอุปสงค์ในตลาดแรงงาน จึงมีการแย่งชื้อตัวผู้ที่มีความรู้ความชำนาญกันมาก ทำให้ค่าตอบแทนการทำงานของกลุ่มผู้มีความชำนาญทางคอมพิวเตอร์มีอัตราสูงอยู่ระยะหนึ่ง และเมื่อสถาบันการศึกษา ภาครัฐบาล และเอกชนสามารถผลิตผู้มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมเมอร์ ซึ่งเป็นระบบข้อมูลต่างๆ ช่างคอมพิวเตอร์ ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ ได้มากขึ้นตามความต้องการของตลาดแรงงานแล้ว ค่าจ้างแรงงานของกลุ่มผู้ชำนาญทางคอมพิวเตอร์ก็อยู่ในระดับคงที่

ดังที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าระดับค่าจ้างทั่วๆ ไป อุปสงค์และอุปทานในตลาดแรงงานเป็นปัจจัยกำหนดองค์การที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนการทำงานขององค์การเป็นอย่างมาก

3. ระดับมาตรฐานการครองชีพ

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงสูงขึ้นนั้นมีผลกระทบต่อการคำริงซีพของบุคคล กล่าวคือ มีผลกระทบต่อค่าตอบแทนในการจ้างแรงงาน เพราะราคาน้ำมันค้าอุปโภคและบริโภคสูงขึ้นย่อมทำให้อำนาจการซื้อ (Purchasing Power) ลดลง มาตรฐานการครองชีพของบุคคลจึงลดลงมีความอัตถะกว่าที่เป็นอยู่เดิม ดังนั้นจึงต้องมีการปรับค่าตอบแทน การทำงานของบุคคล เพื่อเป็นการช่วยเหลือการคำริงซีพของบุคคล เพื่อเป็นการช่วยเหลือการคำริงซีพของบุคคลนี้ให้เดือดร้อนจากการที่ดัชนีราคาผู้บริโภคสูงขึ้นด้วย และในการกำหนดค่าตอบแทน การทำงานให้เหมาะสมกับมาตรฐานการครองชีพวิธีหนึ่งนั้น มักนิยมนิยมนำดัชนีราคาผู้บริโภคมา เป็นปัจจัยร่วมประกอบการพิจารณาด้วย

ทั้งนี้ เพื่อให้พนักงานทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจทำงานอย่างเต็มความสามารถและมี ความจงรักภักดีต่องค์การ จึงมีการให้เงินช่วยค่าครองชีพลูกจ้างพนักงาน โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{จำนวนเงินช่วยค่าครองชีพ} = \frac{\text{ดัชนีราคาผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น} \times \text{อัตราค่าตอบแทนโดยเฉลี่ยต่อเดือน}}{100}$$

จะเห็นได้ว่า มาตรฐานการครองชีพและการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกำหนดอัตราค่าตอบแทนการทำงานเป็นอย่างมาก

4. กฏหมายค่าจ้างขั้นต่ำ

การปกครองประเทศคัวระบบทบประชาธิปไตยนี้ รัฐบาลมักจะมีการะผูกพันกับประชาชนที่เลือกตั้งคณะรัฐบาลมาบริหารประเทศ เป็นเสมือนสัญญาประชาคมที่รัฐบาลจะต้อง ดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนให้ “อยู่เป็นสุข” พื้นภาวะ “อยู่ร้อนนอนหูกบ” การที่จะเป็นดังนั้น ได้ทางหนึ่งก็คือ รัฐบาลต้องสร้างงานให้ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้เดียงตัวเองและครอบครัว และต้องพยายามยกระดับรายได้ต่อหัวของประชากรให้สูงขึ้น อันเป็นการพัฒนาประเทศในด้าน ต่างๆ ประกอบกันไป พร้อมกันนี้ก็ต้องเปิดโอกาสเสริมให้มีการลงทุนและการจ้างงาน โดยรักษา ความยุติธรรม เป็นธรรม ให้เกิดความสงบเรียบร้อยในวงการธุรกิจอุตสาหกรรม เพื่อผลของการ ขัดกับภาระภาษีที่ต้องการจะได้จากการลงทุนทำธุรกิจอุตสาหกรรมและรายได้จากค่าจ้างแรงงาน

รัฐบาลมีภาระหน้าที่ต้องให้ความคุ้มครองแก่ลูกจ้างและผู้ใช้แรงงาน เพื่อให้ได้รับ สิทธิอันพึงได้ตามความสมควรแต่อัตภาพ และเพื่อให้นายจ้างได้ปฏิบัติต่อลูกจ้างตามสภาพการจ้าง โดยเหมาะสมเพื่อการทำงานอยู่ร่วมกันโดยสันติ รัฐบาลจึงได้ออกกฎหมายเพื่อให้ลูกจ้างและ นายจ้างได้รู้สึกสิทธิและหน้าที่อันถูกต้องชอบธรรมของแต่ละฝ่าย กฏหมายที่เกี่ยวข้องกับการ

บริหารค่าตอบแทน ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 เอกเทศสัญญา ลักษณะ 6 ข้างแรงงาน, พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518, พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533, พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และกฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำ ดังนี้ในการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนและการบริการค่าตอบแทนขององค์การ ต้องอยู่ในขอบเขตและข้อบังคับของกฎหมายที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ด้วย

5. นโยบายของรัฐบาล (Government Policy)

รัฐบาล ได้มีการกำหนดนโยบายค่าจ้างไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วยซึ่งแผนพัฒนาฯ จัดเป็นแผนแม่บทในการบริหารประเทศ เช่น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ได้กำหนดนโยบายและแนวทางในการแก้ไขปัญหาของรัฐไว้ดังนี้

- 1) ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของค่าครองชีพ
- 2) พิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและค่าตอบแทนประเภทอื่นๆ ตามประเภทของอุตสาหกรรมและระดับผู้มีอิสระงาน
- 3) เร่งรัดให้มีการควบคุมคุณภาพให้มาตรฐานการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ครอบคลุมตามที่
- 4) กฎหมายแบ่งไว้
- 5) ให้มีการวิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างค่าจ้างของรัฐอุดหนุนและเกณฑ์
- 6) เปรียบเทียบกับค่าครองชีพ

การที่รัฐกำหนดแนวโน้มนโยบายเรื่องค่าจ้างคงกล่าว ทำให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการค่าจ้างขั้นต่ำและสภาพที่ปรึกษาเพื่อการพัฒนาแรงงานแห่งชาติขึ้นเพื่อรับผิดชอบและประสานงานในด้านนี้ให้บรรลุเป้าหมายสืบมาจนถึงในปัจจุบัน

กลยุทธ์ค่าตอบแทน

การออกแบบโครงสร้างค่าจ้างหรือค่าตอบแทน แต่เพียงอย่างเดียวคงจะไม่สามารถเกิดประสิทธิภาพได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นวิธีการที่จะออกแบบโครงสร้างค่าจ้างที่ดี ควรให้มีความเชื่อมโยงเข้ากับกลยุทธ์ธุรกิจ การบริหารทรัพยากรบุคคลโดยเฉพาะในด้านระบบรางวัลลูงใจ (Reward Management)

การวางแผนกลยุทธ์รางวัลลูงใจ

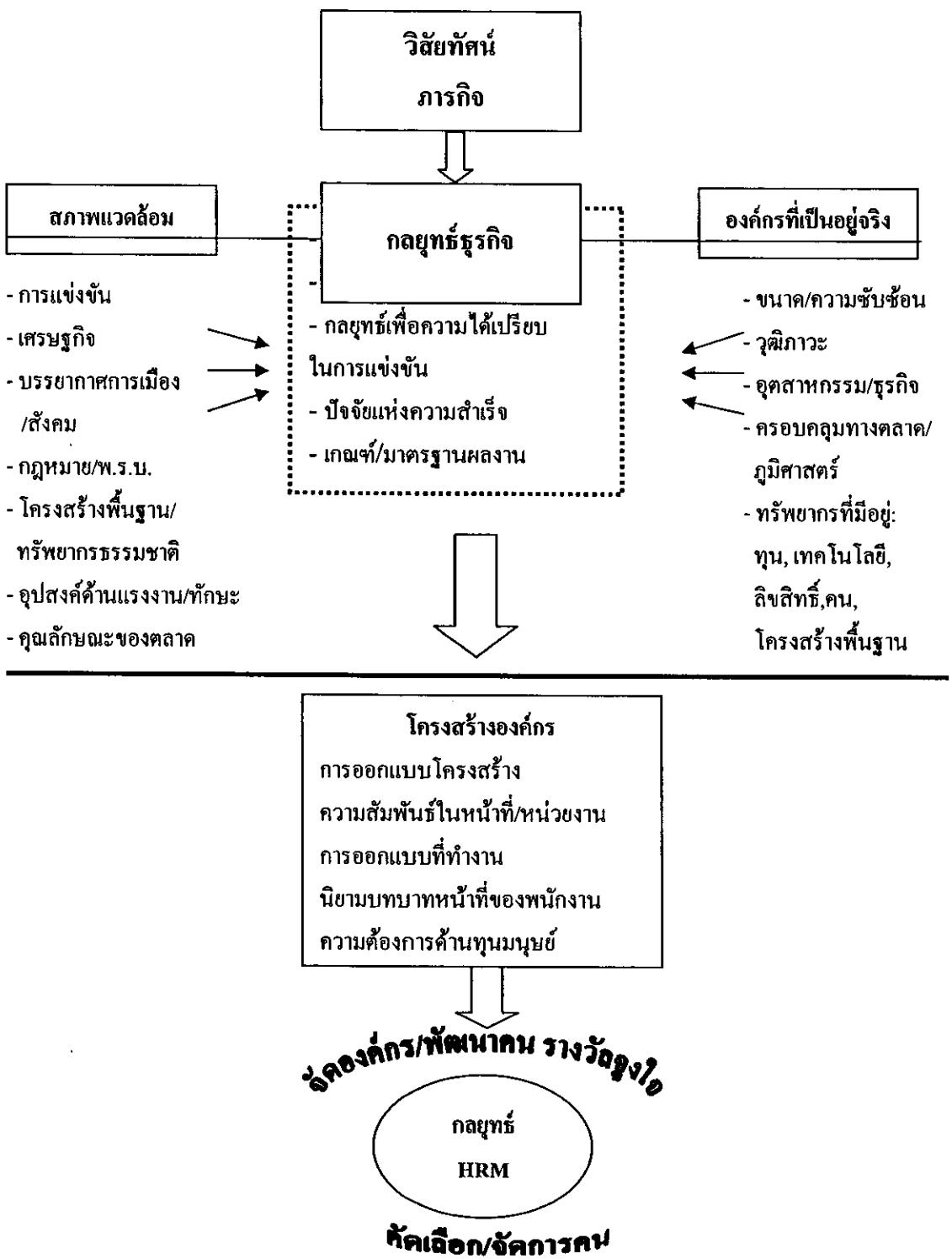
ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าการบริหารค่าตอบแทนนั้นจะรวมเป็นส่วนหนึ่งในระบบรางวัลลูงใจ และในปัจจุบันจะอยู่ในระบบการจัดการผลงาน ดังนี้หากสามารถเชื่อมโยงเข้ากับบริบทขององค์กร ได้ จะทำให้การบริหารค่าจ้างมีกรอบทิศทางที่ชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างได้ผล สำหรับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์รางวัลลูงใจกับบริบทขององค์กร แสดงได้ดังภาพที่

ในส่วนแรก บริบทขององค์กรจะเป็นการวิเคราะห์วิสัยทัศน์และการกิจขององค์กร ว่า จะเป็นไปในทิศทางแบบใดในอนาคต หรือธุรกิจอะไรที่ต้องการจะไปให้ถึงโดยอาจจะได้มามั่งคง ขับทางกลยุทธ์ เช่น ความสามารถของธุรกิจ ที่มีไกด์ไลน์ของธุรกิจ เป็นต้น

ส่วนที่สอง เป็นการกำหนดกลยุทธ์ธุรกิจที่อยู่ภายใต้วิสัยทัศน์และการกิจของบริษัท โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของธุรกิจ เช่น การแข่งขันเศรษฐกิจ บรรษัทการเมือง/สังคม/กฎหมาย/พ.ร.บ.ต่างๆ ด้านแรงงาน โครงสร้างพื้นฐาน (ด้านสาธารณูปโภค) อุปสงค์ด้าน แรงงาน/ทักษะ และคุณลักษณะของกับการวิเคราะห์สภาพขององค์กรที่เป็นอยู่จริง เช่น ขนาด/ ความซับซ้อน/วุฒิภาวะ อุดสาหกรรม/ธุรกิจ ความครอบคลุมทางตลาด/ภูมิศาสตร์ ทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น ทุน เทคโนโลยี ลิขสิทธิ์ทางปัญญา คน เป็นต้น

จะทำให้สรุปเป็น วัตถุประสงค์ ความสามารถหลักของธุรกิจ กลยุทธ์เพื่อความ ได้เปรียบในการแข่งขัน ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เกณฑ์/มาตรฐาน ผลงาน

ส่วนที่สาม เป็นการกำหนดโครงสร้างองค์กรที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ธุรกิจ อาทิ การ ออกแบบโครงสร้าง ความสัมพันธ์ในหน้าที่หน่วยงาน การออกแบบที่ทำงาน นิยามบทบาทหน้าที่ ของพนักงาน และความต้องการด้านทุนมนุษย์แล้วจึงมากำหนดกลยุทธ์ HRM (Human Resource Management) ซึ่งในภาพรวมคือ เรื่องการคัดเลือก/การจัดการคน/พัฒนาคน และรางวัลเงินใจ

ภาพที่ 2.6 การวางแผนกลยุทธ์ร่วมวัลลุจิ้ง ิกกับบริบทขององค์กรจาก “ค่าตอบแทนตามผลสำเร็จ”

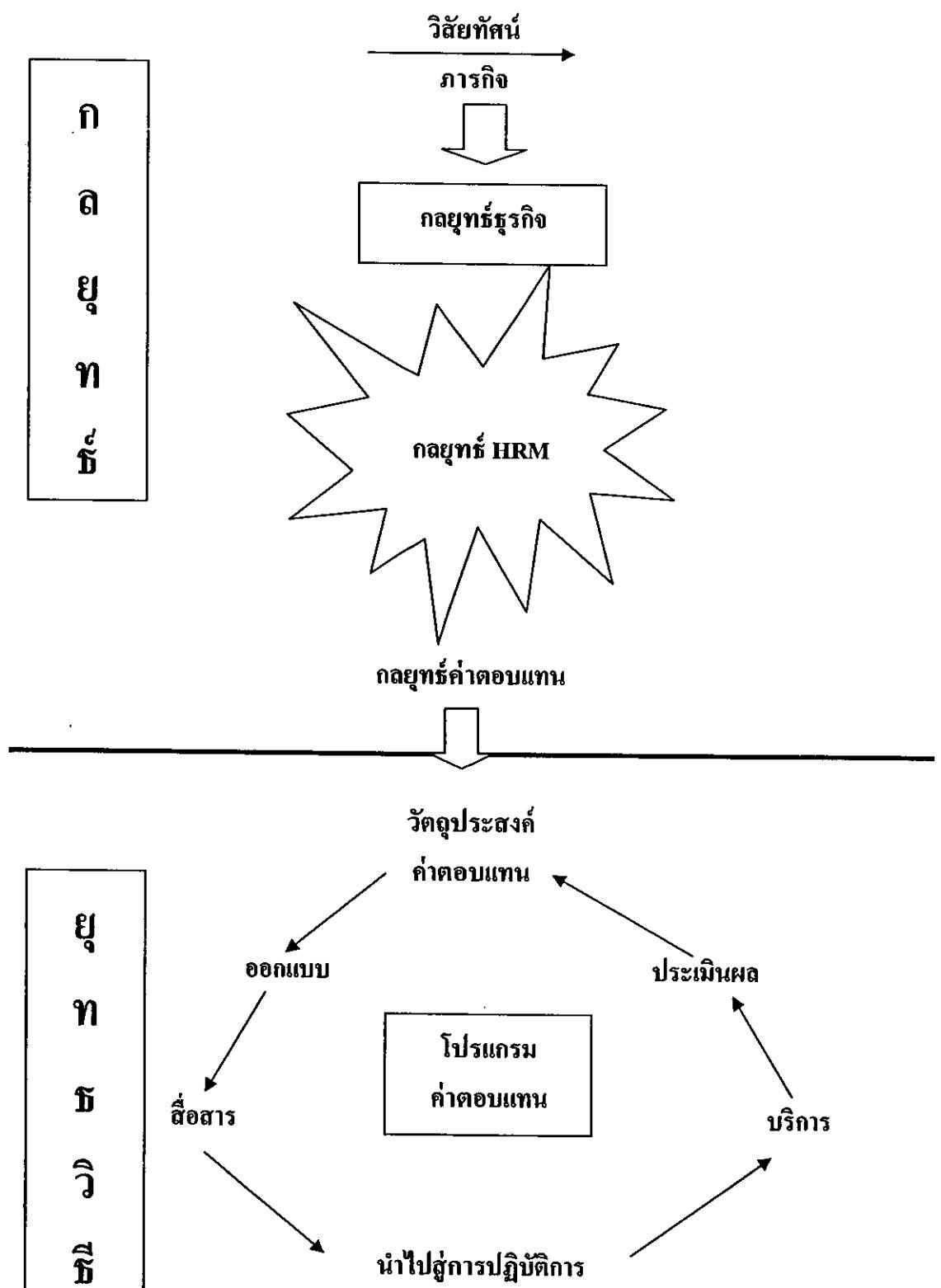
គណៈប្រជាជន P.32

กำหนดกลยุทธ์ก่อนโครงสร้างค่าตอบแทน

ดังนั้น สิ่งที่อธิบายไว้ในภาพที่ 2.6 การวางแผนกลยุทธ์ร่วมวัสดุใจกับบริบทขององค์กร โดยสรุปแล้วคือส่วนของการนำวัสดุหันและการกิจ แปลความเป็นกลยุทธ์ธุรกิจ หลังจากนั้นจึงมากำหนดกลยุทธ์ HRM และกลยุทธ์ค่าจ้าง ซึ่งในส่วนนี้อาจเรียกว่า กลยุทธ์ก่อนโครงสร้างค่าตอบแทน ส่วนในด้านการกำหนดโปรแกรมค่าตอบแทน ถือเป็นส่วนยุทธวิธี (Tactic) นำไปสู่ การปฏิบัติ การบริหาร และประเมินผลโปรแกรมค่าตอบแทน ซึ่งสรุปเป็นภาพที่ 7 กำหนดกลยุทธ์ก่อนโครงสร้างค่าตอบแทน

องค์ประกอบของโครงสร้างค่าตอบแทน

ในระบบของโครงสร้างค่าจ้าง บางครั้งอาจเรียกว่า ค่าตอบแทนก็ได้ ถ้าเรียกว่า ค่าตอบแทนจะเห็นได้จัดว่ามีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ค่าตอบแทนทางตรงและค่าตอบแทนทางอ้อม แต่ในทศวรรษใหม่นี้มักจะพิจารณาอยู่ในรูปของระบบรางวัลจูงใจ (Reward Management) ซึ่งครอบคลุมมากกว่าเรื่องของค่าจ้าง/ค่าตอบแทน อย่างไรก็ตามในขั้นนี้ยังจะอธิบายในรูปแบบที่ยังไม่ขยายไปสู่ระบบรางวัลจูงใจ โดยอธิบายตามภาพที่ 2.7 ของโครงสร้างค่าตอบแทน

ภาพที่ 2.7 กำหนดกลยุทธ์ก่อน โครงสร้างค่าตอบแทน

การกำหนดค่าตอบแทนที่มีประสิทธิภาพ

ต้องพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ที่จัดเป็นปัจจัยเหตุ ซึ่งได้แก่ สภาพแวดล้อมทางการบริหารที่เข้ามายield ผลกระทบ และเป็นที่มาของการปรับปรุงและพัฒนาค่าตอบแทนให้เกิดความสมดุลในระบบสภาพแวดล้อม โดยพิจารณาได้จาก 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร การกำหนดค่าตอบแทนขององค์กรจะพิจารณาปัจจัยดังนี้

- สภาพทางด้านเศรษฐกิจของสังคมและค่าครองชีพ
- การเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน
- ข้อกำหนดตามกฎหมายแรงงาน
- นโยบายและการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการจ่ายของคู่แข่งขัน หรือกลุ่มธุรกิจที่ต้องอยู่ในละแวกเดียวกัน
- ผลการสำรวจค่าจ้างและเงินเดือนประจำปีที่จัดทำโดยองค์กรต่างๆ ที่เชื่อถือได้เป็นต้น

2. ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่ การพิจารณาปัญหาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบการจ่ายค่าตอบแทน เช่น

- อัตราการเข้า-ออกของพนักงาน
- การไม่สามารถรักษาบุคลากรที่มีฝีมือไว้ได้
- อัตราการจ่ายเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งขันหรือกลุ่มองค์กรในธุรกิจเดียวกันซึ่งมีความจำเป็นจะต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้และทักษะการทำงานที่ใกล้เคียงกัน หรือกลุ่มธุรกิจที่ต้องอยู่ในละแวกเดียวกัน ที่อาจจะให้องค์กรเราสูญเสียกำลังคน
- ความคิดเห็น เสียงเรียกร้องของพนักงานหรือสภาพแรงงาน
- ความมีประสิทธิภาพหรือความเที่ยงตรงของระบบการประเมินผลงานที่แสดงถึงผลงานของบุคลากรแต่ละบุคคล ได้อย่างชัดเจน
- ประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การบริหารค่าตอบแทนในเชิงกลยุทธ์

การบริหารค่าตอบแทน โดยมีการนำปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งจากภายในและภายนอกมาเป็นองค์ประกอบในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการซึ่งทำให้การบริหารค่าตอบแทนถูกต้อง เป็นการบริหารค่าตอบแทนในเชิงกลยุทธ์ (Strategic Compensation) เพื่อทำให้ระบบค่าตอบแทนมีความสอดคล้องและมีความสามารถในการจัดการกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น สนองเป้าหมายนโยบายการดำเนินงานและความต้องการในเชิงธุรกิจขององค์กร

รูปแบบของการจ่ายค่าตอบแทน

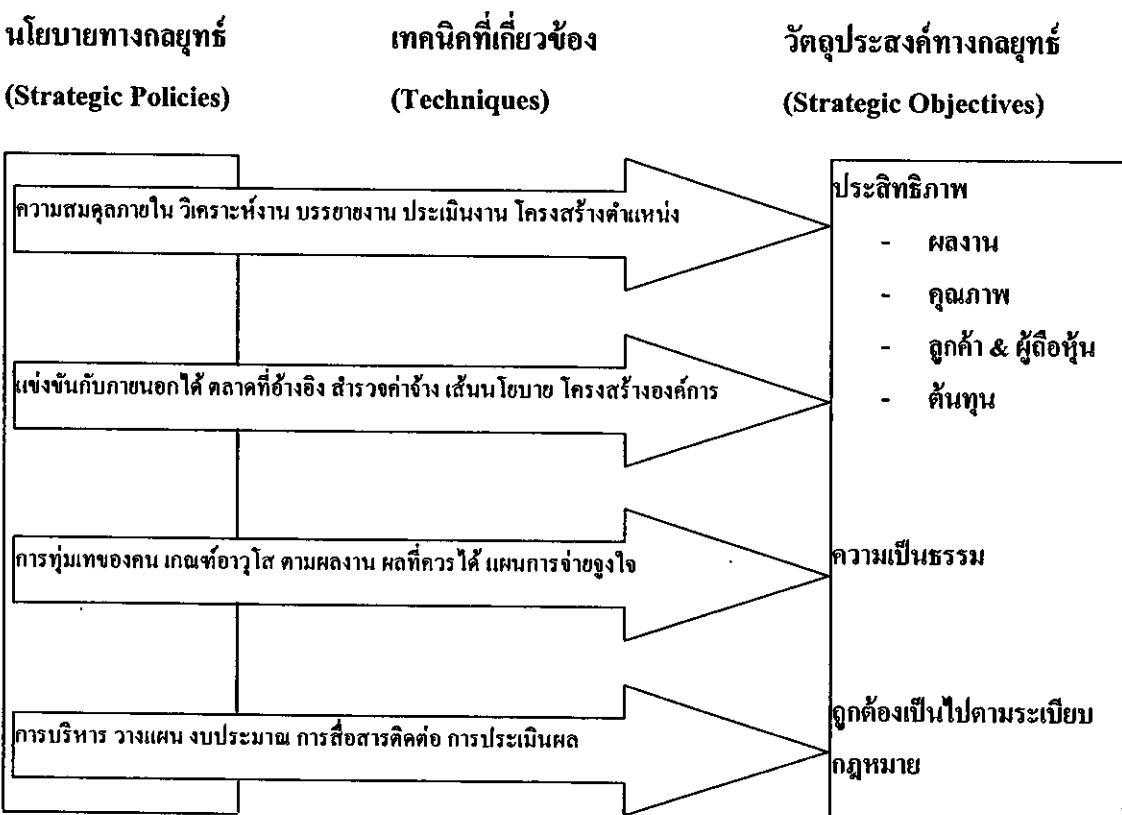
การพิจารณาจัดระบบค่าตอบแทนที่ดีนั้น ในทางปฏิบัติควรที่จะได้มีกรอบของการพิจารณาที่เป็นรูปแบบ ที่ชี้จะช่วยให้การวิเคราะห์และจัดทำมีความถูกต้องรอบคอบและสมบูรณ์ ครบถ้วน ใช้การได้ตระหนักรู้ในของสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เป็นอยู่

Milkovich and Jerry (2002) รูปแบบการวิเคราะห์ที่ดีที่จะให้ได้รูปแบบการจ่ายค่าตอบแทนจะประกอบด้วย ส่วนประกอบที่เป็นขอบเขตการพิจารณา 3 ประการ ที่ครอบคลุมรวม เอาไปใช้สำหรับการต่างๆ ไว้ดัง

1. วัตถุประสงค์ทางกลยุทธ์ (The Strategic Objectives) ที่ใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการจัดระบบค่าตอบแทน

2. นโยบายทางกลยุทธ์ (The Strategic Policies) ที่ใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการจัดระบบค่าตอบแทน

3. เทคนิคที่ใช้ (The Techniques) ในการวิเคราะห์จัดทำค่าตอบแทน

ภาพที่ 2.9 การจ่ายค่าตอบแทน

1. วัตถุประสงค์ทางกลยุทธ์ของค่าตอบแทน หมายถึง วัตถุประสงค์พื้นฐานที่สำคัญของระบบค่าตอบแทนที่ออกแบบจัดขึ้น ที่จะต้องมีสิ่งสำคัญประกอบด้วยประสิทธิภาพ ความยุติธรรมและความถูกต้องสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบ ทั้งนี้ส่วนที่สำคัญที่สุดคือ ประสิทธิภาพ ซึ่งจะประกอบด้วย

- 1.1 ผลงานที่ทำได้มากกว่าเดิม
- 1.2 การสามารถควบคุมต้นทุนค้านงานให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้

สำหรับวัตถุประสงค์ค้านความเป็นธรรม คือ การประกันว่าพนักงานทุกคนจะได้รับความยุติธรรมเท่าเทียมกันในเรื่องต่างๆ ทั้งในแง่ของการรับรู้ถึงงานที่พนักงานทุ่มเททำให้กับกิจการที่มีมากน้อยต่างกัน โดยจะมีการจ่ายค่าตอบแทนสูงกว่าสำหรับคนที่ทำงานได้ดีกว่า สำหรับวัตถุประสงค์ทางค้าน “การปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบข้อนั้น” นั้น หมายถึง การไม่หลีกเลี่ยงและมองข้ามกฎหมายและข้อนั้นกับทางกฎหมายทั้งหลายที่ออกมา แต่จะมีการติดตามเข้าใจใส่ปรับการทำงานให้ทันกับกฎหมายต่างๆ ที่มีการปรับปรุงและออกมาใหม่ตลอดเวลาด้วย

ในทางปฏิบัติ สำหรับองค์การใดได้มีการปรับระบบค่าตอบแทนให้เข้าได้กับวัตถุประสงค์ขององค์การก็ย่อมแสดงว่า นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนต่างๆ ที่กำหนดตามหลังมนั้น ต่างก็จะเท่าเทียมกันและสู้กับคู่แข่งขัน พร้อมกับจะสามารถมีช่องทางโอกาสที่จะปรับปรุงให้ดีขึ้น สอดคล้องกับทักษะ ความรู้ ความสามารถที่เพิ่มสูงขึ้นด้วย ซึ่งท้ายที่สุดแล้ว ก็อาจมีผลทำให้ระบบค่าตอบแทนที่ออกแบบจัดทำขึ้นเกิดความแตกต่างจากที่จัดทำไว้ในครั้งแรก ที่เริ่มจากมุ่งผลงานเพียงอย่างเดียวที่ได้กล่าวโดยสรุปคือ การมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกันนั้นเองย่อมจะทำให้กลยุทธ์เป็นเครื่องมือทำให้มีการออกแบบระบบค่าตอบแทนที่แตกต่างกันไปด้วย

2. นโยบายทางกลยุทธ์ของค่าตอบแทน กิจการทุกแห่งที่แตกต่างจะต้องมีการตัดสินใจเลือกนโยบายที่จะใช้ถือเป็นกลยุทธ์ที่ดีนั้น ควรจะต้องมีการรวบรวมอาสาสั่งที่เป็นนโยบายที่สำคัญให้มีไว้อย่างครบถ้วนทั้ง 4 ประการ คือ

- 2.1 การต้องมีความความสมดุลสอดคล้องกันภายใน (Internal Alignment)
- 2.2 การต้องใช้แข่งขันกับภายนอกได้ (External Competitiveness)
- 2.3 การช่วยส่งเสริมให้พนักงานทุ่มเททำงานให้ (Employee Contributions)
- 2.4 การสะท้อนและจ่ายต่อการบริหารและใช้งาน (Administration)

นโยบายทั้ง 4 แนวทางมีรายละเอียด ดังนี้

1. การมีความสมดุลภายใน หมายถึง การสามารถเปรียบเทียบกันได้ระหว่าง ตัวหน่วยค่าต้นที่ต่างๆ หรือระดับของความชำนาญค่าต้นๆ ภายในองค์การ นั่นคือ ทั้งงานทุกงานและทักษะ ของคนทุกคน ต่างจะต้องสามารถนำมาระบบกันได้ว่า ได้มีการทุ่มเททำให้กับวัตถุประสงค์องค์การ ได้มากน้อยแตกต่างกันเพียงใด

ความสมดุลภายในนี้ทางปฏิบัติ หมายถึง อัตราค่าตอบแทนต่างๆ ที่จ่ายให้กับ พนักงานที่ทำงานได้เท่ากัน กับที่จ่ายค่าตอบแทนให้กับคนที่ซึ่งทำงานที่มีความแตกต่างกันด้วย นโยบายความสมดุลนี้ โดยปกติแล้วจะระบบทดลองค่าตอบแทนทั้ง 3 ประการ คือ

1.1 ในเชิงของความสัมพันธ์ภายในองค์การของการจ่ายค่าตอบแทน จะ ระบบทดลองค่าตอบแทนให้ยังคงอยู่กับกิจการต่อไป

1.2 เปิดช่องให้เกิดความคล่องตัวสำหรับการลงทุนให้มีการอบรมพัฒนา พนักงานมากขึ้น เป็นกลไกให้พนักงานแสวงหาความรับผิดชอบสูงขึ้น

2. การแบ่งขั้นกับภายนอกได้ ในเชิงของการแบ่งขั้นกับภายนอกได้นี้ หมายถึง การเปรียบเทียบค่าตอบแทนของกิจการกับองค์การอื่นๆ ที่อยู่ภายนอก โดยเฉพาะอยู่ในชั้น การพิจารณาตัดสินใจขั้นตอนค่าตอบแทนให้แบ่งขั้นได้กับภายนอกด้วย 2 ปัจจัยว่าจ่ายมาแค่ไหนและ จ่ายในรูปแบบใดนี้ จะมีผลกระทบโดยตรงกับวัตถุประสงค์ใน 2 ด้าน คือ

2.1 เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถจัดหาระรักษาพนักงานที่เด่นและมีความสามารถ สามารถสูงให้อยู่ได้

2.2 เพื่อควบคุมต้นทุนเอาไว้ได้ ทั้งนี้ก็เพื่อหวังให้ราคัสินค้าและบริการที่ พลิตออกขายยังคงสามารถแบ่งขั้นต่อไปได้ ด้วยเหตุนี้เองจะเห็นได้ชัดเจนว่า นโยบายการให้การ แบ่งขั้นกับภายนอกได้นี้ จะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานกับความยุติธรรมโดยตรงและ ในการดำเนินการคังกล่าวก็จะต้องทำไปโดยมีความถูกต้องตามกฎหมายด้วยเช่นกัน

3. การให้พนักงานทุ่มเททำงาน

นโยบายข้อนี้ หมายถึง การมุ่งเน้นที่ตัวผลงานที่ทำได้เปรียบเทียบกัน นั่นคือ การพิจารณาให้มีการจ่ายที่แตกต่างกัน ไปตามผลงานที่ทำได้มากน้อยต่างกัน โดยจ่ายให้สูงกว่า สำหรับผู้ที่ทำผลงานได้ดีกว่าและ/หรือให้มากตามอาชีวะที่มีสูงกว่า หรือการพิจารณาว่าควรให้ พนักงานได้รับผลตอบแทนจากความสำเร็จผลทางการเงินด้วยการจ่ายค่าตอบแทนแบบชุ่งใจเป็น

สัคส่วนตามผลกำไรหรือไม่ ทั้งนี้ หลักการสำคัญที่ต้องยึดถือกันจะต้องอยู่ในแนวทางที่เป็นเหตุผล ที่ดี กือ ทีมงานที่ทำผลงานได้ดีกว่า บ่อมสมควรได้รับค่าตอบแทนมากกว่าทีมงานที่ทำผลงานได้ต่ำกว่า

เหตุที่มีการเน้นข้อถึงการจ่ายที่จะต้องสอดคล้องเป็นไปตามผลงานที่ทำได้นั้น ที่เพาะลั่งนี้มีผลต่อทัศนคติของพนักงานกับพฤติกรรมการทำงานโดยตรง ในการปฏิบัติธุรกิจ จำนวนมากต่างมีนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนโดยเน้นสัมพันธ์กับผลงานที่ทำได้นั้น ส่วนมากต่าง จะมีวิธีการจ่ายตอบแทนในแบบที่มีการชูงูใจและให้ตามผลงานจริงที่ทำได้ (Incentives & Merit Pay) เป็นสำคัญ

4. การบริหารที่เหมาะสม

นโยบายในด้านบริหารนี้นับเป็นนโยบายประการสุดท้ายที่จะต้องจ่ายต่อการบริหารและในขณะมาใช้งานด้วย ความหมายของนโยบายข้อนี้ จะหมายถึงห้องส่องค้าน คือ สามารถเดือกรูปแบบ ส่วนประกอบและชนิดของการจ่ายได้อย่างเหมาะสมสามารถนำมาใช้ในการดำเนินการได้ไม่ยุ่งยากและไม่เสียค่าใช้จ่ายมากเกินขนาด ซึ่งการจะทำได้นั้น ความสำคัญจะ ขึ้นกลับมาที่ตัวนักบริหารเองที่จะต้องมีทั้งความรู้กับความสามารถในการที่จะเลือกออกแบบและนำเอาระบบการจ่ายค่าตอบแทนไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งทักษะที่ต้องมีนั้นนอกจากจะต้องมี ความรู้ทางเทคนิควิชาการที่จะเลือกชนิดการจ่ายได้ตรงกับความต้องการแล้ว ยังจะมีทักษะในฐานะ ผู้นำที่จะต้องสื่อสารให้พนักงานเข้าใจได้และยอมรับระบบที่ได้อาามาใช้

ขั้นตอนของการบริหารค่าตอบแทน

การบริหารค่าตอบแทนประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การออกแบบและการวิเคราะห์งานและตำแหน่ง (Job and Position Design and Analysis) เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับงานและตำแหน่งงานต่างๆ ในองค์การซึ่งผลจากการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากการออกแบบงานและการวิเคราะห์งาน จะนำมานัดทำเอกสารสำคัญ 2 ประเภท คือ

1.1 คำบรรยายลักษณะงาน หรือแบบกำหนดหน้าที่งาน (Job Description) หมายถึงการสรุปลักษณะของงานที่สำคัญ โดยจำแนกและอธิบายถึงรายละเอียดของงานโดยทั่วไป ความรับผิดชอบในหน้าที่ ผลผลิตและคุณลักษณะของพนักงานที่ต้องการเพื่อปฏิบัติงาน (Milkovich and Newman, 2002: 661) หรือหมายถึงเอกสารซึ่งแสดงการรวมรวมข้อมูลเกี่ยวกับงาน

หน้าที่และความรับผิดชอบของงาน เป็นข้อความที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งอธิบายรายละเอียดของงานว่า งานนั้นมีหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไรบ้าง โดยระบุชื่อตำแหน่งงาน คำศรุปเกี่ยวกับงาน (Job Summary) หน้าที่งานหลัก หน้าที่งานรอง และความสัมพันธ์กับงานอื่นๆ ซึ่งระบุข้อความที่กล่าวถึงลักษณะของงานเท่านั้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2543: 440)

1.2 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งงาน (Job Specification)หมายถึงเอกสารที่เป็นโครงสร้างในการกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะปฏิบัติงานในแต่ละหน้าที่โดยเฉพาะ (Mondy and Noe, 2005: 95) หรือหมายถึง การกำหนดคุณสมบัติที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานตามลักษณะงานที่กำหนดไว้ในคำบรรยายลักษณะงาน (Job Description) จะจัดทำขึ้นหลังจากที่คำบรรยายลักษณะงานแล้ว โดยระบุถึงคุณสมบัติประจำตำแหน่ง ได้แก่ เพศ อายุ ความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ และคุณสมบัติอื่นๆ ที่จะทำงานนั้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2543: 449)

2. การประเมินค่างาน (Job Evaluation) หมายถึง ขั้นตอนการออกแบบที่เป็นระบบ เพื่อช่วยในการกำหนดค่าแรงงานที่แตกต่างกันของนายจ้างแต่ละคน รวมถึงการจำแนก การเมริบเทียบคุณค่าของงาน เพื่อให้สอดคล้องกับอิทธิพลภายในและภายนอกของตลาด ซึ่งประกอบด้วยการวัด การประชุม และถูกต้องตามกฎหมาย (Milkovich and Newman, 2002: 661) การกำหนดค่าตอบแทนต้องคำนึงถึงค่าของงาน โดยการจัดให้มีระบบประเมินค่างาน ศึกษาค่าของงานตำแหน่งต่างๆ เมริบเทียบกันภายในองค์การ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมตามหลักความเสมอภาคภายใน เมื่อได้ค่าของงานแล้วก็นำมาใช้ในการจำแนกประเภทงาน จัดกลุ่มเงินเดือนและกำหนดเงินเดือน หรือค่าตอบแทนสำหรับแต่ละกลุ่มต่อไป เป็นการหาค่าสมัพันธ์ของงานหรือตำแหน่งงานต่างๆ ภายในองค์การเดียวกัน เพื่อก่อให้เกิดความเสมอภาคภายในองค์การ (Internal Equity)

3. การสำรวจค่าตอบแทน (Compensation Survey) เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับค่าตอบแทนในตลาดแรงงาน เพื่อก่อให้เกิดความเสมอภาคภายนอกองค์การ (External Equity) หรือเพื่อการแข่งขันกับองค์การภายนอก

4. การออกแบบโครงสร้างค่าตอบแทน (Compensation Structure Design) เป็นการนำข้อมูลจากการประเมินค่างานและการสำรวจค่าตอบแทนมากำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนให้แก่ตำแหน่งงานระดับต่างๆ ในองค์การรวมทั้งการกำหนดช่วงเงินเดือน และขั้นเงินเดือน

5. การนำนโยบายและแผนค่าตอบแทนไปปฏิบัติ (Compensation Implementation) หมายถึง การปฏิบัติตามนโยบายและแผนค่าตอบแทนที่ได้กำหนดไว้รวมถึงการควบคุนให้เป็นไปตามนโยบายและแผนด้วย

ความสำคัญและความจำเป็นในการวางแผนบริหารค่าตอบแทน

ความสำคัญของการบริหารค่าตอบแทน การวางแผน เป็นกระบวนการในการตัดสินใจ เลือกว่า จะไปเป็นสิ่งที่เราต้องการจะทำ และมีวิธีการหรือแนวทางอย่างไรที่จะทำให้สิ่งที่เราต้องการ เกิดขึ้น การวางแผนเป็นหน้าที่ทำการบริหารซึ่งจะต้องมีการวิเคราะห์ ตัดสินใจ เลือกทางเลือกในการดำเนินงานเพื่อให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการวางแผนเป็นกิจกรรมที่กระทำขึ้น เป็นการล่วงหน้าเป็นการเตรียมการสำหรับอนาคต

การเตรียมการสำหรับอนาคตอย่างเป็นทางการขององค์การ จัดทำในรูปของ การวางแผน 2 ประเภท คือ

1. กลยุทธ์ค่าตอบแทน (Compensation Strategy) เป็นแผนค่าตอบแทนในระยะยาว ขององค์การ ในขั้นที่จะทำให้องค์การอยู่รอดและเจริญเติบโตภายใต้สิ่งแวดล้อมขององค์กรนั้นๆ การกำหนดกลยุทธ์ค่าตอบแทนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูง ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับค่าตอบแทนอย่างมีประสิทธิผล (Effectiveness) โดยอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของ บุคลากรและจุดเด่นขององค์การ

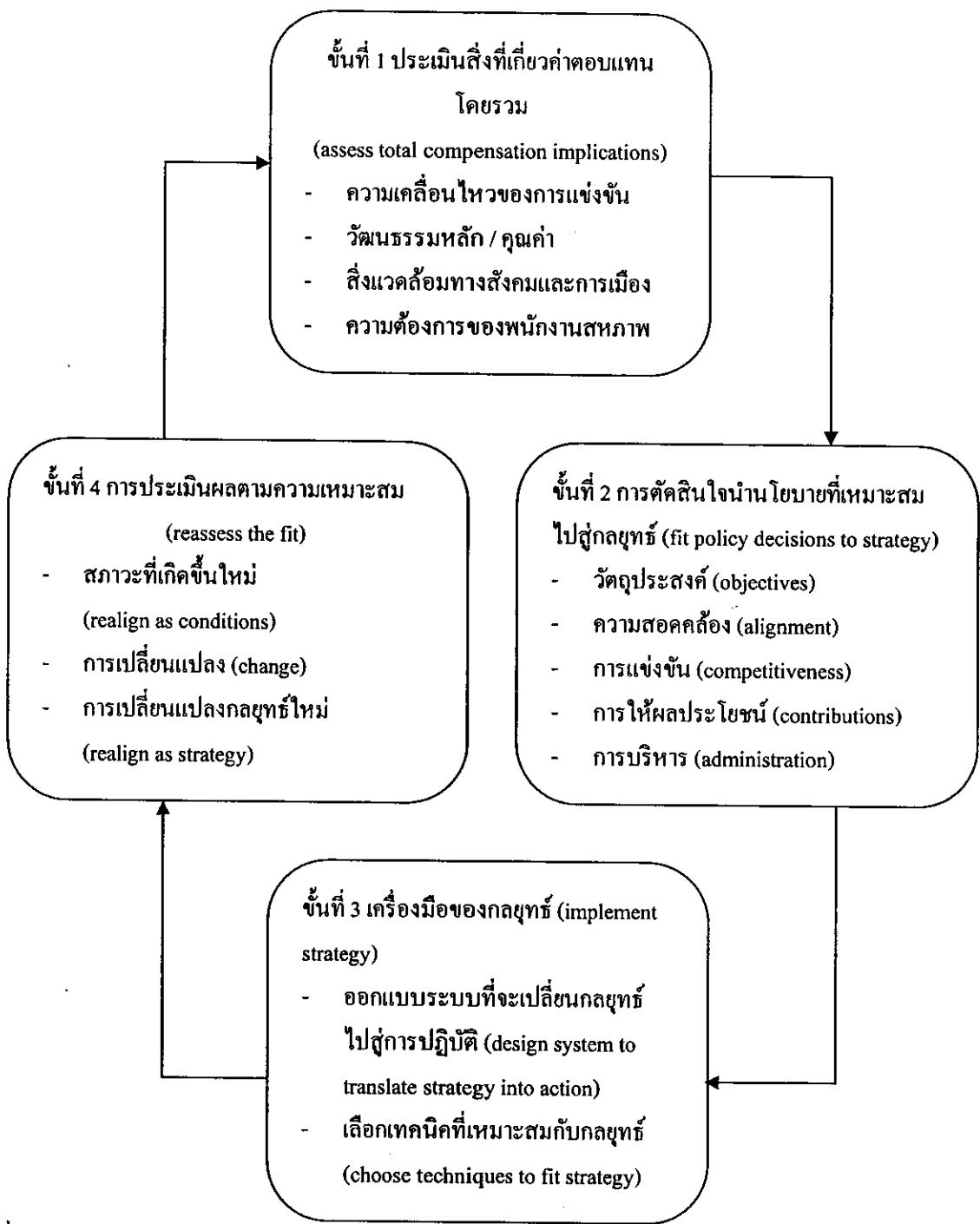
การวางแผนเชิงกลยุทธ์ เป็นการพัฒนาจากภาพอนาคตที่ชัดเจนหรือวิสัยทัศน์ พันธกิจที่แน่ชัด เป้าหมายที่เป็นรูปธรรมตามลำดับ ลำดับถัดมาจะต้องมีการวิเคราะห์ให้ได้กลยุทธ์ที่ เหมาะสมกับองค์กร แล้วจึงนำกลยุทธ์เหล่านี้มาจัดทำเป็นแผนให้สอดคล้องกับความสามารถของ องค์กร ซึ่งอาจจะปรากฏในรูปของแผนงานหรือโครงการที่ได้กล่าวโดยสรุปแผนงานหรือโครงการ ที่พัฒนาจากวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย เราเรียกว่า การวางแผนเชิงกลยุทธ์

หลักใหญ่ใจความสำคัญของการวางแผนเชิงกลยุทธ์คือความพยายามค้นหาและ สังเคราะห์ (Synthesis) ได้ให้วิธีการแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ในที่นี่เรียกว่าเป็นกลยุทธ์ที่ได้จากการ วิเคราะห์ (Analysis) เป้าประสงค์ในระดับพันธกิจให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมี ประสิทธิผล ในรูปของการวางแผนกลยุทธ์เป็นลำดับถัดไป กลยุทธ์ที่ได้จะต้องผ่านกระบวนการ วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง (รู้เรา) โอกาสและภัยคุกคาม (รู้เขา) โดยการวิเคราะห์นั้นจะต้องพิจารณา ให้ครบถ้วนกิจि�ติของการบริหารงานสมัยใหม่ ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านกระบวนการภายใน ด้านการ เรียนรู้ การคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ และลูกค้า ตามแนวคิดของแคปแลน และนอร์ตัน การวิเคราะห์ จะต้องนิใช้เป็นการวิเคราะห์แบบแยกส่วน หากแต่เป็นการวิเคราะห์แบบบูรณาการ (Integrated Analysis) กล่าวโดยขยายความคือ นอกเหนือคำนึงถึงมิติดังกล่าวในทางกว้างแล้ว ยังต้องเชื่อมโยง เป้าประสงค์ในทางลึกคัว โดยมองย้อนกลับไปคอบคำาถามว่าเป็นการเสริมพัฒกิจ เป้าหมาย และ วิสัยทัศน์ในเป็นจริงได้หรือไม่อย่างไร (Realization)

ผู้บริหารและผู้ประกอบการต้องการให้องค์กรเดินทางแบบยั่งยืน ควรที่จะนำเสนอแนวคิดการรับของอาจารย์ชูนและอาจารย์หวู่ “รู้เรารู้เข้า รอบร้อยครั้งมิแพ้พ่าย” หรือการวิเคราะห์สาขาวิชา (SWOT Analysis) ผนวกกับแนวคิดการบริหารแบบ “ดุลยภาพการบริหาร” ของแคนเพลน และนอร์ตัน เมื่อผ่านกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ดังกล่าวแล้ว ก็จะได้ชุดของวิธีการและแนวปฏิบัติที่พร้อมนำจัดทำเป็นแผนงานหรือโครงการเพื่อแต่รายละเอียดเป็นกิจกรรม (Task) และ กิจกรรม (Activity) ซึ่งจะสามารถประเมินเพื่อคำนวณเป็นเม็ดเงิน กำลังคน วัสดุอุปกรณ์และอื่น ๆ ที่สัมผัสได้ เมื่อร่วมกันเข้าเรารู้ว่า แผนงบประมาณ ล้าดับต่อไปถึงขั้นนำไปปฏิบัติต้องกำหนดเวลาแล้วเสร็จ และผู้รับผิดชอบตามลำดับ อย่างไรก็ได้ หนึ่งในมิติของการบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ มิติกระบวนการภายใน และกระบวนการภายในนี้จะกินความรวมเอาระบบงานสารบรรณ ระบบอาคารสถานที่ และงานธุรการทั่วไป การจะทำให้ระบบงานดังกล่าวเหล่านี้มีความหมาย เชิงกลยุทธ์ จำเป็นต้องทำให้ระบบงานมีความชัดเจนสามารถอธิบายได้ และความชัดเจนของระบบเหล่านี้จะต้องสนับสนุนส่งเสริมให้เป้าหมายและวิสัยทัศน์เป็นจริงได้ นิใช่เป็นระบบที่ขัดแย้งหรือ ถ่วงเป้าหมายและวิสัยทัศน์ หากเป็นลักษณะของการขัดแย้งกัน ไม่ถือว่าเป็นเชิงกลยุทธ์

การจัดทำโครงสร้างค่าตอบแทนหรือบริหารค่าตอบแทนเชิงกลยุทธ์นี้จะต้องมี ความชัดเจนมีความยืดหยุ่นในการบริหารและสามารถแบ่งขันกับตลาดได้ เมื่อโครงสร้างค่าจ้าง เงินเดือนมีความชัดเจนแล้วจะมีส่วนอย่างมากในการป้องกันมิให้เกิดความไม่พอใจในการ บริหารงานทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร ความสัมสัมก็จะไม่เกิด แล้วยังมีความเป็นธรรมในการจ่าย ค่าจ้างเงินเดือนให้กับพนักงานโดยรวม การบริหารค่าจ้างเงินเดือนและค่าตอบแทนในทางปฏิบัติ จริงจะเข้าใจได้ง่ายขึ้นเมื่อทราบความมุ่งหวังขององค์กร กล่าวคือ เมื่อองค์กรต้องการอะไรใน อนาคตซึ่งจะถูกกำหนดเป็นวิสัยทัศน์แล้ว ถ้ายังไม่รู้ชัดเจนก็ต้องคุยกับทีมเป้าหมาย หรืออน นโยบายองค์กร แล้วจึงมีการจัดวางผังองค์กรองรับ (Organization Chart) การจัดผังองค์กรองอีกมุมหนึ่งก็คือการ จัดสรรอำนาจหน้าที่ และทรัพยากรในการบริหารนั้นเอง โดยจะเปลี่ยนอ่อนนุ่มนวลในรูปของคำบรรยาย ขอบข่ายหน้าที่ของฝ่ายงาน ส่วนงาน (Functional Statement) ความสำคัญถัดลงมาคือโครงสร้าง ระดับตำแหน่งงาน (Corporate Title) เช่น ผู้จัดการฝ่าย ผู้จัดการส่วน หัวหน้าแผนก เป็นต้น กล่าวคือจะแบ่งระดับตำแหน่งงานทางการบริหารและการบังคับบัญชาออกเป็นกี่ระดับ โดยให้ สอดคล้องกับลักษณะของโครงสร้างองค์กรว่าด้วยเป็นแบบสูง (Tall Organization) แบบกลาง (Moderate Organization) หรือแบบราบ (Flat Organization)

การจัดสรรอำนาจหน้าที่ดังกล่าวบังเป็นภาพรวมขององค์กร องค์กรจำเป็นต้องแบ่งหน้าที่และมอบหมาย (Delegation) ไปยังตัวบุคคลในแต่ละตำแหน่งงาน ภาษาอังกฤษเรียกว่า Functional Title เช่น ผู้จัดการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรบุคคล ผู้จัดการส่วนบัญชี เป็นต้น และการที่จะทราบว่าแต่ละตำแหน่งงานมีหน้าที่อะไรและมีความรับผิดชอบอย่างไรนั้น จึงเขียนออกมาในรูปของคำบรรยายรายละเอียดของงาน (Job Description) และต้องระบุคุณลักษณะเฉพาะงานของงานในตำแหน่งงานเหล่านี้ด้วย (Job Specification) เมื่อดำเนินการถึงขั้นตอนนี้แล้ว ถือว่าได้รายละเอียดกิจกรรมงานทั้งหมดขององค์กรเก็บจะสมบูรณ์ถัดไปจะเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดมาตรฐานของระดับงาน (Job Level) อาจรวมเอาตำแหน่งงาน (Function Title) ที่มีลักษณะและความยากง่ายใกล้เคียงกันจัดเป็นกลุ่มงานหนึ่ง และจัดเป็นระดับของงานตามลำดับจากงานที่ง่ายไปยังงานที่ยากและซับซ้อนกันจัดเป็นกลุ่มงานหนึ่ง และจัดเป็นระดับของงานตามลำดับจากงานที่ง่ายไปยังงานที่ยากและซับซ้อนมากขึ้น และเมื่องานมีความซับซ้อนและยากมากขึ้นก็ต้องอาศัยผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถสูงขึ้นด้วย (High Competence)

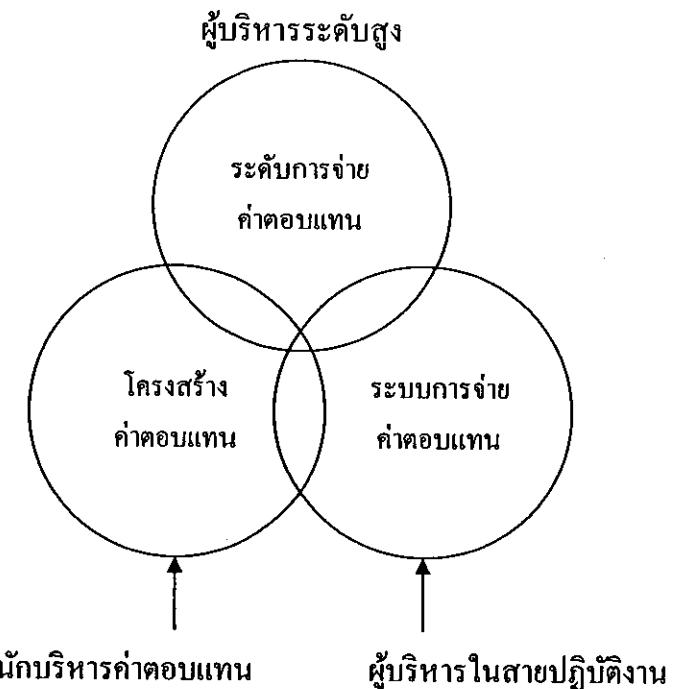
กิตพร ทองใบ, 2545: 52 ข้างต้นจาก Milkovich & Newman, 2002: 34

ภาพที่ 2.10 แสดงขั้นตอนที่สำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ค่าตอบแทนโดยรวม
(Key steps of formulate a total compensation strategy)

2. แผนปฎิบัติการค่าตอบแทน (Compensation Operations Plan) เป็นแผนค่าตอบแทนในระยะสั้นซึ่งใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานประจำวันของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านค่าตอบแทนการกำหนดแผนปฎิบัติการค่าตอบแทนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารระดับกลางและระดับต้น วัตถุประสงค์ของแผนปฎิบัติการมักมุ่งที่ประสิทธิภาพ (Efficiency) ดังนั้น แผนปฎิบัติการค่าตอบแทนจึงกำหนดในรูปของระเบียบปฏิบัติและข้อบังคับในการจ่ายค่าตอบแทนเป็นสำคัญ

กลยุทธ์และแผนปฎิบัติการค่าตอบแทน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารขององค์การ โดยส่วนรวม แผนทั้งสองประเภทนี้จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของค่าตอบแทน และช่วยบูรณาการวัตถุประสงค์ของค่าตอบแทนกับวัตถุประสงค์ขององค์การให้บรรลุผลไปพร้อมกัน เพราะการกำหนดค่าตอบแทนที่ยุติธรรม เพียงพอ และเป็นที่พึงพอใจจะช่วยดึงดูดให้คนมาทำงานกับองค์การและสามารถธำรงรักษาบุคลากรไว้ได้ การที่สามารถดึงใจให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มความสามารถจะช่วยให้องค์การมีผลผลิตสูง คอมรัตน์ทุนเร่งงาน คำว่า

แผนค่าตอบแทนในแต่ละองค์การจะแตกต่างกันไป องค์การแต่ละแห่งจะพัฒนากลยุทธ์ค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของคนเป็นสำคัญ การตัดสินใจด้านค่าตอบแทนในองค์การหนึ่งๆ นั้น ผู้บริหารในทุกระดับและทุกส่วนงานจะมีส่วนในการวางแผนแตกต่างกันไป โดยผู้บริหารระดับสูงจะตัดสินใจเกี่ยวกับกลยุทธ์ค่าตอบแทน โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับระดับของการจ่ายค่าตอบแทน (Pay Level) ว่าองค์การมีนโยบายจะจ่ายเท่ากับสูงกว่าหรือต่ำกว่าอัตราค่าตอบแทนของตลาดสำหรับผู้บริหารระดับกลาง ซึ่งหมายถึง ผู้บริหารในสายปฎิบัติการอื่นๆ ที่ไม่ใช่ฝ่ายบริหารค่าตอบแทน เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดระบบการจ่ายค่าตอบแทน หรือโครงสร้างค่าตอบแทน (Pay Structure) (กิ่งพาร ทองใบ, 2545: 53 อ้างอิงจาก Beleher & Atchison, 1987: 419) ความสัมพันธ์ของผู้บริหารฝ่ายต่างๆ ในการตัดสินใจและวางแผนค่าตอบแทนแสดงได้ดังภาพที่ 2.11

ภาพที่ 2.11 แสดงความสัมพันธ์ของผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารในสายปฏิบัติงานและนักบริหารค่าตอบแทนในการตัดสินใจเรื่องค่าตอบแทน

ความจำเป็นในการวางแผนบริหารค่าตอบแทน

โดยหลักการทั่วไปเป็นที่ยอมรับว่าเมื่อพิจารณาในระยะยาวแล้ว องค์การยากที่จะประสบผลสำเร็จได้ หากแผนค่าตอบแทนไม่สามารถประสานกับระบบอยู่อื่นๆ ในองค์การ การวางแผนบริหารค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การ และหน้าที่อื่นๆ ในองค์การ เป็นเรื่องที่จำเป็น

จุดอ่อนประการหนึ่งของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การส่วนใหญ่คือ การดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (ซึ่งรวมถึงกิจกรรมด้านค่าตอบแทนด้วย) มักมีลักษณะเป็นการทำงานเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าแบบวันต่อวัน โดยปราศจากข้อมูลแนวทางที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งการขาดกลยุทธ์และการคาดคะเนผลในระยะยาว หน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารค่าตอบแทนมีแนวโน้มที่จะทำงานตอบสนองความต้องการฝ่ายอื่นๆ และมีระบบการทำงานประจำที่น่าเบื่อหน่าย โดยแยกหน้าที่ของคนออกจากภาระแล้ว ดำเนินงานหลักด้านอื่นๆ ขององค์การ องค์การหลายแห่งในปัจจุบันได้พยายามแก้ไขจุดอ่อนในเรื่องนี้ โดยการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาทำการวิเคราะห์งานและออกแบบระบบค่าตอบแทนให้ (กิตติพร ทองใบ, 2545:25-27 อ้างอิงจาก Balkin & Mejia, 1987: 329-330)

แนวโน้มซัดเจนที่ทำให้ผู้บริหารระดับสูงขององค์การเห็นว่า กิจกรรมการบริหารค่าตอบแทนมีความสำคัญต่อองค์การเกินกว่าที่จะปล่อยให้กิจกรรมดังกล่าวดำเนินไปโดยปราศจากการกำหนดทิศทางและแนวปฏิบัติ

แนวโน้มซึ่งเป็นสาเหตุจำเป็นในการวางแผนบริหารค่าตอบแทนที่สำคัญ มีดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีความซับซ้อนมากขึ้น ลงทุนดำเนินธุรกิจต้องใช้ทุนสูง มีความเสี่ยงมากและเกี่ยวข้องกับพนักงานจำนวนมากการบริหารค่าตอบแทนซึ่งเป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนสำหรับการซ้างงาน จำเป็นต้องได้รับการยกฐานะขึ้นมาเป็นนโยบายทางธุรกิจด้วย ทำให้หน่วยงานบริหารค่าตอบแทนจำเป็นต้องมีการวางแผนการบริหารค่าตอบแทน เพื่อเตรียมความพร้อมและช่วยลดความเสี่ยงหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นล่วงหน้า ทำให้การดำเนินงานขององค์การเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่หยุดชะงัก

2. การแข่งขันทางธุรกิจและการนำธุรกิจเข้าสู่ตลาดโลก การขยายตัวทางธุรกิจเข้าสู่ตลาดโลกส่งผลให้ธุรกิจมีการแข่งขันสูงยิ่งขึ้น การที่ธุรกิจจะเอาชนะคู่แข่งขัน ได้ต้องมีการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะประสิทธิผลของต้นทุน (Cost Effectiveness) ต้นทุนแรงงานนับว่าเป็นต้นทุนหลักประการหนึ่งในต้นทุนการผลิต ซึ่งจำเป็นต้องมีการควบคุม การวางแผนบริหารค่าตอบแทนจะช่วยให้การควบคุมต้นทุนแรงงานมีประสิทธิผลมากขึ้น

3. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ดังได้กล่าวแล้วว่า ค่าตอบแทนเป็นเรื่องที่มีรายละเอียดมากและซับซ้อน การวางแผนค่าตอบแทนจึงเป็นงานใหญ่ที่ต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนมาก ทึ้งขั้งต้องการความถูกต้องและแม่นยำของข้อมูล เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้อง เหมาะสมต่อไปพัฒนาการของระบบสารสนเทศทางการบริหารทรัพยากรุ่มนุษย์ (Human Resource System HRIS) หมายถึง วิธีการที่องค์การใช้เพื่อรับรวม เก็บรักษา วิเคราะห์รายงานและประเมินข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรและข้อมูลที่เป็นตัวเลขของประชากร งานและต้นทุน (กิ่งพาร ทองใบ, 2545: 25-27 ยังอิงจาก Ivancevich, 1998: 708) โดยการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการรวบรวมและประมวลผลข้อมูลด้านทรัพยากรุ่มนุษย์ รวมทั้งกิจกรรมค่าตอบแทน ทำให้การวางแผนค่าตอบแทนไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป รวมทั้งวิทยาการความรู้ในเรื่องการวางแผนค่าตอบแทนก็ได้มีการศึกษาอบรมกันเพร่หลายมากขึ้น

สาเหตุสำคัญทั้ง 3 ประการข้างต้นนี้ เป็นอิทธิพลสำคัญที่ผลักดันให้มีการวางแผนการบริหารค่าตอบแทนเพื่อแสวงหาโอกาสในการดำเนินงานธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของกิจกรรมต่อไป แม้ว่าการวางแผนเป็นเรื่องของอนาคตที่ยังไม่ถึง แต่ก็จะมาถึงไม่ช้า หากผู้บริหารขาดการศึกษาข้อมูลในอดีตเพื่อนำมาคาดคะเนสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตนั้น อาจทำให้เกิดความผิดพลาดซ้ำซึ่งได้เรียกว่า ประวัติศาสตร์ซ้ำรอย ดังนั้น การขาดการวางแผนเตรียมพร้อมอย่างมีประสิทธิภาพในปัจจุบันอาจจะทำให้ต้องประสบปัญหาในอนาคต หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง อนาคตตามที่ผู้ห่วงหงส์จะเป็นของผู้ที่เตรียมพร้อมในวันนี้เท่านั้น

พัฒนาการของหน่วยงานด้านการบริหารค่าตอบแทน

การบริหารค่าตอบแทน เป็นการกิจของผู้บริหารที่มีการนำเข้ามาปฏิบัติอย่างเป็นระบบราวกับศิริสัคติธรรมที่ 20 ในยุคของการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ โดยได้รับอิทธิพลมาจากการแนวคิดของเฟรดเดอริก เทเลอร์ ซึ่งเน้นในเรื่องของประสิทธิภาพในการทำงานของคนงานให้มีผลผลิตสูง โดยต้องมีการศึกษาลึกลงเวลาและการเคลื่อนไหวในการทำงาน (Time and Motion Study) เพื่อหาวิธีที่ดีที่สุด คณงานที่จะทำงานต้องผ่านการคัดเลือก หรือมีคะแนนกึ่งต้องมีการฝึกอบรมให้สามารถปฏิบัติงานตามวิธีที่ดีที่สุดที่ได้กำหนดไว้ และเพื่อชูงาให้คุณงานปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ โดยจะมีการจ่ายค่าตอบแทนตามจำนวนการผลิตที่ลูกจ้างหรือคุณงานได้ (Piece Rate) จากแนวคิดของเทเลอร์จะเห็นได้ว่าการทำงานในยุคนี้ต้องมีการประเมินค่างานเพื่อจ่ายค่าตอบแทนให้แก่คุณงาน ซึ่งงานดังกล่าวในระยะแรกอยู่ในความรับผิดชอบของวิศวกรอุตสาหกรรม (Industrial Engineer) โดยวิศวกรอุตสาหกรรมจะทำหน้าที่เกี่ยวกับ

1. ศึกษาการปฏิบัติงาน
2. วิเคราะห์งาน
3. ประเมินค่างาน
4. กำหนดการจ่ายค่าตอบแทนเป็นรายชั่วโมง

งานด้านการบริหารค่าตอบแทนอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสายงานด้านวิศวกรรมอุตสาหกรรมตั้งแต่ต้นจนถึงในช่วงปี ก.ศ. 1920 ซึ่งเป็นช่วงที่การบริหารงานบุคคล (Personal Management) เริ่มเป็นสายงานที่ได้รับการยอมรับทั่วไปในองค์การ ขอบเขตของงานในสายงานด้านบริหารบุคคลจะครอบคลุมถึงการคัดเลือกและสรรหาบุคลากร การวัดผลงาน การวิเคราะห์งาน การประเมินค่างาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งขอบเขตของงานด้านบริหารงานบุคคลนี้จะครอบคลุมตั้งแต่เริ่มหานคนเข้าทำงาน จนกระทั่งคนออกจากงานไป งานในขอบเขตของการบริหารงานบุคคลจึงครอบคลุมไปถึงเรื่องของการบริหารค่าตอบแทนด้วย โดยถือว่าเป็นภารกิจในการบริหาร

ค่าตอบแทนแก่บุคลากรขององค์การ ดังนั้นจึงได้มีการจัดรายงานทางค้านการบริหารค่าตอบแทนให้อยู่ในสายของการบริหารงานบุคคล หรือมีชื่อเรียกต่างออกไปว่า รายงานอุตสาหกรรมสัมพันธ์ (Industrial Relations) หรือพนักงานสัมพันธ์ (Employee Relations) การจัดรายงานการบริหารค่าตอบแทนให้ขึ้นอยู่กับงานด้านบริหารบุคคลนี้เป็นรูปแบบที่นิยมกันมากในปัจจุบัน

แนวทางสำหรับการบริหารค่าตอบแทน

นักบริหารค่าตอบแทนต้องมีบทบาทเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องขององค์การ การจัดการ การบริหาร ลูกจ้าง หรือพนักงานห้องถินและสาระณชน ดังนั้นแนวทางการปฏิบัติสำหรับการบริหารค่าตอบแทนที่มีประสิทธิผล จึงเป็นแนวทางที่คำนึงถึงความต้องการของลูกจ้าง ที่เกี่ยวข้องดังภาพที่ 2.12

ภาพที่ 2.12 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาค่าตอบแทน

แนวทางบังคับการบริหารค่าตอบแทน

1. กำหนดโปรแกรมการบริหารค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การ

วัตถุประสงค์ขององค์การ โดยทั่วไปจะเป็นกรอบที่ชี้ถึงชนิดของผลิตภัณฑ์ที่องค์การจะทำการผลิต หรือชนิดการบริการที่จะนำมาออกเสนอขาย ผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันและขนาดขององค์การที่แตกต่างกันจะมีผลทำให้เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และนโยบายของการบริหารค่าจ้างและเงินเดือนแตกต่างกันด้วย โปรแกรมค่าตอบแทนจะต้องมีการปรับตัวให้เข้าด้วยกันตามการเปลี่ยนแปลงขององค์การ

2. การยึดมั่นในหลักการจัดการที่ประสานผลลัพธ์

ตามหลักการจัดการนักบริหารค่าตอบแทนต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประสานประโยชน์ระหว่างฝ่ายลูกจ้างและฝ่ายนายจ้าง หลักการที่สำคัญในเรื่องนี้ก็คือ การจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ลูกจ้างต้องอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยใช้การควบคุมด้วยต้นทุนแรงงานและมาตรฐานการผลิตที่กำหนดขึ้น ซึ่งหลักการดังกล่าวเนี้ยอัตราการจ้างเริ่มนั้นจึงไม่ควรจ่ายสูงเกินไป และผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ นอกเหนือจากค่าจ้างและเงินเดือนก็ไม่ควรเน้นมากเกินไป นอกจากนี้ ฝ่ายจัดการต้องมีความเชี่ยวชาญในการประเมินผลการปฏิบัติของพนักงาน แล้วกำหนดค่าตอบแทนที่ยุติธรรมเพื่อตอบแนวความพยายามของลูกจ้าง นโยบายของฝ่ายจัดการจะต้องพิจารณาจ่ายผลค่าตอบแทนที่เป็นที่พึงพอใจแก่พนักงาน ขณะเดียวกันก็ต้องมีการจัดเตรียมเครื่องจักรที่จะนำมาใช้แทนของคุณ และเพื่อการขยายกิจการ ไปพร้อมๆ กัน ดังนั้นนักบริหารค่าตอบแทนต้องขึ้นอยู่ในหลักการจัดการและนโยบายที่จะเป็นที่ยอมรับทั้งฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง โดยใช้ความพยายามในการซักจูงทั้งสองฝ่ายให้มีความเข้าใจและปฏิบัติตามโปรแกรมการบริหารค่าตอบแทนเท่าที่จะสามารถทำได้

3. การประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารค่าตอบแทนกับฝ่ายอื่นๆ

ผู้บริหารระดับสูงจะต้อง พยายามประสานงานให้ฝ่ายบริหารค่าตอบแทนและฝ่ายอื่นๆ มีความร่วมมือและสามารถสนับสนุนกัน โดยจะใช้โปรแกรมค่าตอบแทนเพื่อสร้างความร่วมมือกันระหว่างฝ่ายต่างๆ ทั่วทั้งองค์การ ดังนั้นโปรแกรมค่าตอบแทนต้องเป็นโปรแกรมที่เข้าใจง่าย ใช้ได้ กว้างขวางมากกว่าจะมีลักษณะขัดขวางและเป็นอุปสรรคต่อหน้าที่บริหารด้านอื่นๆ เช่น ไม่กำหนดขั้น率ค่าจ้างที่สูงเกินกว่าความสามารถในการจ่าย เพราะเป็นอุปสรรคต่อฝ่ายบริหารการเงิน

4. การเห็นท้องและพยายามรับจากฝ่ายอุกจ้าง

ทัศนคติของอุกจ้างจะดีหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับค่าตอบแทนที่เขาได้รับ เพราะเงินค้างกล่าวเป็นรายได้ที่ใช้ในการดำรงชีวิต ดังนั้นหากการกำหนดค่าตอบแทนเป็นอย่างดีตามข้อเท็จจริงและเป็นที่พอใจก็จะมีผลให้อุกจ้างที่ทัศนคติที่ดีต่อการทำงานมีขวัญและกำลังใจ ผลงานก็เป็นที่น่าพอใจด้วยเหตุผลนี้เอง หลักในการกำหนดค่าตอบแทนที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ก็คือ “การจ่ายที่ยุติธรรมสำหรับงานที่ทำ”

อุกจ้างมักคิดหรือรู้สึกว่าเขาได้รับค่าตอบแทนที่ต่ำกว่าที่ควร ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นที่นักบริหารค่าตอบแทน จะต้องยืนยันให้อุกจ้างเข้าใจและยอมรับโปรแกรมค่าตอบแทนที่จะนำมาใช้ในองค์การ นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้อุกจ้างได้แสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการกำหนดโปรแกรมค่าตอบแทนภายใต้บริบทด้วย ก็จะทำให้โปรแกรมดังกล่าวได้รับการยอมรับและปฏิบัติตามมากยิ่งขึ้น

ในการประเมินค่างาน นโยบายหลักที่ควรยึดถือก็คือ การประเมินค่างานเป็นการประเมินค่าของงานเท่านั้น ไม่ใช่เป็นการประเมินค่าคน

5. การพิจารณาเงื่อนไขของห้องถีน

การกำหนดโปรแกรมค่าตอบแทนต้องพิจารณาติดตามแรงงานในห้องถีนนั้นๆ ประกอบด้วย ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบแรงงานในห้องถีนจะเป็นมาตรฐานสำหรับการปฏิบัติในเขตนั้น การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขต่างๆ ในห้องถีนโดยรอบจะมีอิทธิพลต่อตลาดแรงงาน อัตราเวลาทำงาน และสภาพแวดล้อมการทำงาน ดังนั้นโครงสร้างของค่าตอบแทนจะต้องยึดหยุ่นเพียงพอที่จะปรับเปลี่ยน ตามการเปลี่ยนแปลงของเงื่อนไขต่างๆ ในห้องถีนนั้นด้วย

6. การสร้างความพอใจให้แก่สารบรรณ

ความพอใจของอุกค่าโดยทั่วไปขึ้นอยู่กับคุณภาพและราคาของผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปอย่างยุติธรรม อุกค่าก็จะไม่พอใจกับราคากลางที่สูงเกินไปโดยไม่มีเหตุผล ส่วนสารบรรณโดยทั่วไปก็ไม่พอใจกับการนัดหยุดงานของอุกจ้าง หรือความไม่ยุติธรรมของนายจ้างในการจ่ายค่าตอบแทน และการไม่คุ้นเคยกับการทำงานแล้วจ้างคนงานใหม่เพื่อลดต้นทุนการผลิตของกิจการ ดังนั้นในการบริหารค่าจ้างและเงินเดือนมักจะมีการตั้งวัดถูกประสงค์ของโปรแกรมค่าตอบแทนว่าจะต้องอยู่บนมาตรฐานของความยุติธรรม และเป็นที่ยอมรับของสารบรรณด้วย

แนวโน้มการของการบริหารค่าตอบแทน

การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อค่าตอบแทน ทำให้ต้องมีการพิจารณาปรับปรุงการบริหารค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ลักษณะสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อค่าตอบแทนมี 5 ประการ (Martocchio, 1998: 16-18)

1. ระบบค่าตอบแทนอยู่ในสถานะที่กำลังเปลี่ยนแปลง ระบบค่าตอบแทนได้มีการพัฒนาขึ้นมาด้วยแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นการกำหนดโดยย่างมีระเบียบ มีกฎเกณฑ์ตามพื้นฐานของลักษณะงานอย่างเคร่งครัดตามโครงสร้างระดับตำแหน่งในองค์การกำลังอยู่ในสถานะที่เปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบค่าตอบแทนที่กำหนดให้เน้นความร่วมมือและมีโครงสร้างในแนวราบ โดยเน้นการจัดให้มีระบบค่าตอบแทนฐานใจแบบกลุ่ม เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในองค์การ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเนี้ยสอดรับกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์การ จากแบบปรานิคที่มีระดับขั้นการบังคับบัญชาตามมาสู่โครงสร้างองค์การแนวราบเพื่อตอบสนองการดำเนินธุรกิจเชิงการแข่งขันในระดับโลก ที่มุ่งสร้างให้เปรียบค้ำยการเพิ่มความแตกต่างด้านผลิตภัณฑ์และการเป็นผู้นำด้านต้นทุนที่ดี

2. การปฏิบัติการด้านค่าตอบแทนในฐานะที่เป็นเครื่องมือกลยุทธ์ในการบริหาร การเริ่มกำหนดกลยุทธ์ด้านค่าตอบแทนให้สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงขององค์การ โดยจำเป็นต้องมีการพิจารณาระบบการจ่ายค่าตอบแทนแก่พนักงานทั้งสายปฏิบัติการ (Line) และสายช่วยอำนวยการ (Staff) อย่างเหมาะสมและถูกต้องรวมทั้งการพิจารณาการจ่ายค่าตอบแทนแก่งานที่มีลักษณะพิเศษบางประการ เช่น พนักงานขาย งานบริการ และงานอาชีพอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังต้องมีการพิจารณาค่าตอบแทนทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน ตลอดจนสวัสดิการและประโยชน์เกือบภูลิอื่นๆ เพื่อชูโรงบุคลากรให้ปฏิบัติงานเต็มกำลังความสามารถ เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

3. การเปลี่ยนแปลงส่วนเพิ่มเป็นสิ่งจำเป็น การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ลับพลันเป็นผลทำให้กิจกรรมต่างๆ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในด้านค่าตอบแทน การเปลี่ยนแปลงระบบค่าตอบแทนเป็นส่วนเพิ่มที่จำเป็น เช่น การเปลี่ยนจากการจ่ายค่าตอบแทนที่จ่ายตามอายุโถในงาน (Seniority-based Pay) เป็นระบบการจ่ายค่าตอบแทนตามผลงาน (Performance-based Pay) การเปลี่ยนแปลงการจ่ายค่าตอบแทนฐานใจแบบรายบุคคลมาเป็นค่าตอบแทนฐานใจแบบกลุ่ม เป็นต้น

4. การจ่ายค่าตอบแทนตามอัตราตลาดโดยไม่คำนึงถึงกลยุทธ์ขององค์การโดยรวม
ต้องออกแบบที่ด้วยการจ่ายตามลักษณะงาน การที่กิจการพยาบาลที่จะกำหนดอัตราค่าตอบแทนให้สามารถแข่งขันได้ โดยเลือกใช้การกำหนดค่าตอบแทนตามอัตราตลาด โดยไม่คำนึงถึงกลยุทธ์ของ
องค์การ โดยรวมว่าองค์การอยู่ในฐานะผู้นำหรือผู้ตามในตลาด มีผลทำให้ดันทุนด้านแรงงานของ
ธุรกิจสูงเกินไป เป็นภาระแก่กิจการ ดังนั้น จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนระบบการจ่ายค่าตอบแทนตาม
ลักษณะงานซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการประเมินค่างาน และการสำรวจค่าตอบแทนอย่างเหมาะสมมาใช้

5. ความพยายามในการควบคุมดันทุนด้านประযุชน์และสวัสดิการ ทำให้มีการ
เปลี่ยนแปลงไปสู่ประยุชน์และสวัสดิการที่มุ่งทางด้านจิตใจ ในปัจจุบันหลาย
ประเทศประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว เป็นผลให้มีความพยายามในการควบคุมดันทุนด้าน
ประยุชน์และสวัสดิการ ซึ่งในภาวะเศรษฐกิจรุ่งเรือง กิจการต่างๆ ได้มีการบริหารประยุชน์และ
บริการในรูปร่างวัลต่างๆ มากmany เป็นผลให้กิจการมีดันทุนทางอ้อมสูง ทั้งที่ไม่มีความสัมพันธ์กับ
ผลงาน ดังนั้น ในปัจจุบันจึงมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับประยุชน์และบริการที่มุ่งเน้น
ทางด้านจิตใจมากกว่าร่างวัลที่เป็นตัวเงิน

การเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมของค่าตอบแทนทั้ง ๕ ประการนี้ ส่งผลกระทบ
 ต่อการกำหนดกลยุทธ์ค่าตอบแทนในอันที่จะเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน
 แก่กิจการธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการจ่ายค่าตอบแทนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการ
 สร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการทำงานของพนักงาน ความสัมพันธ์ของกลยุทธ์ระดับ
 บริษัทกับกลยุทธ์การปฏิบัติหรือหน้าที่ด้านค่าตอบแทน แสดงไว้ดังภาพที่ 2.13

การตัดสินใจ

เรื่องทั่วไป

กลยุทธ์ระดับบริษัท

- กลยุทธ์การแข่งขัน
- กลยุทธ์ทรัพยากรมนุษย์
- กลยุทธ์ค่าตอบแทน

กลยุทธ์การปฏิบัติ ค้านทรัพยากรมนุษย์

- การสรรหา
- การคัดเลือก
- การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ค่าตอบแทน
- การฝึกอบรมและพัฒนา

กลยุทธ์การปฏิบัติ เฉพาะหน้าที่ค้าน ค่าตอบแทน

- การจ่ายตามอัตราระยะ
- การจ่ายตามระบบคุณธรรม
- การจ่ายค่าตอบแทนแบบบุรุษ
- การจ่ายตามทักษะระดับความชำนาญ
- การจ่ายตามรากฐานความรู้
- การจ่ายกำหนดอุปกรณ์เดือนที่ก่อสร้าง
- การให้สวัสดิการแบบเน้นจิตใจ

เฉพาะค้าน

**ภาพที่ 2.13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ระดับบริษัทกับกลยุทธ์
การปฏิบัติหน้าที่ค้านค่าตอบแทน**

การบริหารค่าตอบแทนเชิงกลยุทธ์

องค์การสมัยใหม่ที่มีการบริหารองค์การตามแนวทางกลยุทธ์ ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการการหลัก 4 ประการ (กงพ. ทองใบ, 2549: 29)

1. การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร
2. การวางแผนกลยุทธ์
3. การดำเนินกลยุทธ์
4. การควบคุมกลยุทธ์

ระดับของการวางแผนกลยุทธ์ แบ่งเป็น 3 ระดับคือ กลยุทธ์ระดับบริษัท (Corporate Strategy) กลยุทธ์ระดับธุรกิจ (Business Strategy) กลยุทธ์ระดับหน้าที่ (Functional Strategy) ซึ่งกลยุทธ์ค่าตอบแทนจัดเป็นกลยุทธ์หนึ่งของกลยุทธ์หน้าที่ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์

การบริหารค่าตอบแทนเชิงกลยุทธ์ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดและนำกลยุทธ์ด้านค่าตอบแทนไปปฏิบัติ ตลอดจนการควบคุมกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนเพื่อให้การແຄกเปลี่ยนในการทำงานระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายพนักงานเป็นไปได้อย่างเสมอภาคยุติธรรม และสอดคล้องกับกลยุทธ์ระดับบริษัทและกลยุทธ์ระดับธุรกิจที่กำหนดไว้

ลักษณะแนวโน้มค่าตอบแทนในปัจจุบัน

ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แนวโน้มของค่าตอบแทนในปัจจุบันนี้ ลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. การจ่ายค่าตอบแทนตามระดับทักษะความชำนาญ (Skill-Based Pay: SBP) เป็นการพิจารณากำหนดค่าตอบแทน ให้มีความสัมพันธ์กับความลึกและระดับของทักษะความชำนาญ หรือความรู้ที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงาน มากกว่าการจ่ายค่าตอบแทน โดยพิจารณาเฉพาะตำแหน่ง ที่ครองอยู่เท่านั้น การจ่ายค่าตอบแทนตามระดับทักษะความชำนาญ (Skill-Based Pay: SBP) มีลักษณะที่แตกต่างจากการจ่ายค่าตอบแทน (Job-Based Pay: JBP) หลายประการ ได้แก่

1.1 การทดสอบความสามารถ การจ่ายค่าตอบแทนตามงาน (Pay) เป็นการจ่ายตามตำแหน่งงานที่ครองอยู่ เมื่อมีการปรับตำแหน่งงาน ก็จ่ายตามค่าตอบแทนในอัตราของตำแหน่งใหม่ โดยไม่ต้องมีการทดสอบความสามารถ แต่การจ่ายค่าตอบแทนตามระดับทักษะความชำนาญ (Skill-Based Pay: SBP) จะไม่ได้เขียนอยู่กับตำแหน่งงานแต่เขียนอยู่กับระดับทักษะความชำนาญ จึงจำเป็นต้องมีการทดสอบความสามารถให้ผ่านการรับรองเดียก่อนจึงจะมีการพิจารณาเขียนข้อตราค่าตอบแทน

1.2 ผลการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน ในการจ่ายค่าตอบแทนตามงาน อัตราค่าตอบแทนจะเปลี่ยนทันทีที่มีการเปลี่ยนตำแหน่งงาน แต่การจ่ายค่าตอบแทนตามระดับทักษะความชำนาญไม่ได้ขึ้นอยู่กับตำแหน่งงานก่อน ได้รับการปรับอัตราค่าตอบแทน พนักงานต้องผ่านการทดสอบประสิทธิภาพการทำงานในระดับทักษะความชำนาญที่กำหนดเดียวกัน จึงจะได้รับการพิจารณาขึ้นอัตราค่าตอบแทน

1.3 ความอาวุโสในงานและปัจจัยอื่น การจ่ายค่าตอบแทนตามงานมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในงานหรือความอาวุโส (Seniority) พนักงานที่อายุในตำแหน่งมาเป็นระยะเวลานาน ก็จะได้รับอัตราค่าตอบแทนที่สูงขึ้น โดยมิได้คำนึงถึงผลงานว่าดีหรือไม่เพียงใด แต่ในการจ่ายค่าตอบแทนตามระดับทักษะความชำนาญ การได้อัตราค่าตอบแทนสูงขึ้น มีความสัมพันธ์กับระดับความชำนาญมิใช่ความอาวุโสในงาน

1.4 โอกาสก้าวหน้าในงาน โดยทั่วไปการจ่ายค่าตอบแทนตามระดับทักษะความชำนาญจะทำให้พนักงานมีโอกาสก้าวหน้าในงานมากกว่าการจ่ายค่าตอบแทนตามงาน เพราะความเจริญเติบโตขององค์การ ขึ้นอยู่กับการสร้างระดับทักษะความชำนาญขององค์การในการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ดังนั้น แผนการจ่ายค่าตอบแทนตามระดับทักษะความชำนาญจึงมีความสอดคล้องกับกลยุทธ์เจริญเติบโตขององค์การ ทำให้พนักงานมีโอกาสก้าวหน้าในงานมากกว่าการจ่ายค่าตอบแทนตามงาน

2. การจ่ายค่าตอบแทนตามสมรรถนะ (Competency-Based Pay) การจ่ายค่าตอบแทนแบบ CBP เป็นการจ่ายค่าตอบแทนแก่พนักงานตามระดับสมรรถนะที่พนักงานแสดงออก (Mondy and Noe, 2005: 306) สมรรถนะของบุคคล (Competency) หมายถึงลักษณะทางพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลมีความโดดเด่น เหมาะสมกับตำแหน่งและปฏิบัติงาน ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ องค์ประกอบของสมรรถนะ ได้แก่ แรงงาน ใจ บุคลิกภาพ ท่าทาง คุณค่า ทัศนคติ และการประจักษ์ตน การจ่ายค่าตอบแทนแบบ CBP มีความเหมาะสมกับตำแหน่งงานที่กระบวนการการทำงานที่วงจรสั้น ลักษณะผลงานมีความชัดเจน และระบุไว้ว่าเป็นผลงานของพนักงานคนใด หรือกลุ่มใด เช่น งานธุรการ งานบัญชี งานขาย เป็นต้น การใช้แผนการจ่ายค่าตอบแทนแบบ CBP ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานขององค์การที่เกิดจากการแบ่งขั้นเพิ่มผลผลิตของพนักงานแต่ละราย

3. การกำหนดกลุ่มเงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่กว้าง (Broad Banding) แนวโน้มในปัจจุบันที่เห็นได้ชัดเจนอีกประการหนึ่งในเรื่องค่าตอบแทนของพนักงาน โดยทั่วไปก็คือการลดจำนวนระดับหรือช่วงเงินเดือนที่กำหนดเป็นขั้นๆ ที่ตายตัวซึ่งมีหลายระบบยกเงินเดือนและมีปัญหาความเหลื่อมล้ำของระบบยกเงินเดือนอัตราขั้นต่ำและขั้นสูงในแต่ละกลุ่มเอื้อประโยชน์ในการกำหนดกลุ่มงานและเงินเดือนกว้างๆ เช่นนี้ มีประโยชน์ต่อการพิจารณาปรับปรุงหรือขึ้นเงินค่าตอบแทนให้

มีคุณบุณตามผลการปฏิบัติงานของพนักงาน ได้ดีและเหมาะสมกับองค์การที่มีโครงสร้างแบบราบ (Flatter Organization Structure) วิธีการกำหนดกลุ่มงานและอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่กว้าง ทำให้สามารถพิจารณาปรับห้องหรือขึ้นเงินเดือนได้โดยไม่ต้องมีการเลื่อนตำแหน่ง และยังช่วยให้ พนักงานมีการพัฒนาทักษะของตนเองเพื่อให้ได้รับอัตราตอบแทนที่สูงขึ้น

4. การประเมินค่างานโดยใช้คอมพิวเตอร์ (Computerized Job Evaluation) วิธีการ ประเมินค่างานที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย คือ วิธีเชิงปริมาณ กล่าวคือ มีการให้คะแนนหรือ กำหนดปัจจัยเบริกเทบให้มีลักษณะเป็นตัวเลข การรวบรวมข้อมูลตัวเลขเกี่ยวกับการประเมินค่า งาน สามารถนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการประเมินผลได้ ทำให้การประเมินค่างานทำได้อย่าง รวดเร็ว และเป็นฐานข้อมูลสำหรับการตัดสินใจทางการบริหารค่าตอบแทน ทำให้สามารถลดเวลา ในการจัดการข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินค่างาน และการกำหนดอัตราค่าตอบแทนลงได้

5. การสร้างความผูกพันของพนักงานโดยใช้การบริหารค่าตอบแทนเป็นเครื่องมือ (Building Employee Commitment) ความผูกพันของพนักงานที่มีต่อบริษัท หมายถึง พนักงานที่มี คุณค่าและมีเป้าหมายเป็นอย่างเดียวกับบริษัท โดยมีพฤติกรรมการทำงานที่เป็นไปตามเป้าหมาย และนโยบายของบริษัท ผู้บริหารสามารถใช้การบริหารค่าตอบแทนเป็นเครื่องมือในการสร้าง ความผูกพันของพนักงาน องค์ประกอบของระบบบริหารค่าตอบแทนที่จะทำให้เกิดความผูกพันใน งานประกอบด้วย

5.1 การว่าจ้างพนักงานตามคุณค่า (Value-Based Hiring) หมายถึง การใช้เกณฑ์ค้าน คุณค่าของพนักงานที่สอดคล้องกับคุณค่ารวมขององค์การในการพิจารณาพนักงาน นอกเหนือจาก เกณฑ์ตามลักษณะงาน

5.2 การประเมินผลการปฏิบัติงานแบบนู่นๆเน้นสายอาชีพ (Career-Oriented Appraisals)

5.3 การให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างกว้างขวาง (Extensive Employee Involvement Programs)

ระบบการบริหารค่าตอบแทนที่มีองค์ประกอบข้างต้นจะทำให้พนักงานเกิดความ เชื่อมั่นในองค์การ และระบบงาน ซึ่งจะมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานที่สูง โดยเฉพาะการจ่าย ค่าตอบแทนที่จ่ายตามผลงานจะมีส่วนสำคัญที่ทำให้พนักงานยอมรับคุณค่าร่วม (Shared Value) และนำไปสู่การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

6. ค่าตอบแทนสำหรับผู้บริหารในธุรกิจข้ามชาติมีแนวโน้มอยู่ในระดับที่สูงกว่าธุรกิจ ภายในประเทศ การแข่งขันที่สูงในธุรกิจข้ามชาติหรือธุรกิจที่มีการดำเนินงานในระหว่างประเทศ และระดับโลก ทำให้บทบาทของระบบรางวัลมีอิทธิพลโดยตรงต่อการถูงใจผู้บริหารในการทุ่มเท

ความพยายาม ในการดำเนินงานภายใต้สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศดังกล่าว การจูงใจผู้บริหาร ในธุรกิจข้ามชาติ มีแนวโน้มของการซ่ายค่าตอบแทนในระดับที่สูงกว่าธุรกิจที่มีการดำเนินงานภายในขอบเขตของประเทศใดประเทศหนึ่ง

การดำเนินธุรกิจข้ามชาติ มักมีกลยุทธ์นำลงทุนในทำเลที่มีปัจจัยการผลิตด้านทุนต่ำ หรือด้านทุนถูกกว่าการผลิตในแหล่งเดิม ทำเลที่จะมีปัจจัยการผลิตด้านทุนต่ำ ได้แก่ ประเทศที่กำลังพัฒนา ที่มีวัสดุดินอุดมสมบูรณ์ หรือมีแรงงานจำนวนมาก ซึ่งมีผลทำให้ด้านทุนการผลิตต่ำ ดังนั้น การเน้นทำเลที่มีปัจจัยการผลิตด้านทุนต่ำ ทำให้ผู้บริหารธุรกิจข้ามชาติที่ใช้กลยุทธ์นี้จะต้องไปทำงานในประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งมีสภาพการทำงานและรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างและค่อนข้างยากลำบากกว่าในประเทศที่เป็นสำนักงานใหญ่ หรือบริษัทแม่ การจูงใจให้ผู้บริหารไปทำงานในประเทศเข้าบ้านที่กำลังพัฒนาจึงต้องการค่าตอบแทนที่สูงกว่า

กลยุทธ์ที่สำคัญอีกแนวหนึ่งของธุรกิจข้ามชาติ คือ การพัฒนาตลาดใหม่ที่เป็นแหล่งกระจายสินค้าของตน ตลาดใหม่ (New Market) ที่สำคัญของการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน ได้แก่ จีน ยุโรปตะวันออก ลาตินอเมริกา และแอฟริกา ซึ่งตลาดใหม่เหล่านี้มีความต้องการในสินค้าจำนวนมาก โดยเฉพาะสินค้าประเภท สินค้าอุปโภคบริโภคที่หุ้นหราฟุ่มเฟือย การเข้าไปพัฒนาตลาดใหม่ของผู้บริหารในบริษัทข้ามชาติจึงมีลักษณะ สภาพแวดล้อมการทำงานและการดำรงชีวิตคล้ายกับกลยุทธ์ที่มุ่งแรงงานทำเลที่มีปัจจัยการผลิตที่มีด้านทุนที่ต่ำดังกล่าวแล้วข้างต้น

7. การกำหนดค่าตอบแทนสำหรับงานที่มีลักษณะไม่แน่นอน หรืองานที่ลักษณะตารางเวลาอีกด้วย ในปัจจุบันความซับซ้อนของการประกอบอาชีพ ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทำให้ความต้องการในการทำงานมีลักษณะหลากหลาย แนวโน้มที่สำคัญคือ การเพิ่มขึ้นอย่างมากของงานที่มีลักษณะเป็นงานไม่แน่นอน (Contingent Work Force) งานที่มีตารางทำงานยืดหยุ่น (Flexible Work Schedules) ซึ่งการมีการกำหนดค่าตอบแทนให้กับพนักงานเหล่านี้ต่างจากงานโดยทั่วไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นอกจากทฤษฎีแนวความคิดต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วมีผู้ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทนไว้หลายท่าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารค่าตอบแทนมาเป็นแนวทางในการศึกษาครั้นี้

อรรถพล วงศ์ตระกูล (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในค่าตอบแทนของวิศวกร โยธาในประเทศไทย โดยมุ่งประเด็นการศึกษาถึงความพึงพอใจ และความสำคัญในค่าตอบแทน ปัจจัยที่ศึกษาครั้งนี้ทั้งสิ้น 5 ปัจจัยหลัก 27 ปัจจัยย่อย ผลการวิจัยพบว่า ด้านความพึงพอใจของวิศวกร โยธาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัจจัยที่วิศวกรมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ค่าตอบแทนด้านสวัสดิการตรงตามที่รู้ หรือกฎหมายกำหนด เช่น การประกันสังคม, ค่าตอบแทนการทำงาน, การประกันการว่างงาน และการลาป่วย ในส่วนปัจจัยที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ การกำหนดค่าตอบแทนด้านสวัสดิการ ได้มีการเปิดโอกาสให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ในด้านปัจจัยที่วิศวกรให้ความสำคัญมากที่สุดคือ บริษัทได้มีการเปิดโอกาสให้ได้รับการเรียนรู้ เช่น การฝึกอบรมทักษะในด้านต่างๆ ในส่วนปัจจัยที่มีความสำคัญ 10 อันดับแรก ในแต่ละด้านมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติได้แก่ ด้านอายุ ด้านประสบการณ์การทำงาน ด้านระยะเวลาที่ทำงานในบริษัทปัจจุบัน ด้านตำแหน่ง ด้านประเภทของกิจการ ด้านระดับการศึกษา และด้านอัตราเงินเดือน พบว่าโดยรวมส่วนมากมีทัศนคติในแต่ละกลุ่ม ไม่แตกต่างกันเห็นทดสอบล้องไปพิศทางเดียวกัน ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างด้านตำแหน่งที่มีความเห็นทัศนคติในปัจจัยแตกต่างมากที่สุด

ปิยรัตน์ ศรีประพิณ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลงานของการจัดการค่าตอบแทนตามผลงานในงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 13 กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทรัพยากรบริหาร กระบวนการบริหาร จำนวนประชากรที่รับผิดชอบ และการสนับสนุนของแม่บ้านต่อผลของการจัดการค่าตอบแทนตามผลงานด้านความครอบคลุมบริการและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือผู้แทนคลินิกชุมชนอุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณค่าตอบแทนตามผลงานในปีงบประมาณ 2550 จำนวน 98 คน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลการประเมินความครอบคลุมบริการส่วนมากอยู่ในระดับ C ความพึงพอใจต่อการจัดการค่าตอบแทนตามผลงาน อยู่ในระดับปานกลาง ความเห็นชอบของทรัพยากรบริหารในหน่วยงานอยู่ในระดับปานกลาง ความพร้อมของกระบวนการบริหารในหน่วยงานอยู่ในระดับน้อยและการสนับสนุนของแม่บ้านอยู่ในระดับมาก และพบว่า

ปัจจัยค้านทรัพยากรบริหาร กระบวนการบริหาร จำนวนประชากรที่รับผิดชอบ และการสนับสนุน ของเมืองขึ้นไม่มีความสัมพันธ์กับความครอบคลุมบริการงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค แต่ ทรัพยากรบริหาร และกระบวนการบริหารมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ผู้บริหารของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ควรนำผลการศึกษา ไปใช้ในการพิจารณากำหนดนโยบาย กระบวนการทำงาน การใช้วิธีการกระตุ้นบริการ่ายค่าตอบแทนตามผลงานในงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ในกลุ่มคลินิกชุมชนอุ่น ทั้งนี้ เพื่อผลสัมฤทธิ์ในงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคต่อไป

ปริญญา เกษมเดช (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการบริหารค่าตอบแทน เชิงกลยุทธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ของผู้บริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยกลุ่มประชากรที่เลือกทำการวิจัยได้แก่ผู้บริหารทรัพยากรมนุษย์ ในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด ตำบลป่าลวงแดง อำเภอป่าลวงแดง จังหวัดยะลา โดย ผลการวิจัย พบว่า ระดับสภาพปฏิบัติ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้บริหารทรัพยากรมนุษย์ มีการบริหารค่าตอบแทนเชิงกลยุทธ์ในด้านนโยบายการบริหารค่าตอบแทนในองค์การ ด้าน การประเมินค่างาน และการจัดระดับงานเพื่อจ่ายค่าจ้างเงินเดือน ด้านการสำรวจค่าจ้างเงินเดือน และการจัดทำโครงสร้างค่าจ้างเงินเดือน ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง

เจษฎา นกน้อย (2551: บทคัดย่อ) การจ่ายค่าตอบแทนมีความสำคัญยิ่งในฐานะเป็นหน้าที่หลักของการหนึ่งของหน่วยงานบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ทั้งนี้เพื่อการจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสมและสามารถแข่งขันกับองค์การอื่น ได้จะทำให้องค์การสามารถดึงดูด พนักงานที่มีความรู้ความสามารถสูงเข้ามาปฏิบัติงานในองค์การ ขณะเดียวกันสามารถรักษา พนักงานที่มีความสามารถให้คงอยู่กับองค์การต่อไป ซึ่งรูปแบบหนึ่งของการจ่ายค่าตอบแทนที่ ได้รับความนิยมในปัจจุบัน คือ การจ่ายค่าตอบแทนโดยอิงสมรรถนะ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยที่สามารถใช้กำหนดความสำเร็จในการทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิผล

ประทีป ปลื้มมีชัย (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงที่มีต่อค่าตอบแทนของการไฟฟ้านครหลวง เทวดาเลียบ โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษา ระดับความพึงพอใจของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงที่มีต่อค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินของ การไฟฟ้านครหลวง เทวดาเลียบ และเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงที่มีต่อค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินของ การไฟฟ้านครหลวง เทวดาเลียบ จำนวน 269 คน ผลการวิจัยพบว่าพนักงานการไฟฟ้านครหลวง เทวดาเลียบมีความพึงพอใจต่อค่าตอบแทนทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจตามปัจจัยต่างๆ คือ ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

แต่ก่อต่างกันตามรายได้ต่อเดือนและตำแหน่งงาน ความพึงพอใจต่อค่าตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน แต่ก่อต่างกันตามอายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา อายุงาน และตำแหน่งงาน

น้ำอ้อม เวชภานา (2550: บพคดยอ) ได้ศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการของครูในโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการของครูในโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 กับภูมิหลังของครูด้านระดับการศึกษา และระยะเวลาการทำงานเป็นครูโรงเรียนเอกชน 3) เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะของครู และผู้บริหารเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการของครูในโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการของครูในโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ (1) ด้านเงินเดือน (2) ด้านสวัสดิการ (3) ด้านค่าตอบแทน ผลการวิเคราะห์รายด้านพบว่า (1) ความพึงพอใจเกี่ยวกับเงินเดือน ครูมีความพอใจภาพรวมในระดับปานกลาง ส่วนความพึงพอใจระดับน้อย คือ โรงเรียนมีการงดเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ครูเนื่องจากได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจ (2) ความพึงพอใจเกี่ยวกับค่าตอบแทน ครูมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับปานกลาง ส่วนความพึงพอใจระดับน้อย คือ โรงเรียนจัดค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานนอกเหนือจากงานปกติ เช่น ค่าล่วงเวลา ในวันทำงาน และวันหยุด (3) ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ ครูมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์รายด้านพบว่า ครูมีความพึงพอใจ สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านการอำนวยความสะดวก สะดวก สวัสดิการด้านสังคม และสวัสดิการนันทนาการ และด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสวัสดิการด้านเศรษฐกิจ ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

สโตร์ ปุณปักน (2550: บพคดยอ) ได้ศึกษาระบบค่าตอบแทนในธุรกิจไทย โดยการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลผลกระทบของการออกแบบระบบค่าตอบแทนในธุรกิจไทยที่มีต่อผลลัพธ์ระดับบุคคล และความพึงพอใจในค่าตอบแทน ตลอดจนศึกษาผลกระทบของความพึงพอใจในค่าตอบแทนที่มีต่อผลลัพธ์ระดับบุคคล ผลการศึกษาพบว่า การออกแบบระบบค่าตอบแทนที่คำนึงถึงความเสมอภาคภายใน ความเสมอภาคภายนอก และความเสมอภาคระหว่างบุคคลมีผลลัพธ์ระดับบุคคล (ความพึงพอใจในงาน ผลการปฏิบัติงาน การขาดงาน และการออกจากการงาน) และความพึงพอใจในค่าตอบแทน นอกจากนี้ความพึงพอใจในค่าตอบแทนยังส่งผลต่อความพึงพอใจในงาน ผลการปฏิบัติงาน และการออกจากการงานอีกด้วย โดยความเสมอภาคภายใน

ความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจในค่าตอบแทน ความพึงพอใจในงาน และผลการปฏิบัติงาน ในขณะที่ความเสมอภาคภัยนอกมีความสัมพันธ์ในทางลบกับการขาดงานและการออกงาน ดังนั้นหากองค์การต้องการเพิ่มความพึงพอใจในค่าตอบแทน ความพึงพอใจในงาน และผลการปฏิบัติงานของพนักงาน องค์การควรให้ความสำคัญกับการออกแบบระบบค่าตอบแทนที่คำนึงถึงความเสมอภาคภัยในปัจจุบัน ในทางกลับกันหากองค์การต้องการลดอัตราการขาดงาน และการออกงาน องค์การก็ควรให้ความสำคัญกับความเสมอภาคภัยนอก

นักษาเดาสมบัติ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของพนักงานโรงพยาบาลในเขตจังหวัดนครปฐมที่มีผลต่อค่าตอบแทน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทัศนคติของพนักงานโรงพยาบาลในเขตจังหวัดนครปฐมที่มีต่อค่าตอบแทน (2) เปรียบเทียบทัศนคติของพนักงานโรงพยาบาลในเขตจังหวัดนครปฐมที่มีต่อค่าตอบแทนจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล (3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการจ่ายค่าตอบแทนให้กับพนักงานโรงพยาบาลในเขตจังหวัดนครปฐม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า (1) พนักงานมีทัศนคติต่อค่าตอบแทนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลางและในส่วนกฎหมายที่เกี่ยวกับค่าจ้างขั้นต่ำอยู่ในระดับน้อย (2) คุณลักษณะส่วนบุคคลของพนักงาน ในเรื่องเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีทัศนคติที่มีต่อค่าตอบแทนโดยรวม แตกต่างกัน ส่วน อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการทำงานในองค์กร และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อค่าตอบแทนโดยรวม ไม่แตกต่างกัน (3) ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงาน โดยจะสามารถตอบสนองความต้องการของพนักงาน และควรให้ความสำคัญกับการอธิบาย สื่อสารและทำความเข้าใจกับพนักงานเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่ม และสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ที่ได้จากการออกแบบสอบถาม (Questionnaire) และแหล่งข้อมูลที่บุคคลภายนอก (Secondary Data) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลลัพธ์ การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยประชากรและตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ พนักงานของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐมทั้งหมด 235 คน

1.2 ขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ในการหาขนาดของตัวอย่างนั้นใช้วิธีการคำนวณโดยที่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ Krejcie และ Morgan (Krejecie and Morgan, 1970: 608) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 หรือระดับนัยสำคัญ 0.05 มีสูตรในการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของสิ่งตัวอย่าง (Sample Size)

N = ขนาดของประชากร (Population)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิด (error)

หมายเหตุ กำหนดค่า e = 5% (0.05)

จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของเกรจซ์ และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 หรือระดับนัยสำคัญ 0.05 ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนในการศึกษารั้งนี้ มีจำนวนเท่ากับ 135 คน จากประชากรทั้งหมด 235 คน

ตารางที่ 3.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตามสัดส่วนของประชากร

ตำแหน่งงาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ
พนักงานออกแบบ	15	9	6.70
พนักงานฟอก, ข้อมูล, พิมพ์	65	25	18.50
พนักงานตัดเย็บ	35	3	2.20
พนักงานตรวจสอบ / ควบคุมคุณภาพ	20	21	15.60
พนักงานอื่นๆ	100	77	57.00
รวม	235	135	100.00

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

จากคำ丹การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนโดยใช้แบบสอบถามที่ครอบคลุมตามกรอบแนวความคิด

2.1 การสร้างเครื่องมือ

การศึกษาระบบนี้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ทางวิชาการ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่สำคัญที่ใช้ในการวิจัย คือ การใช้แบบสอบถามพนักงานในธุรกิจ เครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 135 คน จากจำนวนทั้ง 235 คน แบบสอบถามได้แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อกำหนดกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของพนักงาน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ กลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประสมค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด และให้คะแนนตาม Likert Scale เมื่อเป็นคำนิยามด้านบวก ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ค่าคะแนน	5
เห็นด้วยมาก	ให้ค่าคะแนน	4
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ค่าคะแนน	3
เห็นด้วยน้อย	ให้ค่าคะแนน	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนน	1

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ กลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องผุ่งหัวและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม

2.2 การตรวจสอบเครื่องมือ มีดังนี้

2.2.1 การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถาม โดยให้ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องและความครอบคลุมของเนื้อหา ความกะทัดรัดชัดเจนของข้อ คำถามกับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.84

2.2.2 การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha coefficient Method) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับพนักงานที่ทำงานใน อุตสาหกรรมเครื่องผุ่งหัวและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ ได้มาหาค่าความเชื่อถือได้โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลfa ของคอนบาร์ช โดยได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 ซึ่งสามารถใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้คำ เนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้ศึกษาได้ทำหนังสือ และขอความร่วมมือผ่านฝ่ายบริหารและทรัพยากรมนุษย์ หรือฝ่ายบุคคล โดยทางคณะกรรมการ โทรศัพท์ และอีเมล์เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจก แบบสอบถามไปยังพนักงานภายในองค์การ

3.2 ผู้ศึกษาติดตามผลการตอบแบบสอบถามผ่านฝ่ายบริหารและทรัพยากรมนุษย์ หรือ ฝ่ายบุคคล โดยทางโทรศัพท์ และอีเมล์ เพื่อขออนุญาตรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนค้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่างไปตรวจสอบความถูกต้อง ตรวจให้คะแนน และลงรหัส จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ค่าทางสถิติ โดยวิธีความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์และเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลงเป็นระดับความคิดเห็น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้

เกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Best, 1981: 236 ข้างล่างในภาษา พงศ์ปริพัตร, 2542: 44) ดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

■ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

■ เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-Test (Independent Sample)

■ เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้ F-Test (One-way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้ดำเนินการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ โดยวิธีของ Scheffe's method

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน โดยการจัดหมวดหมู่ตามเนื้อหา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลที่มีต่อปัจจัยที่มีผลกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม
ผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของพนักงานในกลุ่มตัวอย่าง ได้ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส จำนวนปีที่ทำงานอยู่ในองค์กร ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับรายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน ขนาดขององค์กร ลักษณะขององค์กร ความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนของกิจการ ประสิทธิภาพในการบริหารงานของกิจการ รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ความถี่และร้อยละของข้อมูลสัมภพและส่วนบุคคลของพนักงานในกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 135)	ร้อยละ (100.00)
เพศ		
หญิง	81	60
ชาย	54	40
อายุ		
20 – 30 ปี	38	28.10
31 – 40 ปี	60	44.40
41 – 50 ปี	26	19.30
50 ปี ขึ้นไป	11	8.10
สถานะภาพการสมรส		
โสด	60	44.40
สมรส	65	48.10
อย่ารัก	7	5.20
ม่าย	3	2.20
จำนวนปีที่ทำงานอยู่ในองค์กร		
น้อยกว่า 1 ปี	7	5.20
1 – 2 ปี	9	6.70
2 – 4 ปี	15	11.10
4 – 6 ปี	13	9.60
6 – 8 ปี	13	9.60
มากกว่า 8 ปี	78	57.80
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	98	72.60
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	37	27.40

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 135)	ร้อยละ (100.00)
ระดับรายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,000 บาท	62	45.90
10,1001 – 20,000 บาท	57	42.20
20,001 – 30,000 บาท	12	8.90
มากกว่า 30,000 บาท	4	3.00
ตำแหน่งงาน		
พนักงานอุตสาหกรรม	9	6.70
พนักงานฟอก, ซ้อม, พิมพ์	25	18.50
พนักงานตัดเย็บ	3	2.20
พนักงานตรวจสอบ / ควบคุมคุณภาพ	21	15.60
อื่นๆ	77	57.00
ขนาดขององค์กร		
น้อยกว่า 50 คน	18	13.30
50 – 100 คน	9	6.70
101 – 200 คน	46	34.10
มากกว่า 200 คน	62	45.90
ลักษณะขององค์กร		
ลงทุนโดยคนไทย 100 เปอร์เซ็นต์	98	72.60
ลงทุนโดยชาวต่างชาติ 100 เปอร์เซ็นต์	4	3.00
เป็นบริษัทร่วมทุนชาวไทยและชาวต่างชาติ	28	20.70
เป็นบริษัทร่วมทุนชาวต่างชาติ	5	3.70

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 135)	ร้อยละ (100.00)
ความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทน		
ของกิจการ		
ดีมากที่สุด	6	4.40
ดีมาก	45	33.30
ปานกลาง	72	53.30
น้อย	9	6.70
น้อยที่สุด	3	2.20
ประสิทธิภาพในการบริหารงานของกิจการ		
ดีมากที่สุด	4	3.00
ดีมาก	47	34.80
ปานกลาง	74	54.80
น้อย	10	7.40

จากตารางที่ 4.1 เพศ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 135 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และเป็นเพศชาย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 40

อายุ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างมีอายุ 31 – 40 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมา มีอายุ 20 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.10 และมีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.10

สถานภาพสมรส ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรส มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมา มีสถานภาพโสด ร้อยละ 44.40 และมีสถานภาพม่าย มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.20

จำนวนปีที่ทำงานในองค์กร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานนานนานมากกว่า 8 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.80 รองลงมา ปฏิบัติงานนานนาน 2-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.10 และปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.20

ระดับการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มี การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี เป็นจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 72.60 และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า เป็นจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40

ระดับรายได้ต่อเดือน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.90 รองลงมาเป็นรายได้ต่ำกว่า 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 42.20 และมีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาท เป็น จำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.00

ตำแหน่งงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมาก ที่สุด อยู่ในระดับตำแหน่งงานอื่นๆ เป็นจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมาอยู่ในระดับ ตำแหน่งงาน พนักงานฟอก, ข้อม, พิมพ์ เป็นจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 โดยมีพนักงานใน กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งงาน พนักงานตัดเย็บ มีจำนวนน้อยที่สุด เป็นจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20

ขนาดขององค์กร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก ที่สุด ทำงานในองค์กรที่มีขนาดองค์กรมากกว่า 200 คน เป็นจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 45.90 รองลงมาทำงานในองค์กรที่มีขนาดองค์กร 101 – 200 คน เป็นจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 34.10 โดยพนักงานในกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์กรที่มีขนาดองค์กร 50 – 100 คน มีจำนวนน้อยที่สุด เป็นจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 6.70

ลักษณะขององค์กร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก ที่สุดทำงานในองค์กรที่ลงทุนโดยคนไทย 100 เบอร์เซ็นต์ เป็นจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 72.60 รองลงมาทำงานในองค์กรที่ร่วมทุนชาวไทยและชาวต่างชาติ เป็นจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 20.70 โดยพนักงานในกลุ่มตัวอย่างทำงานในองค์กรที่ร่วมทุนชาวต่างชาติ 100 เบอร์เซ็นต์ มีจำนวน น้อยที่สุด เป็นจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00

ความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุด ทำงานในองค์กรที่มีความสามารถในการบริหาร และการจ่ายค่าตอบแทนในระดับปานกลาง เป็นจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 53.30 รองลงมา ทำงานในองค์กรที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนในระดับต่ำมาก เป็นจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 โดยพนักงานในกลุ่มตัวอย่างทำงานในองค์กรที่มีความสามารถในการ บริหารและการจ่ายค่าตอบแทนในระดับน้อยที่สุด เบอร์เซ็นต์ มีจำนวนน้อยที่สุด เป็นจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20

ประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุด ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรอยู่ในระดับปานกลาง เป็นจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 54.80 รองลงมาทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานอยู่ในระดับดีมาก เป็นจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 โดยพนักงานในกลุ่มตัวอย่างทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานอยู่ในระดับดีมากที่สุด เป็นจำนวนน้อยที่สุด เป็นจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วยการบริหารค่าตอบแทนด้านการมีสมดุลภายใน ด้านการแข่งขันกับภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และด้านการบริหารงาน รายละเอียดดังตารางที่ 4.2 – 4.16

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลของระดับความคิดเห็นของพนักงานในธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน โดยรวมและจำแนกเป็นรายค่าน

การบริหารค่าตอบแทน	ระดับความคิดเห็น		
	X	S.D.	แปลผล
ด้านการมีความสมดุลภายใน	2.97	0.76	ปานกลาง
ด้านการแข่งขันกับภายนอก	3.11	0.68	ปานกลาง
ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน	3.16	0.82	ปานกลาง
ด้านการบริหารงาน	3.12	0.78	ปานกลาง
รวม	3.09	0.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) โดยระดับความคิดเห็นของพนักงาน ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.16$) ส่วนด้านการมีความสมดุลภายใน อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.97$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลของระดับความคิดเห็นของพนักงานในธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการมีความสมดุลภายใน

ด้านการมีความสมดุลภายใน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านคิดว่าบริษัทได้กำหนดค่าตอบแทนตามหน้าที่ ความรับผิดชอบของพนักงานอย่างเหมาะสม	2.99	0.80	ปานกลาง
2. ท่านคิดว่าเงินเดือนและผลตอบแทนที่ท่านได้รับ ^{มีความเหมาะสมกับงานที่ทำในปัจจุบัน}	2.87	0.86	ปานกลาง
3. ท่านคิดว่าการได้รับค่าตอบแทนเท่าเทียมกับ พนักงานคนอื่นที่ทำงานลักษณะคล้ายคลึงกันเป็น ^{สิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม}	3.05	0.98	ปานกลาง
4. ท่านคิดว่าบริษัทจ่ายค่าตอบแทนโดยคำนึงถึง ^{หลักความยุติธรรม}	2.87	0.92	ปานกลาง
5. บริษัทได้จัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับพนักงานใน ^{ระดับเดียวกันเท่าเทียมกันตามที่กฎหมายกำหนด}	3.07	1.06	ปานกลาง
รวม	2.97	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการมีความสมดุลภายใน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) โดยระดับความคิดเห็นของพนักงาน เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับพนักงานในระดับเดียวกันเท่าเทียมกันตามที่กฎหมายกำหนด อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.07$) ส่วนการจ่ายค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงหลักความยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.87$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลของระดับความคิดเห็นของพนักงานในธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องง่างหั่มและสีงทองในจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการแข่งขันกับภายนอก

การแข่งขันกับภายนอก	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. เมื่อเทียบกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันแล้ว เงินเดือนและผลตอบแทนที่ทำงานได้รับอยู่นิความเหมาะสมกับภาระงานและความรับผิดชอบที่ทำงานทำอยู่	2.90	0.92	ปานกลาง
7. เมื่อเทียบกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันแล้วบริษัทนี้สวัสดิการที่ดีเพียงพอและเป็นที่น่าพอใจ	2.93	1.00	ปานกลาง
8. ค่าตอบแทนพิเศษที่บริษัทจ่ายให้กับทำงานมีความเหมาะสมยุติธรรมกับงาน และภารกิจที่ทำงานทำนองหนึ่งจากงานประจำ	2.93	1.06	ปานกลาง
9. การดำเนินงานด้านการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานระบบคุณภาพ	3.38	0.73	ปานกลาง
10. การดำเนินงานด้านการตลาด และผลการดำเนินงานด้านธุรกิจสามารถแข่งขันกับบริษัทอื่นได้ดี สร้างความเชื่อมั่นในกับพนักงานได้	3.41	0.68	ปานกลาง
รวม	3.11	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงาน ต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการแข่งขันกับภายนอก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) โดยระดับความคิดเห็นของพนักงาน เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการตลาด และผลการดำเนินงานด้านธุรกิจสามารถแข่งขันกับบริษัทอื่นได้ดี สร้างความเชื่อมั่นในกับพนักงานได้ อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.41$) ส่วนเมื่อเทียบกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันแล้ว เงินเดือนและผลตอบแทนที่ทำงานได้รับอยู่นิความเหมาะสมกับภาระงานและความรับผิดชอบที่ทำงานทำอยู่ อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.90$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลของระดับความคิดเห็นของพนักงานในธุรกิจ
อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อ
กลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน

การให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
11. บริษัทมีระบบบริหารผลตอบแทน เพื่อส่งเสริมให้พนักงานใช้ความสามารถและศักยภาพอย่างเต็มที่และเป็นธรรม	3.01	0.97	ปานกลาง
12. ระบบการสร้างเสริมแรงจูงใจในการทำงาน มีส่วนช่วยส่งเสริมให้พนักงานมีความรับผิดชอบสูง ทุ่มเทการทำงานมากขึ้น	3.07	0.99	ปานกลาง
13. การจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมาย หรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดมีส่วนช่วยให้พนักงานทุ่มเทการทำงานมากขึ้น	3.38	1.03	ปานกลาง
14. การจ่ายเงินรางวัลประจำปีตามผลการปฏิบัติของพนักงานแต่ละคน ตามผลการปฏิบัติงานและความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานที่ทำนงปฏิบัติงานอยู่เป็นกำลังใจสำคัญให้พนักงานทุ่มเทในการทำงานมากขึ้น	3.30	1.20	ปานกลาง
15. ท่านคิดว่าบริษัทจ่ายค่าตอบแทนคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพมากกว่าประสบการณ์การทำงาน เน้นความถูกต้องมากน้อยเพียงใด	3.05	0.92	ปานกลาง
รวม	3.16	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวม พบร่วม พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) โดยระดับความคิดเห็นของพนักงาน เทียบกับการจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมาย หรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดมีส่วนช่วยให้พนักงานทุ่มเทการทำงานมากขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.38$) ส่วนบริษัทมีระบบบริหารผลตอบแทน เพื่อส่งเสริมให้พนักงานใช้ความสามารถและศักยภาพอย่างเต็มที่และเป็นธรรม อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.01$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลของระดับความคิดเห็นของพนักงานในธุรกิจ
อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อ
กลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการบริหารงาน

การบริหารงาน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
16. บริษัทมีการสื่อสารให้พนักงานทราบถึงหลักเกณฑ์ การจ่ายค่าตอบแทนที่ชัดเจน โดยพนักงานเข้าใจและยอมรับได้	3.04	0.99	ปานกลาง
17. บริษัทมีนโยบายบริหารค่าตอบแทนให้กับพนักงาน โดยยึดหลักความเป็นธรรม โดยพิจารณาจากผลงานและคุณภาพของการทำงาน	3.01	0.89	ปานกลาง
18. นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงาน ที่ทำเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมมากกว่าการจ่ายค่าตอบแทนตามระบบอาชญา	3.13	0.97	ปานกลาง
19. ท่านรับทราบการซึ่งแจ้งถึงผลงานของท่าน ทั้งข้อดีและข้อบกพร่อง รวมทั้งได้รับคำแนะนำต่างๆ เพื่อที่ท่านจะได้นำมาปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของท่านให้ดียิ่งขึ้น	3.24	0.93	ปานกลาง
20. นโยบายการบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร ที่เน้นการมีส่วนร่วม มีส่วนในการสนับสนุนให้การดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้	3.20	0.94	ปานกลาง
รวม	3.12	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวม พบร่วม พบร่วม ระดับความคิดเห็นของพนักงานคือปัจจัยที่มีผลต่อกลุ่มบริหารค่าตอบแทน ด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) โดยเกี่ยวกับการรับทราบการซื้อขายผลงานของท่าน ทั้งข้อดีและข้อบกพร่อง รวมทั้งได้รับคำแนะนำต่างๆ เพื่อที่ท่านจะได้นำมาปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของท่าน ให้ดียิ่งขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.24$) ส่วนบริษัทมีนโยบายบริหารค่าตอบแทนให้กับพนักงาน โดยยึดหลักความเป็นธรรม โดยพิจารณาจากผลงานและคุณภาพของการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.01$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลุ่มบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องผู้ช่วยที่มีและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลุ่มบริหารค่าตอบแทน โดยการเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลุ่มบริหารค่าตอบแทน ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ความแตกต่างความแตกต่างใช้สถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบเดียว (ONE WAY ANOVA)

การเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลุ่มบริหารค่าตอบแทน จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนปีที่ทำงาน การศึกษาสูงสุด ระดับรายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน ขนาดขององค์กร ลักษณะขององค์กร ความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนของกิจการ และประดิษฐภาพในการบริหารงานของกิจการ ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน

Test Value = ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน

(น้อยกว่า 2.60) 95% Confidence

การบริหารค่าตอบแทน	Interval of the					
	Mean	Difference		t	Sig.	
df	Difference	Lower	Upper			
ค้านการมีความสมดุลภายใน	134	0.372	0.242	0.502	5.674**	0.000
ค้านการแข่งขันกับภายนอก	134	0.510	0.393	0.626	8.668**	0.000
ค้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน	134	0.561	0.423	0.701	7.991**	0.000
ค้านการบริหารงาน	134	0.523	0.391	0.655	7.810**	0.000
รวม	134	0.491	0.379	0.604	8.660	0.000

**p < 0.01

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวมในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยแยกเป็น

ระดับความคิดเห็นในระดับต่ำในทุกค้าน ได้แก่ ค้านการมีความสมดุลภายใน ค้านการแข่งขันกับภายนอก ค้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และค้านการบริหารงาน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามเพศ

การบริหารค่าตอบแทน	เพศ					
	หญิง		ชาย		t-test	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ค้านการมีความสมดุลภายใน	2.94	0.80	3.02	0.71	0.626	0.532
ค้านการแข่งขันกับภายนอก	3.09	0.73	3.14	0.62	0.379	0.705
ค้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน	3.19	0.75	3.11	0.91	0.541	0.590
ค้านการบริหารงาน	3.08	0.76	3.19	0.80	0.803	0.424
รวม	3.08	0.66	3.12	0.66	0.348	0.728

จากตารางที่ 4.8 ไม่พบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน เมื่อเปรียบเทียบกันโดยจำแนกตามเพศ และพบว่าโดยภาพรวมระดับความคิดเห็น ทั้งเพศหญิงและเพศชาย อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารค่าตอบแทน	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		t-test	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ค้านการมีความสมคุลภายใน	2.94	0.71	3.05	0.89	0.770	0.443
ค้านการแข่งขันกับภายนอก	3.09	0.61	3.16	0.85	0.475	0.637
ค้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน	3.10	0.81	3.32	0.82	1.381	0.169
ค้านการบริหารงาน	3.08	0.74	3.23	0.88	0.955	0.342
รวม	3.05	0.60	3.19	0.79	1.073	0.285

จากตารางที่ 4.9 ไม่พบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของ พนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน เมื่อเปรียบเทียบกัน โดยจำแนกตามระดับ การศึกษา และพบว่าโดยภาพรวมระดับความคิดเห็นของพนักงานที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และพนักงานที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน จำแนกตามอายุ

การบริหารค่าตอบแทน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ค้านการมีความสมคุลภายใน	ระหว่างกลุ่ม	1.443	3	0.481	0.827	0.481
	ภายในกลุ่ม	76.250	131	0.582		
	รวม	77.693	134			
ค้านการแข่งขันกับภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	0.564	3	0.188	0.397	0.755
	ภายในกลุ่ม	61.973	131	0.473		
	รวม	62.537	134			
ค้านการให้พนักงานทุ่มเททำงาน	ระหว่างกลุ่ม	4.656	3	1.552	2.401	0.71
	ภายในกลุ่ม	84.664	131	0.646		
	รวม	89.320	134			

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

การบริหารค่าตอบแทน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ค่านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	3.420	3	1.140	1.922	0.129
	ภายในกลุ่ม	77.698	131	0.593		
	รวม	81.119	134			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.105	3	0.702	1.636	0.184
	ภายในกลุ่ม	56.163	131	0.429		
	รวม	58.268	134			

จากตารางที่ 4.10 ไม่พบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน โดยภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกันโดยจำแนกตามกลุ่มอาชุ

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน
จำแนกตามสถานภาพการสมรส

การบริหารค่าตอบแทน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ค่านการมีความสมดุลภายใน	ระหว่างกลุ่ม	1.136	3	0.397	0.648	0.585
	ภายในกลุ่ม	76.557	131	0.584		
	รวม	77.693	134			
ค่านการแข่งขันกับภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	0.355	3	0.118	0.250	0.862
	ภายในกลุ่ม	62.182	131	0.475		
	รวม	62.537	134			
ค่านการให้พนักงานทุ่มเท การทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.578	3	0.859	1.298	0.278
	ภายในกลุ่ม	86.741	131	0.662		
	รวม	89.320	134			
ค่านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.096	3	0.365	0.598	0.617
	ภายในกลุ่ม	80.023	131	0.611		
	รวม	81.119	134			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.889	3	0.296	0.677	0.568
	ภายในกลุ่ม	57.379	131	0.438		
	รวม	58.268	134			

จากตารางที่ 4.11 ไม่พบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนโดยภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกันโดยจำแนกตามสถานภาพการสมรส

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน
จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงาน

การบริหารค่าตอบแทน	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ค้านการมีความสุน眷ภัยใน	ระหว่างกลุ่ม ภายนอก	6.236	5	1.247	2.251	0.053
	ภายในกลุ่ม	71.458	129	0.554		
	รวม	77.693	134			
ค้านการแท่งขันกับภายนอก	ระหว่างกลุ่ม ภายนอก	3.093	5	0.619	1.342	0.251
	ภายในกลุ่ม	59.445	129	0.461		
	รวม	62.537	134			
ค้านการให้พนักงานทุ่มเท การทำงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายนอก	4.884	5	0.977	1.492	0.197
	ภายในกลุ่ม	84.435	129	0.655		
	รวม	89.320	134			
ค้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายนอก	5.216	5	1.043	1.773	0.123
	ภายในกลุ่ม	75.903	129	0.588		
	รวม	81.119	134			
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายนอก	3.468	5	0.694	1.663	0.156
	ภายในกลุ่ม	54.799	129	0.425		
	รวม	58.268	134			

จากตารางที่ 4.12 ไม่พบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนโดยภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกันโดยจำแนกตามระยะเวลาที่ทำงาน

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน
จำแนกตามระดับรายได้

การบริหารค่าตอบแทน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ค้านการมีความสมดุลภายใน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	0.478	3	0.159	0.270	0.847
	ภายในกลุ่ม	77.215	131	0.589		
	รวม	77.693	134			
ค้านการแข่งขันกับภายนอก	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	0.807	3	0.269	0.571	0.635
	ภายในกลุ่ม	61.731	131	0.471		
	รวม	62.537	134	0.159		
ค้านการให้พนักงานทุ่มเท การทำงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.029	3	0.343	0.509	0.677
	ภายในกลุ่ม	88.290	131	0.674		
	รวม	89.320	134			
ค้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.865	3	0.622	1.027	0.383
	ภายในกลุ่ม	79.254	131	0.605		
	รวม	81.119	134			
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	0.787	3	0.262	0.598	0.618
	ภายในกลุ่ม	57.481	131	0.439		
	รวม	58.268	134			

จากตารางที่ 4.13 ไม่พบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของ พนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน โดยภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกันโดย จำแนกตามระดับรายได้

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน
จำแนกตามตำแหน่งงาน

การบริหารค่าตอบแทน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ค้านการมีความสมดุลภายใน	ระหว่างกลุ่ม	3.037	4	0.759	1.322	0.265
	ภายในกลุ่ม	74.656	130	0.574		
	รวม	77.693	134			
ค้านการแข่งขันกับภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	1.444	4	0.361	0.768	0.548
	ภายในกลุ่ม	61.094	130	0.470		
	รวม	62.537	134			
ค้านการให้พนักงานทุ่มเท ¹ การทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.457	4	0.364	0.539	0.708
	ภายในกลุ่ม	87.863	130	0.676		
	รวม	89.320	134			
ค้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.821	4	0.455	0.746	0.562
	ภายในกลุ่ม	79.298	130	0.610		
	รวม	81.119	134			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.411	4	0.353	0.807	0.523
	ภายในกลุ่ม	56.857	130	0.437		
	รวม	58.268	134			

จากตารางที่ 4.14 ไม่พบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของ พนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน โดยภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกันโดย จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน
จำแนกตามขนาดขององค์กร

การบริหารค่าตอบแทน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ด้านการมีความสมดุลภายใน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	4.462	3	1.487	2.661	0.051
	รวม	73.231	131	0.559		
		77.693	134			
ด้านการแข่งขันกับภายนอก	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.464	3	0.488	1.047	0.374
	รวม	61.074	131	0.466		
		62.537	134			
ด้านการให้พนักงานทุ่มเท การทำงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	3.540	3	1.180	1.802	0.150
	รวม	85.780	131	0.655		
		89.320	134			
ด้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.427	3	0.476	0.782	0.506
	รวม	79.692	131	0.608		
		81.119	134			
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2.150	3	0.717	1.673	0.176
	รวม	56.118	131	0.428		
		58.268	134			

จากตารางที่ 4.15 ไม่พบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของ พนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน โดยภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกันโดย จำแนกตามขนาดขององค์กร

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน
จำแนกตามลักษณะขององค์การ

การบริหารค่าตอบแทน	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ค้านการมีความสมดุลภายใน	ระหว่างกลุ่ม	6.975	3	2.325	4.307**	0.006
	ภายในกลุ่ม	70.718	131	0.540		
	รวม	77.693	134			
ค้านการแข่งขันกับภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	2.611	3	0.870	1.903	0.132
	ภายในกลุ่ม	59.926	131	0.457		
	รวม	62.537	134			
ค้านการให้พนักงานทุ่มเท ¹ การทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	3.709	3	1.236	1.892	0.134
	ภายในกลุ่ม	85.611	131	0.654		
	รวม	89.320	134			
ค้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	5.730	3	1.910	3.319*	0.022
	ภายในกลุ่ม	75.388	131	0.575		
	รวม	81.119	134			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4.397	3	1.466	3.564*	0.016
	ภายในกลุ่ม	53.871	131	0.411		
	รวม	58.268	134			

*p < 0.05, **p < 0.01

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน กรณีค้านการมีความสมดุลภายใน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 4.307$) เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามลักษณะขององค์การ และกรณีค้านการบริหารงานและภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 3.319$ และ $F = 3.564$ ตามลำดับ)

เพื่อให้ทราบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อ กลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนว่า อยู่ใดต่างกันจึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe's method ดังปรากฏในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวม จำแนกตามลักษณะขององค์กร

ลักษณะขององค์กร	ลงทะเบียนโดย คนไทย	ลงทะเบียนโดย ชาวต่างชาติ	บริษัทร่วมทุน		บริษัท ร่วมทุน ชาวต่างชาติ
	100%	100%	ระหว่าง ชาวไทยและ ชาวต่างชาติ		
$\bar{X}$	3.07	2.16	3.25	3.28	
ลงทะเบียนโดยคนไทย 100%	3.07	-	-	-	-
ลงทะเบียนโดยชาวต่างชาติ 100%	2.16	-	-	-1.09*	-
บริษัทร่วมทุนระหว่างชาวไทย และชาวต่างชาติ	3.25	-	-	-	-
บริษัทร่วมทุนชาวต่างชาติ	3.28	-	-	-	-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.17 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงาน ที่ทำงานในองค์การที่ลงทะเบียนโดยชาวต่างชาติ 100 เปอร์เซ็นต์ มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวม น้อยกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์กรร่วมทุนระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติ

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการมีความสมดุลภายใน จำแนกตามลักษณะขององค์กร

ลักษณะขององค์กร	ลงทะเบียนโดย คนไทย	ลงทะเบียน โดยชาว ต่างชาติ	บริษัทร่วมทุน		บริษัท ร่วมทุน ชาวต่างชาติ
	100%	100%	ระหว่าง ชาวไทยและ ชาวต่างชาติ		
$\bar{X}$	2.96	1.75	3.14	3.16	
ลงทะเบียนโดยคนไทย 100%	2.96	-	-1.21*	-	-
ลงทะเบียนโดยชาวต่างชาติ 100%	1.75	-	-	-1.39*	-1.41*
บริษัทร่วมทุนระหว่างชาวไทย และชาวต่างชาติ	3.14	-	-	-	-
บริษัทร่วมทุนชาวต่างชาติ	3.16	-	-	-	-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.18 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงาน ที่ทำงานในองค์การที่ลงทุนโดยคนไทย 100 เปอร์เซ็นต์ มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการมีความสมดุลภายใน น้อยกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่ลงทุนโดยชาวต่างชาติ 100 เปอร์เซ็นต์

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่ลงทุนโดยชาวต่างชาติ 100 เปอร์เซ็นต์ มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการมีความสมดุลภายใน น้อยกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์กรร่วมทุนระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติ และองค์กรร่วมทุนชาวต่างชาติ

ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการบริหารงาน จำแนกตามลักษณะขององค์กร

ลักษณะขององค์กร	ลงทุนโดย คนไทย 100%	ลงทุน โดยชาว ต่างชาติ 100%	บริษัทร่วม ทุนระหว่าง ชาวไทยและ ชาวต่างชาติ	บริษัท ร่วมทุน ชาวต่างชาติ	
	$\bar{X}$	3.12	2.00	3.27	3.24
ลงทุนโดยคนไทย 100%	3.12	-	-1.21*	-	-
ลงทุนโดยชาวต่างชาติ 100%	2.00	-	-	-1.27*	-
บริษัทร่วมทุนระหว่างชาวไทย และชาวต่างชาติ	3.27	-	-	-	-
บริษัทร่วมทุนชาวต่างชาติ	3.24	-	-	-	-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.19 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงาน ที่ทำงานในองค์การที่ลงทุนโดยคนไทย 100 เปอร์เซ็นต์ มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการบริหารงาน น้อยกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่ลงทุนโดยชาวต่างชาติ 100 เปอร์เซ็นต์

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่ลงทุนโดยชาวต่างชาติ 100 เปอร์เซ็นต์ มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการบริหารงาน น้อยกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์กรร่วมทุนระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติ

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน
จำแนกตามความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กร

การบริหารค่าตอบแทน	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ด้านการมีความสมดุลภายใน	ระหว่างกลุ่ม	35.107	4	8.777	26.792**	0.000
	ภายในกลุ่ม	42.586	130	0.328		
	รวม	77.693	134			
ด้านการแบ่งขันกับภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	22.914	4	5.728	18.794**	0.000
	ภายในกลุ่ม	39.624	130	0.305		
	รวม	62.537	134			
ด้านการให้พนักงานทุ่มเท ¹ การทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	15.887	4	3.972	7.031**	0.000
	ภายในกลุ่ม	73.432	130	0.565		
	รวม	89.320	134			
ด้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	19.139	4	4.785	10.036**	0.000
	ภายในกลุ่ม	61.979	130	0.477		
	รวม	81.119	134			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	22.427	4	5.607	20.336**	0.000
	ภายในกลุ่ม	35.841	130	0.276		
	รวม	58.268	134			

**p < 0.01

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการมีความสมดุลภายใน ด้านการแบ่งขันกับภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน ด้านการบริหารงาน และ โศยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กร

เพื่อให้ทราบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อ กลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนว่า คู่ต่างกันจึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe's method ดังปรากฏในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวม จำแนกตามความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การ

ความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การ	คี่มาก	คี่มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	คี่มากที่สุด	คี่มาก	ปานกลาง		
$\bar{X}$	3.83	3.51	2.91	2.38	1.90
คี่มากที่สุด	3.83	-	-	0.92*	1.45*
คี่มาก	3.51	-	-	0.60*	1.13*
ปานกลาง	2.91	-	-	-	1.01*
น้อย	2.38	-	-	-	-
น้อยที่สุด	1.90	-	-	-	-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.21 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงาน ที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การคี่มากที่สุด มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวมมากกว่า พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การคี่มาก มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวมมากกว่า พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การปานกลาง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวมมากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการมีความสมดุลภายใน จำแนกตามความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กร

ความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนของกิจการ	คีมา ก ที่สุด	คีมา ก กลาง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	$\bar{X}$	3.93	3.47	2.76	2.07	1.33
คีมา กที่สุด	3.93	-	-	1.17*	1.86*	2.60*
คีมา ก	3.47	-	-	0.71*	1.40*	2.14*
ปานกลาง	2.76	-	-	-	0.69*	1.43*
น้อย	2.07	-	-	-	-	-
น้อยที่สุด	1.33	-	-	-	-	-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.22 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงาน ที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การคีมา กที่สุด มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการมีความสมดุลภายใน มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การคีมา ก มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการมีความสมดุลภายใน มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การปานกลาง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการมีความสามารถใน มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การน้อย และน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการแข่งขันกับภายนอก จำแนกตามความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กร

ความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนของกิจการ		ดีมากที่สุด	ดีมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	$\bar{X}$	3.77	3.53	2.94	2.29	1.93
ดีมากที่สุด	3.77	-	-	0.83*	1.48*	1.84*
ดีมาก	3.53	-	-	0.59*	1.24*	1.60*
ปานกลาง	2.94	-	-	-	0.65*	-
น้อย	2.29	-	-	-	-	-
น้อยที่สุด	1.93	-	-	-	-	-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.23 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงาน ที่ทำงานในองค์กรที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กรดีมากที่สุด มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการแข่งขันกับภายนอก มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์กรที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กรปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

พนักงานที่ทำงานในองค์กรที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กรดีมาก มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการแข่งขันกับภายนอก มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์กรที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กรปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

พนักงานที่ทำงานในองค์กรที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กรปานกลาง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการแข่งขันกับภายนอก มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์กรที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กรน้อย

ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน จำแนกตามความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กร

ความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนของกิจการ	คีมาก ที่สุด	คีมาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	$\bar{X}$	3.80	3.55	2.95	2.73	2.40
คีมากที่สุด	3.80	-	-	-	-	-
คีมาก	3.55	-	-	0.60*	-	-
ปานกลาง	2.95	-	-	-	-	-
น้อย	2.73	-	-	-	-	-
น้อยที่สุด	2.40	-	-	-	-	-

* $p < 0.05$

ตารางที่ 4.25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการบริหารงาน จำแนกตามความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กร

ความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนของกิจการ	คีมาก ที่สุด	คีมาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	$\bar{X}$	3.83	3.49	2.97	2.44	1.93
คีมากที่สุด	3.83	-	-	-	1.39*	1.90*
คีมาก	3.49	-	-	0.52*	1.05*	1.56*
ปานกลาง	2.97	-	-	-	-	-
น้อย	2.44	-	-	-	-	-
น้อยที่สุด	1.93	-	-	-	-	-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.25 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การคีมากที่สุด มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการบริหารงาน มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การน้อย และน้อยที่สุด

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การค่อนข้างมาก มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการบริหารงานมากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนจำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ

การบริหารค่าตอบแทน	แหล่งความแปรปรวน		SS	Df	MS	F	Sig.
	ระหว่างกลุ่ม	ภายในกลุ่ม					
ด้านการมีความสมดุลภายใน	ระหว่างกลุ่ม	19.699	3	6.566	14.833**	0.000	
	ภายในกลุ่ม	57.994	131	0.443			
	รวม	77.693	134				
ด้านการแข่งขันกับภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	22.680	3	7.560	24.848**	0.000	
	ภายในกลุ่ม	39.857	131	0.304			
	รวม	62.537	134				
ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	14.963	3	4.988	8.787**	0.000	
	ภายในกลุ่ม	74.357	131	0.568			
	รวม	89.320	134				
ด้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	14.944	3	4.981	9.861**	0.000	
	ภายในกลุ่ม	66.175	131	0.505			
	รวม	81.119	134				
การบริหารค่าตอบแทนโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	17.618	3	5.873	18.925**	0.000	
	ภายในกลุ่ม	40.650	131	0.310			
	รวม	58.268	134				

**p < 0.01

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน ด้านการมีความสมดุลภายใน ด้านการแข่งขันกับภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน ด้านการบริหารงาน และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ

เพื่อให้ทราบความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนว่า คู่ใดคู่หนึ่งที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe's method ดังปรากฏในตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวม จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ

ประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ	$\bar{X}$	ดีมากที่สุด	ดีมาก	ปานกลาง	น้อย
ดีมากที่สุด	3.45	-	-	-	1.22*
ดีมาก	3.50	-	-	0.57*	1.27*
ปานกลาง	2.93	-	-	-	0.70*
น้อย	2.23	-	-	-	-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.27 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงาน ที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การดีมากที่สุด มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวม มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ น้อย

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การดีมาก มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวม มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การปานกลาง และน้อย

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การปานกลาง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวม มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การน้อย

ตารางที่ 4.28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการมีความสมดุลภายใน จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ

ประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ		คีมากที่สุด	คีมาก	ปานกลาง	น้อย
	$\bar{X}$	3.20	3.42	2.79	2.10
คีมากที่สุด	3.20	-	-	-	-
คีมาก	3.42	-	-	0.63*	1.32*
ปานกลาง	2.79	-	-	-	0.69*
น้อย	2.10	-	-	-	-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.28 เมื่อวิเคราะห์เบรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงาน ที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การคีมาก มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการมีความสมดุลภายใน มากกว่า พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การปานกลาง และน้อย

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การปานกลาง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการมีความสมดุลภายใน มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การน้อย

ตารางที่ 4.29 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการแข่งขันกับภายนอก จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กร

ประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กร	$\bar{X}$	ดีมากที่สุด		ปานกลาง		น้อย
		ดีมาก	ดีมากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	
ดีมากที่สุด	3.30	-	-	-	-	1.26*
ดีมาก	3.56	-	-	0.60*	1.52*	
ปานกลาง	2.96	-	-	-	-	0.92*
น้อย	2.04	-	-	-	-	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.29 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงาน ที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การดีมากที่สุด มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการแข่งขันกับภายนอก มากกว่า พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรน้อย

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การดีมาก มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการแข่งขันกับภายนอก มากกว่า พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การปานกลาง และน้อย

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การปานกลาง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการแข่งขันกับภายนอก มากกว่า พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรน้อย

ตารางที่ 4.30 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ

ประสิทธิภาพในการบริหารงาน		ดีมากที่สุด	ดีมาก	ปานกลาง	น้อย
ขององค์การ	$\bar{X}$	3.85	3.52	2.99	2.48
ดีมากที่สุด	3.85	-	-	-	1.37*
ดีมาก	3.52	-	-	0.53*	1.04*
ปานกลาง	2.99	-	-	-	-
น้อย	2.48	-	-	-	-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.30 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงาน ที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การดีมากที่สุด มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีค่าผลลัพธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงานมากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การน้อย

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การดีมาก มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีค่าผลลัพธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงานมากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การปานกลาง และน้อย

ตารางที่ 4.31 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการบริหารงาน จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การ

ประสิทธิภาพในการบริหารงาน		ดีมากที่สุด	ดีมาก	ปานกลาง	น้อย
ขององค์การ	$\bar{X}$	3.45	3.49	2.98	2.30
ดีมากที่สุด	3.45	-	-	-	-
ดีมาก	3.49	-	-	0.51*	1.19*
ปานกลาง	2.98	-	-	-	0.68*
น้อย	2.30	-	-	-	-

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.31 เมื่อวิเคราะห์เบริบນเทียบค่าเฉลี่ยรายกู้ด้วย Scheffe's method แล้วพบว่า พนักงาน ที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การดีมาก มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการบริหารงาน มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การปานกลาง และน้อย

พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การปานกลาง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีต่อกลยุทธ์บริหารด้านการบริหารงาน มากกว่าพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การน้อย

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ดังนั้น ผลการศึกษาครั้งนี้จะสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ ที่จะมีโอกาสเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานและร่างรักษาให้บุคลากรเหล่านี้ให้อยู่กับองค์การ และยังใช้เป็นสิ่งชูงใจในการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของงานในองค์การ ซึ่งมีแนวทางในการศึกษาวิจัย สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปการศึกษา

1. วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนของอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม เพื่อเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามลักษณะทางประชาราศาสตร์ และเพื่อเสนอแนะแนวทางการใช้กลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม

2. วิธีการดำเนินการศึกษา

ประชากรที่ทำการศึกษา คือ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม จำนวน 135 คน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามประเภท ประมาณค่าลิคิร์ท (Likert Rating Scales) เป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยแยกแบบสอบถามเองและรับแบบสอบถามของนักวิจัยออกเป็น 5 ขั้น คือ มากที่สุด พอๆ กัน น้อยที่สุด และไม่ทราบ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เลือกใช้สถิติประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที-ทดสอบ (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (ONE WAY ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี Scheffe's method

3. ผลการวิจัย

พนักงานในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60 มีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.40 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 48.10 ปฏิบัติงานนานมากกว่า 8 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.80 มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.60 มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 45.90 เป็นพนักงานตำแหน่งอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 57.00 ทำงานในองค์กรที่มีขนาดองค์กรมากกว่า 200 คน คิดเป็นร้อยละ 45.60 ทำงานในองค์กรที่ลงทุนโดยคนไทย 100 เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นร้อยละ 87.40 ทำงานในองค์กรมีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.30 ทำงานในประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.80

ระดับความคิดเห็นของพนักงานในอุตสาหกรรมเครื่องยนต์หุ่นและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม ต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานในอุตสาหกรรมเครื่องยนต์หุ่นและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน ($\bar{X} = 3.16$) ด้านการบริหารงาน ($\bar{X} = 3.12$) ด้านการแข่งขันกับภายนอก ($\bar{X} = 3.11$) และด้านการมีความสมดุลภายใน ($\bar{X} = 2.97$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการมีความสมดุลภายใน พนักงานในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าองค์กร้ม การบริหารค่าตอบแทนด้านความสมดุลภายในอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า บริษัทผู้จัดการจัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับพนักงานในระดับเดียวกันเท่าเทียมกันตามที่กฎหมายกำหนด ค่าตอบแทนเท่าเทียมกับพนักงานคนอื่นที่ทำงานลักษณะคล้ายคลึงกันเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม บริษัทจ่ายค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงหลักความยุติธรรม เงินเดือนและผลตอบแทนที่ได้รับมีความเหมาะสมกับงานที่ทำในปัจจุบัน และบริษัทได้กำหนดค่าตอบแทนตามหน้าที่รับผิดชอบของพนักงานอย่างเหมาะสม

ด้านการแข่งขันกับภายนอก พนักงานในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าองค์กร้ม การบริหารค่าตอบแทนด้านการแข่งขันกับภายนอก อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า การดำเนินการด้านการตลาดและผลการดำเนินงานด้านธุรกิจสามารถแข่งขันกับองค์กรอื่นได้ดี สร้างความเชื่อมั่นให้กับพนักงาน ได้ การดำเนินงานด้านการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานระบบคุณภาพ องค์กรจัดสวัสดิการที่ดีเพียงพอและเป็นที่น่าพอใจ ค่าตอบแทนพิเศษมีความเหมาะสมสมดุลธรรมกับงานและการกิจหนែงานประจำ นอกจากนี้องค์กรยังกำหนดเงินเดือนและผลตอบแทนเหมาะสมตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

การให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน พนักงานในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า องค์การมีการบริหารค่าตอบแทนด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า การจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมายหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดมีส่วนช่วยให้ พนักงานทุ่มเทการทำงานมากขึ้น การจ่ายเงินรางวัลประจำปีตามผลการปฏิบัติงานตามผลการ ปฏิบัติงานเป็นกำลังใจสำคัญให้พนักงานทุ่มเทในการทำงานมากขึ้น ระบบการสร้างเสริมแรงจูงใจ ในการทำงานมีส่วนช่วยส่งเสริมให้พนักงานทุ่มเทการทำงานมากขึ้น องค์การจ่ายค่าตอบแทน คำนึงถึงผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพมากกว่าประสบการณ์การทำงาน และองค์การมีระบบการ บริหารผลตอบแทน เพื่อส่งเสริมให้พนักงานใช้ความสามารถและศักยภาพอย่างเต็มที่และเป็นธรรม

การบริหารงาน พนักงานในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า องค์การมีการบริหาร ค่าตอบแทนด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า องค์การมีการซึ่งแจ้งถึงผลงานของ พนักงาน ทั้งข้อดีและข้อบกพร่อง รวมทั้งให้คำแนะนำต่างๆ เพื่อให้พนักงานนำมารับปรุงปรุงการ ปฏิบัติงานให้ดีขึ้น องค์การเน้นการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้การดำเนินการบรรลุตาม เป้าหมายที่วางไว้ องค์การมีการจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม มากกว่าการจ่ายตามระบบอาวุโส องค์การมีการตีอัตราให้พนักงานทราบถึงหลักเกณฑ์รายจ่าย ค่าตอบแทนที่ชัดเจน โดยพนักงานเข้าใจและยอมรับได้ นอกจากนี้องค์การมีการจ่ายค่าตอบแทน ให้กับพนักงานโดยยึดหลักความเป็นธรรม โดยพิจารณาจากผลงานและคุณภาพของการทำงาน

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่ง ทอในจังหวัดนครปฐมจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์และลักษณะขององค์กร พบว่า พนักงานที่ทำงานในธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัย ที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน โดยรวมในระดับต่ำ อายุมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยแยกเป็นระดับความคิดเห็นในระดับต่ำในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการมีความสมดุลภายใน ด้านการ แบ่งขันกับภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และด้านการบริหารงาน

คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ของพนักงานที่ทำงานในธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและ สิ่งทอในจังหวัดนครปฐม พนักงานเพศชาย และเพศหญิง ทั้งกลุ่มที่มีอายุ 20 – 30 ปี 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี และมากกว่า 50 ปี ไป มีสถานภาพโสด สมรส หย่าร้าง และม่าย ทำงานอยู่งานอุตสาหกรรม องค์การ น้อยกว่า 1 ปี ระหว่าง 1 – 2 ปี ระหว่าง 2 – 4 ปี ระหว่าง 4 – 6 ปี ระหว่าง 6 – 8 ปี และมาก กว่า 8 ปี ทั้งที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีหรือสูงกว่า ทั้งที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาท

นอกจากนี้ ยังมีตำแหน่งเป็นพนักงานอุตสาหกรรม พนักงานฟอก, ข้อม, พิมพ์ พนักงานตัดเย็บ พนักงานตรวจสอบ/ควบคุมคุณภาพ และตำแหน่งอื่นๆ มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนโดยรวมทุกค่าน ไม่แตกต่างกัน

ลักษณะทั่วไปขององค์การ พบว่า พนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีขนาดขององค์การที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนพนักงานที่ทำงานในองค์การที่มีลักษณะองค์การ, องค์การที่มีความสามารถในการบริหารและจ่ายค่าตอบแทนขององค์การ และองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนโดยรวมแตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนที่ต่างกัน จะมีผลต่อระดับความคิดเห็นของพนักงานในธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอที่แตกต่างกัน พบว่า ด้านการมีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนค่อนข้างที่สูง และองค์การมีประสิทธิภาพในการบริหารค่อนข้าง ด้านการแข่งขันกับภายนอกมีผลกับพนักงานที่ทำงานในองค์การมีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนค่อนข้างที่สูง และองค์การมีประสิทธิภาพในการบริหารค่อนข้าง ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงานมีผลกับพนักงานที่ทำงานในองค์การมีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนค่อนข้างที่สูง และองค์การมีประสิทธิภาพในการบริหารค่อนข้าง ด้านการบริหารงานมีผลกับพนักงานที่ทำงานในบริษัทร่วมทุนระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติ และองค์การมีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนค่อนข้างที่สูง และองค์การมีประสิทธิภาพในการบริหารค่อนข้าง

อภิปรายผล

- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่าเนื่องจากพนักงานในกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานของธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อน และมีจุดเด่นในด้านการให้บริการคือกว่าเพศชาย มีความอดทนและเหมาะสมกับงานที่ต้องใช้มือ ทั้งยังเป็นกระแสความนิยมของสังคม สภาพเศรษฐกิจสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้หญิงสามารถทำงานได้มากขึ้น อย่างของพนักงานส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานคือมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีสถานภาพสมรส ทำงานอยู่ในองค์กรมากกว่า 8 ปี และพบว่ามีการศึกษาสำหรับผู้หญิง มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า

10,000 บาท เป็นพนักงานอื่นๆ ทั่วไป เช่น พนักงานประจำสำนักงานและลูกจ้างที่มีฝีมือประณีตช่าง วิศวกร เป็นต้น ทำงานอยู่ในองค์การที่มีพนักงานมากกว่า 200 คน มีลักษณะองค์การเป็นบริษัท ที่ลงทุนโดยคนไทย 100 เปอร์เซ็นต์ องค์การมีความสามารถในการบริหารและจ่ายค่าตอบแทนอยู่ในระดับปานกลาง และมีประสิทธิภาพในการบริหารองค์การอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ คุณภาพรวมสั่งหอบริษัทเป็นคุณภาพรวมที่น่ารายได้มากหากเข้าสู่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็น คุณภาพรวมที่มีการจ้างแรงงานที่สูง และเป็นงานที่ต้องใช้ประสบการณ์ของแรงงานระดับการผลิต ลูกจ้างในระดับการผลิตต่ำในหลาย ๆ ได้รับค่าจ้างเป็นรายวันหรือรายชั่วโมง ลูกจ้างหรือพนักงานประจำสำนักงานและลูกจ้างที่มีฝีมือประณีตช่าง วิศวกร นักวิทยาศาสตร์ จะมีการจ้างงานที่มั่นคง กว่า พนักงานในคุณภาพรวมเครื่องนุ่งห่มและสั่งหอบริษัทเป็นแรงงานที่ต้องใช้ฝีมือและต้องใช้ ประสบการณ์ในการทำงานเป็นอย่างมาก

2. จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพนักงานในคุณภาพรวมเครื่องนุ่งห่ม และสั่งหอบริษัทในจังหวัดนครปฐมที่มีต่อคุณภาพรวมที่ต้องการค่าตอบแทน พนักงานในกลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อค่าตอบแทนโดยรวมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายค้านพบว่า

2.1 การบริหารค้านการแบ่งขันกับภายนอก โดยนายการจ่ายค่าตอบแทนที่คิดต้อง คำนึงถึงการแบ่งขันกับองค์การภายนอก โดยอัตราค่าตอบแทนที่จัดทำขึ้นต้องพิจารณาให้มีความ เท่าเทียมกับอัตราของกิจการอื่นๆ ในคุณภาพรวมเดียวกัน เทคนิคที่ทำให้สามารถกำหนด ค่าตอบแทนแบ่งขันกับกิจการอื่นได้ คือการสำรวจค่าตอบแทน หรือการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลอัตรา จ้างในตลาดแรงงาน แล้วนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำโครงสร้างค่าตอบแทน ซึ่งการกำหนด นโยบายค่าตอบแทนที่สามารถแบ่งขันกับภายนอกได้นั้น เน้นให้ผลตอบแทนสูงกับพนักงานที่ ศักยภาพสูง ซึ่งจะมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานให้สามารถแบ่งขันกับธุรกิจ อื่นได้อีกด้วย จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาของ เจริญ นกน้อย (2551) ที่ศึกษาการ จ่ายค่าตอบแทนโดยอิงสมรรถนะ: ทางเลือกของการบริหารค่าตอบแทนในปัจจุบัน ซึ่งงานวิจัยที่ ผ่านมาพบว่า การจ่ายค่าตอบแทนมีความสำคัญยิ่งในฐานะเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งของ หน่วยงานบริหารทรัพยากรัฐมนตรีในองค์การ ทั้งนี้เพื่อการจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสมและ สามารถแบ่งขันกับองค์การอื่นได้จะทำให้องค์การสามารถดึงดูดพนักงานที่มีความสามารถให้คงอยู่กับ องค์การต่อไป ซึ่งรูปแบบหนึ่งของการจ่ายค่าตอบแทนที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน คือ การจ่าย ค่าตอบแทนโดยอิงสมรรถนะ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยที่สามารถใช้กำหนดความสำเร็จในการ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิผล

เนื่องจากประเทศไทยมีข้อได้เปรียบทางค้านค่าจ้างแรงงาน ค่าจ้างแรงงานของไทยไม่ได้ถูกมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน ยกตัวอย่างเช่นค่าแรงของแรงงานพม่าที่ถูกกว่าประเทศไทยส่งผลให้โรงงานสั่งหอบและเครื่องนุ่งห่มของไทยจำหน่ายมากมีการจ้างแรงงานพม่าเพื่อลดต้นทุนการผลิต สำหรับค่าจ้างในอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยมีอัตราค่าจ้างอยู่ที่ 1.80 คอลลาร์สหราชอาณาจักร/ชั่วโมง และอัตรา 1.29-1.36 คอลลาร์สหราชอาณาจักร/ชั่วโมงในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มแต่เมืองไร้ความสามารถประเทศไทยก็ยังถือว่าได้เปรียบในเรื่องค่าจ้างแรงงานเมื่อเทียบกับประเทศไทยอื่นๆที่นอกเหนือจากอาเซียน และกำลังแรงงานในประเทศไทยมีประสิทธิภาพในระดับที่สูง นั่นคือไทยมีแรงงานที่มีความสามารถในการผลิตสินค้าต่อหน่วยสูง ซึ่งจะช่วยลดปัญหาจากการที่ไทยมีค่าจ้างแรงงานสูง ทำให้ไทยยังสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

2.2 การบริหารด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน การพิจารณากำหนดค่าตอบแทนต้องพิจารณาให้ความยุติธรรมแก่ลูกจ้างด้วยการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานที่ลูกจ้างทำได้หรือการมีส่วนร่วมของลูกจ้างหรือพนักงาน ตลอดจนมีการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างฐานใจที่อาศัยมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นที่ยอมรับของพนักงานทั่วไป โดยพนักงานในกลุ่มด้วยย่างเห็นว่าการที่องค์การเน้นการจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมาย หรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดนั้นทำให้พนักงานทุ่มเทการทำงานมากขึ้น จะเห็นได้ว่า สอดคล้องกับทฤษฎีคาดหวังในการจูงใจ (ทฤษฎี Vroom) ของวิคเตอร์ เอช วูรุน ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลจะประพฤติหรือกระทำเมื่อรู้ว่าการกระทำนั้นจะนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ แรงจูงใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการงวลด้วยที่มีอยู่ แรงดึงดูดให้เป็นสิ่งจูงใจให้ปฏิบัติงาน

2.3 การบริหารค้านการบริหารงานที่เหมาะสม พบว่า การให้พนักงานรับทราบ
การซึ่งแข่งขัน ทั้งข้อดีและข้อบกพร่อง รวมทั้งได้รับคำแนะนำต่างๆ เพื่อจะได้นำมาปรับปรุง
ผลการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น จะมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน นอกจากนี้
การสื่อสารให้พนักงานทราบถึงหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนที่ชัดเจน โดยพนักงานเข้าใจและ
ยอมรับได้ ขึ้นอยู่กับความเป็นธรรมโดยพิจารณาจากผลงานและคุณภาพของการทำงานมากกว่าการ
จ่ายค่าตอบแทนตามระบบอาชูโส จะเป็นการชูงูใจให้ลูกจ้างปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ฉะ
นั้น ได้รับการสนับสนุนอย่างมาก แต่ในทางกลับกัน ไม่สามารถจัดการได้ จึงทำให้เกิดความไม่สงบ
ภายในองค์กร ทำให้เกิดความไม่พอใจในสิ่งที่ตนได้รับ ทำให้เกิดความไม่สงบภายในองค์กร

การทำงานได้อย่างเหมาะสมและมีส่วนให้กับงานสามารถบรรลุผลสำเร็จตามความต้องการของเข้าได้ ก็ย่อมจะทำให้กับงานมีกำลังใจดีและเต็มใจในการทำงานให้กับองค์การเต็มความรู้ความสามารถของเข้า

2.4 การบริหารค้านการมีความสมดุลภายใน พนบฯ ธุรกิจเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ ในจังหวัดนครปฐม มุ่งเน้นการจัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับพนักงานในระดับเดียวกันเท่าเทียมกัน ตามที่กฎหมายกำหนด ค่าตอบแทนเท่าเทียมกับพนักงานคนอื่นที่ทำงานลักษณะคล้ายคลึงกัน องค์การจ่ายค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงหลักความยุติธรรม เงินเดือนและผลตอบแทนที่ได้รับมีความเหมาะสมกับงานที่ทำในปัจจุบัน และบริษัทได้กำหนดค่าตอบแทนตามหน้าที่รับผิดชอบของ พนักงานอย่างเหมาะสม ระบบค่าตอบแทนที่ดีมีความจำเป็นต้องเกิดความสมดุลในฐานะของ ผู้ประกอบการหรือบริษัทที่จะดำเนินธุรกิจอยู่ได้ มิใช่ว่าธุรกิจนี้ผลกำไรสูงแต่ผลตอบแทนที่ พนักงานได้รับอยู่ในอัตราต่ำ หรือพนักงานเรียกร้องค่าตอบแทนที่สูงมากจนบริษัทไม่สามารถ รับภาระได้ ดังนั้นจึงต้องมีระบบค่าตอบแทนที่ดีเหมาะสมกับฐานะของบริษัท โดยการจ่าย ค่าตอบแทนให้กับพนักงานตามลักษณะงานที่ทำ โดยเปรียบเทียบกับพนักงานคนอื่นๆ ภายใน องค์การเดียวกันที่มีระดับความรับผิดชอบและความยากง่ายของงานเทียบได้ในระดับเดียวกัน ก็ควร ได้รับค่าตอบแทนที่เท่ากัน ด้วย จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาของ สโตร์ ปุณปาคม (2550) ที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบค่าตอบแทนในธุรกิจไทย ชี้แจงวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การออกแบบ ระบบค่าตอบแทนที่คำนึงถึงความเสมอภาคภายใน ความเสมอภาคภายนอก และความเสมอภาค ระหว่างบุคคลมีผลลัพธ์ระดับบุคคล (ความพึงพอใจในงาน ผลการปฏิบัติงาน การขาดงาน และการ ออกจากการ) และความพึงพอใจในค่าตอบแทน นอกจากนี้ความพึงพอใจในค่าตอบแทนยังส่งผล ต่อความพึงพอใจในงาน ผลการปฏิบัติงาน และการออกจากการอีกด้วย โดยความเสมอภาคภายใน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจในค่าตอบแทน ความพึงพอใจในงาน และผลการ ปฏิบัติงาน ในขณะที่ความเสมอภาคภายนอกมีความสัมพันธ์ในทางลบกับการขาดงานและการออก จากรаЛงาน ดังนั้นหากองค์การต้องการเพิ่มความพึงพอใจในค่าตอบแทน ความพึงพอใจในงาน และผล การปฏิบัติงานของพนักงาน องค์การควรให้ความสำคัญกับการออกแบบระบบค่าตอบแทนที่ คำนึงถึงความเสมอภาคภายในเป็นพิเศษ ในทางกลับกันหากองค์การต้องการลดอัตราการขาดงาน และการออกจากการ องค์การก็ควรให้ความสำคัญกับความเสมอภาคภายนอก

3. ในส่วนของระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหาร ค่าตอบแทน อยู่ในระดับต่ำนี้ อาจเนื่องมาจากภัยใต้ดินดูดเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้ธุรกิจ เครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอได้รับผลกระทบจากวิกฤติค้างกล่าว ทำให้ไม่สามารถที่จะจ่ายค่าตอบแทนให้ เพียงพอที่กับงานจะสามารถเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวได้

พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างเพคที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนในด้านการมีความสมดุลภายใน ด้านการแข่งขันกับภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และด้านการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน

พบว่า พนักงานในกลุ่มด้วยกันที่มีอายุที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัย
ที่มีผลต่อผลลัพธ์การบริหารค่าตอบแทนในด้านการมีความสมดุลภายใน ด้านการแข่งขันกับ
ภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และด้านการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน

พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนในด้านการมีความสมดุลภายใน ด้านการแบ่งขันกันภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และด้านการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน

พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการทำงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลลัพธ์การบริหารค่าตอบแทนในด้านการมีความสมดุลภายนอก ด้านการแข่งขันกับภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และด้านการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน

พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลลัพธ์การบริหารค่าตอบแทนในด้านการมีความสนใจด้านภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และด้านการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน

พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนในด้านการมีความสมดุลภาระใน ด้านการแข่งขัน กับภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และด้านการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน

พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อ
ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนในด้านการมีความสมดุลภายใน ด้านการแข่งขันกับ
ภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และด้านการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 พนักงานในกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์การที่มีขนาดที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนในด้านการพิจารณาและตัดสินใจ รวมถึงความต้องการของพนักงานที่ต้องการได้รับค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการทำงานและการพัฒนาตัวเอง

พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์การที่มีลักษณะขององค์การที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนในด้านการนี้ ความสมคลายใน ด้านการให้พนักงานที่พาการทำงาน และด้านการบริหารงาน แตกต่างกัน

พบว่า พนักงานที่ทำงานในบริษัทร่วมทุนระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติจะมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนมากที่สุด อาจเนื่องมาจากบริษัทร่วมทุนระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติมีการกำหนดคนโดยรายค่าตอบแทนที่คิดเป็นธรรม

พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนขององค์การที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนในด้านการมีความสมดุลภายใน ด้านการแข่งขันกับภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และด้านการบริหารงาน แตกต่างกัน พบว่าองค์การที่มีความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนที่คิดมากที่สุด มีการกำหนดค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงความสามารถในการจ่ายขององค์การ เนื่องจากองค์การแต่ละแห่งย่อมมีฐานการเงินไม่เหมือนกัน ความสามารถในการจ่ายขององค์การแต่ละแห่งจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะกำหนดอัตราค่าตอบแทนในองค์การนั้นๆ กิจการที่มีความมั่นคงก็สามารถจ่ายค่าตอบแทนได้สูงกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในตลาดแรงงานทำให้สามารถเลือกหางานที่มีความสามารถสูงได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักพื้นฐานในการกำหนดค่าตอบแทน

พบว่า พนักงานในกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหาร องค์การที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนในด้านการมีความสมดุลภายใน ด้านการแข่งขันกับภายนอก ด้านการให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน และด้านการบริหารงาน แตกต่างกัน พบว่าองค์การที่มีประสิทธิภาพในการบริหารองค์การคิดมาก จะมีการกำหนดค่าตอบแทนให้เพียงพอตามความต้องการของลูกจ้างเพื่อให้สามารถเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวได้ ในปัจจุบันค่าตอบแทนที่กำหนดขึ้นในองค์การแต่ละแห่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให่องค์การมีโอกาสในการเลือกคนงานที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานในองค์การ ได้ด้วยกล่าวคือ องค์การที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่าอยู่ในจังหวัดเดียวกัน ไปสมัครเพื่อรับการคัดเลือกเข้าทำงานมากกว่าองค์การที่ให้ค่าตอบแทนต่ำกว่า

4. จากการประมวลข้อมูลเห็นและข้อเสนอแนะนี้ พนักงานส่วนใหญ่เห็นว่าการกำหนดค่าตอบแทนต้องคำนึงถึงหลักความเป็นธรรมและสามารถตอบสนองความต้องการของพนักงาน การกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่แตกต่างกันสำหรับงานที่มีค่าเท่ากันฯ ย่อมก่อให้เกิดปัญหาความไม่พอใจแก่คนงานและนักลงทุน การเรียกร้องให้มีการเพิ่มค่าตอบแทนให้เท่าๆ กันสำหรับงานที่มีค่าเท่ากัน การกำหนดค่าตอบแทนควรพิจารณาตามผลการปฏิบัติงานที่ลูกจ้างทำได้หรือการมีส่วนร่วมของลูกจ้างพนักงาน ตลอดจนมีการกำหนดพิจารณาอัตราค่าจ้างสูงใจที่อาชีวนาครุณการปฏิบัติงานที่เป็นที่ยอมรับของพนักงานทั่วไป เพื่อให้พนักงานรู้สึกยอมรับและจูงใจ

ให้พนักงานตั้งใจทำงาน เป็นการแสดงให้เห็นว่าองค์การให้ความสำคัญกับพนักงานที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับพนักงาน อีกทั้งยังเป็นสิ่งดึงดูดใจให้พนักงานทุ่มเททำงานให้กับองค์การตลอดจนสร้างผลงานที่มีคุณค่าสูงสุดบนธุรกิจสามารถแข่งขันกับคู่แข่งและเป็นโอกาสให้กับผู้ซึ่งถือเป็นความได้เปรียบในการแข่งขันอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกข้อเสนอแนะไว้ 2 ลักษณะ คือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษา พบร่วมกับ ปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจ เครื่องมือที่มีผลต่อความสำเร็จ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารควรเสริมสร้างครรภ์ เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับพนักงานมากขึ้น โดยเฉพาะด้านความสมดุลภายใน การทำงานค่าตอบแทนตามหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานอย่างเหมาะสม มีการจัดสวัสดิการต่างๆ ให้พนักงานตามที่กฎหมายกำหนด เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และปรับปรุง หลักเกณฑ์ในการปรับค่าจ้างให้พนักงานให้มีความเหมาะสมและชัดเจน

1.2 ผู้บริหารควรปรับปรุงและเพิ่มระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารค่าตอบแทน ให้อยู่ในระดับสูงขึ้น โดยเฉพาะกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนด้านการแข่งขันกับภายนอก ผู้บริหารควรทำการสำรวจข้อมูลการจ่ายค่าตอบแทนของตลาดทั้งอุตสาหกรรมเดียว กัน และต่าง อุตสาหกรรม เพื่อเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนค่าตอบแทนภายในองค์กรว่าสามารถแข่งขันกับตลาดได้หรือไม่ และการกำหนดค่าตอบแทนต้องสอดคล้องกับค่าจ้างในตลาดแรงงานด้วย การกำหนดค่าตอบแทนจำเป็นต้องมีการสำรวจค่าตอบแทนในตลาดแรงงานแล้วกำหนดค่าตอบแทนให้ สามารถแข่งขันกับองค์กรอื่นได้ เพราะจะเป็นการรักษาระดับการแข่งขันในเรื่องค่าตอบแทนของ พนักงานในบริษัทให้อยู่ในระดับที่ทัดเทียมกับตลาดเช่นกัน เพื่อรักษาพนักงานไม่ให้เปลี่ยนงานไป อยู่บริษัทอื่นที่จ่ายมากกว่า และพนักงานมีกำลังใจดีและเต็มใจในการทำงานให้กับองค์กรเต็ม ความรู้ความสามารถของเข้า

1.3 ผู้บริหารควรกำหนดค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงหลักความเป็นธรรม การกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่แตกต่างกันสำหรับงานที่มีค่าเท่ากันๆ กันย่อมก่อให้เกิดปัญหาความไม่พอใจแก่ คนงานและมักจะมีการเรียกร้องให้มีการเพิ่มค่าตอบแทนให้เท่าๆ กัน สำหรับงานที่มีค่าเท่ากัน ซึ่ง หลักการเช่นนี้ถือว่าเป็น “หลักความเป็นธรรม” ในกำหนดค่าตอบแทน หลักการจ่าย

ค่าตอบแทนเท่ากันสำหรับงานที่มีค่าเท่ากัน (Equal Pay for Equal Work) นี้สามารถใช้กับคนงานทุกรายด้วยและญี่ปุ่น แต่ปัญหาของการใช้หลักการนี้ก็มีอยู่ว่า การประเมินคุณค่าของงานที่ใช้เป็นพื้นฐาน สำหรับการกำหนดค่าตอบแทนแบบนี้ก็มีความเป็นมากน้อยแค่ไหน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาในเรื่องของอุปสงค์และอุปทานในตลาดแรงงานด้วย กล่าวคือ ถ้าแรงงานในอุตสาหกรรมใดขาดแคลนมากก็ย่อมจะทำให้อัตราค่าตอบแทนสูงต่างจากอุตสาหกรรมที่มีแรงงานมาก ล้วนๆ ก็จะทำให้อัตราค่าตอบแทนต่ำไป ดังนั้นองค์การควรให้ความสำคัญกับการบริหารค่าตอบแทน เพื่อให้พนักงานรู้สึกว่าองค์การที่การกำหนดค่าตอบแทนอย่างเหมาะสม ได้รับความเป็นธรรม และมีความสมดุลภายใน จะทำให้พนักงานอยู่ทำงานกับองค์การและทุ่มเทการทำงานให้กับองค์การต่อไป

1.4 ผู้บริหารควรสื่อสารให้พนักงานทราบเรื่องของนโยบายและวิธีการบริหารค่าตอบแทน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมาก แต่บริษัทส่วนใหญ่กลับไม่ค่อยพยายามสื่อสารกับพนักงาน เพราะกลัวว่าจะทำไม่ได้ตามที่แจ้งหรือกลัวว่าพนักงานจะเรียกร้องสิทธิต่างๆ แต่จริงแล้วนั้นการสื่อสารเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ พนักงานมีความเข้าใจในนโยบายและวิธีการบริหารค่าตอบแทนของบริษัท ได้ชัดเจนขึ้น โดยที่พนักงานไม่ต้องคิดเอง ถ้าเมื่อใดที่พนักงานคิดเอง สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือข่าวลือ ต่างๆ มากมาย และมักจะเป็นข่าวลือ ในทางลบ การมาแก้ไขว่าเป็นวิธีการเชิงรับ ซึ่งไม่สร้างความประทับใจให้กับพนักงานเลย ฝ่ายบริหารควรใช้นโยบายเชิงรุกมากกว่า ที่คือสื่อสารในเรื่องของวิธีการบริหารค่าตอบแทนว่าบริษัทจะจ่ายอย่างไรและ จ่ายทำไม ด้วยวิธีการอย่างไร ให้ชัดเจน ไปเลย โดยที่ไม่เปิดโอกาสให้พนักงาน ต้องคิดไปเอง นอกจากนี้ยังจะได้ใจ พนักงานด้วย เพราะบริษัทไม่ได้ปิดบังอะไรเลย มีอะไรก็สื่อให้ทราบทั้งหมดพอถึงเวลาจะขอความร่วมมือจากพนักงาน พนักงานก็มักจะเข้าใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

1.5 นโยบายค่าตอบแทน ที่สำคัญมี 4 ประการ ได้แก่ (1) ความเสมอภาคภายใน (2) แบ่งขั้นกับภายนอก (3) ผลการปฏิบัติงานของลูกจ้างหรือพนักงาน (4) การบริหารหรือการนำนโยบายไปปฏิบัติ ใน การบริหารค่าตอบแทนอย่างมีประสิทธิผลนั้น องค์การควรให้ความสำคัญกับการอธิบาย สื่อสารและทำความเข้าใจกับพนักงานเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทน เพื่อให้พนักงานรู้สึกว่าเหมาะสมและได้รับความเป็นธรรม จะทำให้พนักงานอยู่ทำงานกับองค์การกับองค์การต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอ ดังนั้น ผลการศึกษาที่ได้อาจไม่สามารถใช้เป็นแนวทางให้กับองค์การที่อยู่ในธุรกิจด้านอื่นๆ ผู้ศึกษามีความเห็นว่าหากมีการศึกษาในเรื่องนี้ต่อไปควรมีการเปลี่ยนแปลงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้สามารถอธิบายกลุ่มประชากรได้มากขึ้น และสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดค่าตอบแทนให้กับพนักงานในองค์การที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจอื่นๆ ได้มากขึ้น

2.2 ใน การศึกษารั้งต่อไปควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติมทางด้านปัจจัยด้านอื่นๆ ที่น่าจะมีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทน เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับค่าตอบแทน เป็นต้น

บรรณาธิการ

บรรณานุกรม

“กลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนที่เหมาะสมในการสร้างรักษาพนักงานที่มีศักยภาพสูง ของบริษัท เอฟเอ็มพี กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัทไทร皮 (ไทยแลนด์) จำกัด” วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กั่งพร ทองใบ (2543) “การบริหารค่าตอบแทน” ในเอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการองค์การ และทรัพยากรมนุษย์ หน่วยที่ 13 หน้า 13-5 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราษฎรราช สาขาวิชาบริหารการจัดการ

_____ (2553) “ระบบค่าตอบแทนสมัยใหม่ จากวิชาการสู่วิชาชีพ” กรุงเทพมหานคร เอช อาร์ เจนเนอร์

เมษฎา นกน้อย (2551) “การจ่ายค่าตอบแทนโดยอิงสมรรถนะ: ทางเลือกของการบริหารค่าตอบแทน ในปัจจุบัน” วารสารสุโขทัยธรรมราษฎรราช

ศนัย เพียงพูด “ค่าตอบแทนตามผลสำเร็จ” สำนักพิมพ์ Human Capital

นพชา เถาสมบัติ (2550) “หัตคนคิดของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดนครปฐม ที่มีต่อค่าตอบแทน” วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราษฎรราช

น้ำอ้อย เวชภานา (2550) “ความพึงพอใจเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการของครู โรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษากrüng เทพมหานคร เขต 2” วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ประทีป ปลื้มนีชัย (2550) “ความพึงพอใจของพนักงานการไฟฟ้านครหลวง ที่มีต่อค่าตอบแทน ของการไฟฟ้านครหลวง เขตวัดเลี้ยง” ภาคนิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ปิยรัตน์ ศรีประพิณ (2552) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการจัดการค่าตอบแทนตามผลงาน ในงานสร้าง เสริมสุขภาพและป้องกันโรค ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 13 กรุงเทพมหานคร” มหาวิทยาลัยมหิดล

สโตร์ ปุญปาคม (2550) “ระบบค่าตอบแทนในธุรกิจไทย: ผลกระทบต่อผลลัพธ์ระดับบุคคล” วิทยานิพนธ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อรรถพล วงศ์ธรรมฤทธิ์ (2552) “การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในค่าตอบแทน ของวิศวกร โยธาในประเทศไทย” โครงการเฉพาะเรื่อง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี

www.hrcenter.com ค้นคืนเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2553

www.siamhr.com ค้นคืนเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2553

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

**การหาค่าความตรงและความเที่ยง
การตรวจสอบความเชื่อถือได้**

การหาค่าความตรงและความเที่ยง
(Validity and Reliability)

การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (รายบุคคล)

โดยใช้สูตร สูตรที่ใช้ในการคำนวณ

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

IOC คือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสรุปกับจุดประสงค์
 (Index of item – Objective Congruence)

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนกับจำนวนผู้เข้า答卷ในแต่ละระดับความสอดคล้อง
 n คือ จำนวนผู้เข้า答卷ทั้งหมด

ผู้เข้า答卷ทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วย:

1. นางสาวนภัสันต์ ศุภศิริโภภา ตำแหน่ง ผู้จัดการทั่วไป บริษัท โภภา จำกัด
2. นางสาวฐาโนนิษฐ์ ขัญญานนาร ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายบุคคลบริษัท โภภา จำกัด
3. นางสาวนงเยาว์ ป้านพูล ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายบุคคลบริษัท คิเอเวอร์กรุ๊ป จำกัด

ข้อ	ข้อคิดเห็นข้อที่	คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			$\sum R$	IOC
		1	2	3		
การมีความสมดุลภายใน						
1	ท่านคิดว่าบริษัทได้กำหนดค่าตอบแทนตามหน้าที่ ความรับผิดชอบของพนักงานอย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1
2	ท่านคิดว่าเงินเดือนและผลตอบแทนที่ท่านได้รับนี้ ความเหมาะสมกับงานที่ทำในปัจจุบัน	1	1	1	3	1
3	ท่านคิดว่าการได้รับค่าตอบแทนเท่าเทียมกับพนักงาน คนอื่นที่ทำงานลักษณะคล้ายคลึงกันเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และเหมาะสม	1	1	1	3	1
4	ท่านคิดว่าบริษัทจ่ายค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงหลัก ความยุติธรรม	1	1	0	2	0.67
5	บริษัทได้จัดสวัสดิการดีๆ ให้กับพนักงานในระดับ เดียวกันเท่าเทียมกันตามที่กฎหมายกำหนด	1	1	1	3	1
การแข่งขันกับภายนอก						
6	เมื่อเทียบกับบริษัทอื่น ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันแล้ว เงินเดือนและผลตอบแทนที่ท่านได้รับอยู่ในความเหมาะสมกับภาระงานและ ความรับผิดชอบที่ท่านทำอยู่	1	0	1	2	0.67
7	เมื่อเทียบกับบริษัทอื่น ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันแล้วบริษัทมีสวัสดิการที่คุ้มค่าและ เป็นที่น่าพอใจ	1	1	1	3	1
8	ค่าตอบแทนพิเศษที่บริษัทจ่ายให้กับท่านมีความ เหมาะสมยุติธรรมกับงาน และภารกิจที่ท่านทำ นอกเหนือจากงานประจำ	1	1	0	2	0.67
9	การดำเนินงานด้านการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานระบบคุณภาพ	1	1	1	3	1
10	การดำเนินงานด้านการตลาด และผลการดำเนินงาน ด้านธุรกิจสามารถแข่งขันกับบริษัทอื่นได้ สร้างความเชื่อมั่นในกับพนักงานได้	0	1	1	2	0.67

ข้อ	ข้อคิดเห็นที่	คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			$\sum R$	IOC
		1	2	3		
11	การให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน บริษัทมีระบบบริหารผลตอบแทน เพื่อส่งเสริมให้ พนักงานใช้ความสามารถและศักยภาพอย่างเต็มที่และ เป็นธรรม	1	1	0	2	0.67
12	ระบบการสร้างเสริมแรงจูงใจในการทำงาน มีส่วนช่วยส่งเสริมให้พนักงานมีความรับผิดชอบสูง ทุ่มเทการทำงานมากขึ้น	1	1	0	2	0.67
13	การจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานที่บรรลุ เป้าหมาย หรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดมีส่วนช่วยให้ พนักงานทุ่มเทการทำงานมากขึ้น	1	1	1	3	1
14	การจ่ายเงินรางวัลประจำปีตามผลการปฏิบัติของ พนักงานแต่ละคน ตามผลการปฏิบัติงานและความ เจริญก้าวหน้าของหน่วยงานที่ท่านปฏิบัติงานอยู่เป็น กำลังใจสำคัญให้พนักงานทุ่มเทในการทำงานมากขึ้น	1	0	1	2	0.67
15	ท่านคิดว่าบริษัทจ่ายค่าตอบแทนค่าน้ำเงินถึงผลการ ปฏิบัติงานที่มีคุณภาพมากกว่าประสบการณ์ การทำงานเน้นความถูกต้องมากน้อยเพียงใด	0	1	1	2	0.67
16	การบริหารงาน บริษัทมีการสื่อสารให้พนักงานทราบถึงหลักเกณฑ์ การจ่ายค่าตอบแทนที่ชัดเจนโดยพนักงานเข้าใจและ ยอมรับได้	1	1	0	2	0.67
17	บริษัทมีนโยบายบริหารค่าตอบแทนให้กับพนักงาน โดยยึดหลักความเป็นธรรมโดยพิจารณาจากผลงาน และคุณภาพของการทำงาน	1	1	1	3	1
18	นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงาน ที่ทำเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมมากกว่าการจ่าย ค่าตอบแทนตามระบบอาชญา	1	1	1	3	1

ข้อ	ข้อคำานวณข้อที่	คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			$\sum R$	IOC
		1	2	3		
19	ท่านรับทราบการซื้อขายแลกเปลี่ยนของท่าน ทั้งข้อดี และข้อบกพร่อง รวมทั้งได้รับคำแนะนำค่าจ้าง เพื่อที่ท่านจะได้นำมาปรับปรุงผลการปฏิบัติงาน ของท่านให้ดีขึ้น	1	1	1	3	1
20	นโยบายการบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร ที่เน้นการมีส่วนร่วม มีส่วนในการสนับสนุน ให้การดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้	1	1	0	2	0.67

$$\text{ค่า IOC รวม} = \frac{16.7}{20} = 0.84$$

การตรวจสอบความเชื่อถือได้

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.972	.972	20

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอนตามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยสูงใจที่มีผลต่อกลยุทธ์บริหารค่าตอบแทนของธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ พนักงานธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความคิดเห็นของท่าน คำตอบของท่านผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ และใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่านหรือการปฏิบัติงานของท่าน

แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของพนักงาน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ມອນທີ່ 1

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

၁၃၆

- ( ) 1. អណ្ឌុង ( ) 2. ចាយ

2. อายุ

- ( ) 1. 20 - 30 ปี   ( ) 2. 31 - 40 ปี
( ) 3. 41 - 50 ปี   ( ) 4. มากกว่า 50 ปี

3. สถานภาพการสมรส

4. จำนวนปีที่ทำงานอยู่ในสถาบันแห่งนี้

- ( ) 1. น้อยกว่า 1 ปี ( ) 2. 1-2 ปี
( ) 3. 2-4 ปี ( ) 4. 4-6 ปี
( ) 5. 6-8 ปี ( ) 6. มากกว่า 8 ปี

5. การศึกษาสังคม

- ( ) 1. ตัวกว่าปริญญาตรี ( ) 2. ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

6. ระดับเงินเดือนต่อเดือน

- ( ) 1. น้อยกว่า 10,000 บาท ( ) 2. 10,001 – 20,000 บาท
( ) 3. 20,001 – 30,000 บาท ( ) 4. มากกว่า 30,000 บาท

7. ตำแหน่งงาน

- ( ) 1. พนักงานออกแบน ( ) 2. พนักงานฟอก, ย้อม, พิมพ์
( ) 3. พนักงานตัดเย็บ ( ) 4. พนักงานตรวจสอบ / ควบคุมคุณภาพ
( ) 5. อื่นๆ (ระบุ).....

8. ขนาดขององค์กร (จำนวนพนักงาน)

- ( ) 1. น้อยกว่า 50 คน ( ) 2. 50 – 100 คน
( ) 3. 101 – 200 คน ( ) 4. มากกว่า 200 คน **ขึ้นไป**

9. ลักษณะขององค์กร

- ( ) 1. ลงทุนโดยคนไทย 100 เปอร์เซ็นต์
- ( ) 2. ลงทุนโดยชาวต่างชาติ 100 เปอร์เซ็นต์
- ( ) 3. เป็นบริษัทร่วมทุนชาวไทยและชาวต่างชาติ
- ( ) 4. เป็นบริษัทร่วมทุนชาวต่างชาติ
- ( ) 5. อื่นๆ (ระบุ).....

10. ความสามารถในการบริหารและการจ่ายค่าตอบแทนของกิจการ

- ( ) 1. ดีมากที่สุด
- ( ) 2. ดีมาก
- ( ) 3. ปานกลาง
- ( ) 4. น้อย
- ( ) 5. น้อยที่สุด

11. ประสิทธิภาพในการบริหารงานของกิจการ

- ( ) 1. ดีมากที่สุด
- ( ) 2. ดีมาก
- ( ) 3. ปานกลาง
- ( ) 4. น้อย
- ( ) 5. น้อยที่สุด

ตอนที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทน

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดรอบคอบ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หากข้ามใดเพียงช่องเดียว ตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารค่าตอบแทน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	การมีความสมดุลภายใน ท่านคิดว่าบริษัทได้กำหนดค่าตอบแทนตามหน้าที่ ความรับผิดชอบของพนักงานอย่างเหมาะสม					
2	ท่านคิดว่าเงินเดือนและผลตอบแทนที่ท่านได้รับมี ความเหมาะสมกับงานที่ทำในปัจจุบัน					
3	ท่านคิดว่าการได้รับค่าตอบแทนเท่าที่ยอมกับพนักงาน คนอื่นที่ทำงานลักษณะคล้ายคลึงกันเป็นสิ่งที่ถูกต้อง [*] และเหมาะสม					
4	ท่านคิดว่าบริษัทจ่ายค่าตอบแทนโดยคำนึงถึงหลักความ ยุติธรรม					
5	บริษัทได้จัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับพนักงานในระดับ เดียวกันเท่าที่ยอมกับตามที่กฎหมายกำหนด					
6	การแข่งขันกับภายนอก เมื่อเทียบกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน แล้ว เงินเดือนและผลตอบแทนที่ท่านได้รับอยู่ในความ เหมาะสมกับภาระงานและความรับผิดชอบที่ท่านทำอยู่					

ข้อ	การบริหารค่าตอบแทน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
7.	เมื่อเทียบกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน แล้วบริษัทมีสวัสดิการที่ดีเพียงพอและเป็นที่น่าพอใจ					
8	ค่าตอบแทนพิเศษที่นับริษัทจ่ายให้กับพนักงานมีความ เหมาะสมยุติธรรมกับงาน และภารกิจที่ทำงานทำ นอกเหนือจากงานประจำ					
9	การดำเนินงานด้านการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพเป็นไป ตามเกณฑ์มาตรฐานระบบคุณภาพ					
10	การดำเนินงานด้านการตลาด และผลการดำเนินงาน ด้านธุรกิจสามารถแข่งขันกับบริษัทอื่นได้ดี สร้างความ เชื่อมั่นในกับพนักงานได้					
11	การให้พนักงานทุ่มเทการทำงาน บริษัทมีระบบบริหารผลตอบแทน เพื่อส่งเสริมให้ พนักงานใช้ความสามารถและศักยภาพอย่างเต็มที่และ เป็นธรรม					
12	ระบบการสร้างเสริมแรงจูงใจในการทำงาน มีส่วนช่วย ส่งเสริมให้พนักงานมีความรับผิดชอบสูง ทุ่มเทการ ทำงานมากขึ้น					
13	การจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานที่บรรลุ เป้าหมาย หรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดมีส่วนช่วยให้ พนักงานทุ่มเทการทำงานมากขึ้น					
14	การจ่ายเงินรางวัลประจำปีตามผลการปฏิบัติของ พนักงานแต่ละคน ตามผลการปฏิบัติงานและความ เกรียงกล้าวหน้าของหน่วยงานที่ทำงานปฎิบัติงานอยู่เป็น กำลังใจสำคัญให้พนักงานทุ่มเทในการทำงานมากขึ้น					
15	ท่านคิดว่าบริษัทจ่ายค่าตอบแทนคำนึงถึงผลการ ปฏิบัติงานที่มีคุณภาพมากกว่าประสบการณ์การทำงาน เน้นความถูกต้องมากน้อยเพียงใด					

ข้อ	การบริหารค่าตอบแทน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
16	การบริหารงาน บริษัทมีการสื่อสารให้พนักงานทราบถึงหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนที่ชัดเจนโดยพนักงานเข้าใจและยอมรับได้					
17	บริษัทมีนโยบายบริหารค่าตอบแทนให้กับพนักงานโดยยึดหลักความเป็นธรรมโดยพิจารณาจากผลงานและคุณภาพของการทำงาน					
18	นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานที่ทำเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมมากกว่าการจ่ายค่าตอบแทนตามระบบอาชุโส					
19	ท่านรับทราบการซื้อขายของผลงานของท่าน ทั้งข้อดีและข้อบกพร่อง รวมทั้งได้รับคำแนะนำต่างๆ เพื่อที่ท่านจะได้นำมาปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของท่านให้ดีขึ้น					
20	นโยบายการบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรที่เน้นการมีส่วนร่วม มีส่วนในการสนับสนุนให้การดำเนินการบรรลุความเป้าหมายที่วางไว้					

ตอนที่ 3

เป็นแบบสอนสามป้ายเปิด

คำชี้แจง กรุณาให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนของธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอในจังหวัดนครปฐม

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนที่เหมาะสม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการบริหารค่าตอบแทนในบริษัทของท่าน ที่จะสามารถใช้ให้พนักงานเกิดความรู้สึกที่จะหุ่นเหbronการทำงานให้กับบริษัท (ถ้ามี)

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้กลยุทธ์อื่นๆ เพื่อให้พนักงานมีกำลังใจที่จะทำงานกับบริษัทด้วยไป (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาววรรนา ชានาหัวข์ตะโก
วัน เดือน ปีเกิด	17 เมษายน 2521
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (สถิติ) มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2542
สถานที่ทำงาน	บริษัท เค แอนด์ เชค คอร์ปอเรชั่น จำกัด
ตำแหน่ง	พนักงานการตลาด